

15 снежня 1998 г.
аўторак,
№№ 242 — 243
(23593 — 23594)

ЗВЯЗДА

У МІНЧАН ЁСЦЬ ШАНЦ СУСТРЭЦЬ НОВЫ ГОД З ШАМПАНСКИМ

У дваццатых чыслах снежня ў магазінах беларускай сталіцы павінен пачацца гандаль айчыннымі шампанскімі вінамі. Як паведамілі карэспандэнту БЕЛТА ў галоўным упраўленні спажывецкага рынку Мінскага гарвыканкама, у гандлёвую сетку горада паступіць каля аднаго мільёна бутэлек гэтага пеністага напітку. Паставяць шампанскае на навагоднія сталы мінчан Мінскі, Смалявіцкі і Гомельскі заводы. Прадугледжваецца, што цана на айчыннае шампанскае будзе ў межах 300 тысяч рублёў.

Аксана АСПІШЧАВА,
БЕЛТА.

МІХАІЛ МЯСНІКОВІЧ ПРАІНФАРМАВАЎ АЛЯКСАНДРА ЛУКАШЭНКУ АБ РАБОЦЕ РЭСПУБЛІКАНСКАГА ШТАБА ПРЫ ПРЭЗІДЭНЦЕ РЭСПУБЛІКІ

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 14 снежня прыняў са справаздачай кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Міхаіла Мясніковіча.

Як паведамілі БЕЛТА ў прэс-службе прэзідэнта, Міхаіл Мясніковіч, які з'яўляецца кіраўніком Рэспубліканскага штаба пры прэзідэнце, далажыў аб рабоце, праведзенай штабам, аб мерах па насычэнню спажывецкага рынку таварамі. Па выніках даклада кіраўнік дзяржавы даў адпаведныя даручэнні Савету Міністраў, аблвыканкамам і Камітэту дзяржаўнага кантролю Рэспублікі Беларусь.

М. У. Мясніковіч праінфармаваў прэзідэнта таксама аб ходзе падрыхтоўкі рабочай паездкі кіраўніка беларускай дзяржавы ў Расійскую Федэрацыю і сустрэчы з прэзідэнтам гэтай краіны Б. М. Ельцыным.

У ходзе даклада кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта закраліся таксама некаторыя кадравыя пытанні.

БЕЛТА.

КАЛГАСЫ І САЎТАСЫ БРЭСЦКАЙ ВОБЛАСЦІ ЗАПАЗЫЧЫЛІ СВАІМ РАБОТНИКАМ КАЛЯ 200 МІЛЬЯРДАЎ РУБЛЁЎ

Каля 200 мільярдў рублёў, ці 90,9 працэнта ад агульнай запазычанасці вобласці па зарплатце, завінаваціліся калгасы і саўтасы Брэсцкай вобласці сваім работнікам.

У многіх гаспадарках зарплата не выплачваецца са жніўня-верасня. Найгорш ідуць справы з выплатамі ў Баранавіцкім, Кобрынскім, Івацэвіцкім, Лунінецкім, Пружанскім і Пінскім раёнах.

Акрамя таго, сярэдняя зарплата ў жыхароў вёскі склала менш за 2 мільёны рублёў. Гэта значна ніжэй не толькі за сярэднюю зарплату ў вобласці (5 мільёнаў 159 тысяч рублёў), але і за пражытаны мінімум.

Валянціна КАЗЛОВІЧ,
БелаПАН.

КРЫМІНАЛ

РАЗБОЙНИКАМ НЕ ЁДАЛОСЯ ПАЗБЕГНУЦЬ ПАКАРЕННЯ

Пракуратурай Заводскага раёна Мінска завершана следства і крымінальная справа накіравана ў суд у дачыненні да злачыннай групы з трох жыхароў сталіцы.

Злачынцы абвінавачваюцца ў тым, што, дзейнічаючы па раней распрацаванаму плану, на працягу гэтага года ў Мінску ўчынялі разбойныя напады, у ходзе якіх было забіта трое жыхароў горада. Акрамя таго, ім інкрымінуецца групавое згвалтаванне.

Абвінавачным прыгаворам Мінскага гарадскога суда да пазбаўлення волі на тэрмін ад 4 да 13 гадоў асуджаны таксама трое жыхароў Мінска. Суд прызнаў іх вінаватымі ў тым, што па папярэдняй змове з дапамогай насілля яны выкралі пасведчанне супрацоўніка міліцыі, злачынцы завалодалі аўтамашынай «Джып-Каранда», а таксама маёмасцю на 15 млн. рублёў, якая знаходзілася ў машыне. Потым разбойнікі ўчынілі ў Мінску і Баранавічах крадзеж аўтамашыны «Фальксваген», а таксама асабістай маёмасці грамадзян на дзiesiąці мільёнаў рублёў.

Аляксей ТАРАНАЎ,
прэс-цэнтр
Пракуратуры Беларусі.

БЕЛАРУСЬ РАЗВІВАЕ ЭКАНАМІЧНАЕ І КУЛЬТУРНАЕ СУПРАЦОЎНІЦТВА З ЮГАСЛАВІЯЙ

Перспектывы эканамічнага і культурнага супрацоўніцтва з Саюзнай Рэспублікай Югаславіяй былі абмеркаваны 14 снежня ў час сустрэчы прэм'ер-міністра Беларусі Сяргея Лінга з членамі афіцыйнай дэлегацыі гэтай краіны пад кіраўніцтвам намесніка кіраўніка ўрада Даніла Вуксанавіча.

Сяргей Лінг адзначыў, што развіццё культурных сувязяў умацоўвае і эканамічнае супрацоўніцтва паміж дзвюма краінамі. У абодвух напрамках, падкрэсліў ён, намяціўся яўны прагрэс. Аднак, лічыць прэм'ер-міністр, на гэтым спыняцца не трэба. Неабходна зрабіць так, каб дружба паміж нашымі народамі расла і ўмацоўвалася.

У слове ў адказ Даніла Вуксанавіч падзякаваў за сардэчны прыём, аказаны на беларускай зямлі. Ён падкрэсліў, што Беларусь — першая краіна, дзе Югаславія пасля доўгага перапынку праводзіць маштабную культурную акцыю.

Ігар ХОМІЧ,
БЕЛТА.

УСМІХНЁМСЯ!

Малюнак Яўгена ЦАРКОВА.

У кабінце псіхіятра ўрач пытае:
— На што скардзіцеся?
— Мне пастаянна здаецца, што за мной нехта сочыць.
— І даўно гэта з вамі?
— З таго моманту, як я ўцёк з турмы.

— Магу параіць вам цудоўнага адваката. Яго кліенту пагражала пакаранне на электрычным крэсле, і, уяўляеце, ён дабіўся...
— Апраўдання?
— Не, значнага паніжэння напружання.

ПАСЛЯ ВЫСТУПЛЕННЯ «ЗВЯЗДЫ»

Справа па ашуканству адноўлена. Пракуратура рэспублікі ўзяла яе пад свой кантроль

Усё кладуцца і кладуцца на стол лісты. У іх крык душы пацярпелых ад дзейнасці на нашай зямлі іншаземных прадпрыемстваў «Пакупкі на дом» і «Бума ЛЛЦ». Людзі аддавалі часам апошняе, каб атрымаць ад гэтых фірмаў абяцаныя прызы, але аказаліся ашуканымі. Не буду ўдавацца ў падрабязнасці — шмат намі напісана аб гэтай справе. Значыцца, што ў барацьбе «разумных» і «не вельмі» апошнія церпяць паражэнне. Тысячы нашых пенсіянераў, студэнтаў і іншых маламаёмных грамадзян у роспачы ад таго, што крымінальныя справы па гэтых фірмах аказаліся спыненымі.

«Звязда» настойліва працягвае адстойваць інтарэсы сваіх чытачоў. Наш зварот да Генеральнага пракурора рэспублікі даў плён. Днямі мы атрымалі пісьмо наступнага зместу:

Віктар ХУРСІК.

Указ Прэзідэнта
Рэспублікі Беларусь № 609
Аб прысваенні
У. Р. Латыпаву дыпламатычнага рангу Надзвычайнага і Паўнамоцнага Пасла
Прысвоіць міністру замежных спраў Рэспублікі Беларусь Латыпаву Уралу Рамдракавічу дыпламатычны ранг Надзвычайнага і Паўнамоцнага Пасла.
Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. ЛУКАШЭНКА.
14 снежня 1998 г., г. Мінск.

Уважаемые подписчики!
До 15 декабря принимается
подписка
на 1 полугодие 1999 года.

Приглашаем Вас посетить отделения связи для оформления подписки на газеты и журналы Республики Беларусь.

Подписчикам, оформившим подписку через абонентские ящики в отделениях связи, предоставляется 40%-ая скидка от тарифа за доставку.
БЕЛПОЧТА

КУРСЫ АБМЕНУ НАЯЎНЫХ ВАЛЮТ У КАМЕРЦЫЙНЫХ БАНКАХ І АФІЦЫЙНЫ КУРС, УСТАНОВЛЕННЫ НАЦЫЯНАЛЬНЫМ БАНКАМ НА 14 СНЕЖНЯ 1998 г. (па стану на 10.00)

Назва банка	USD		DM		RUR		Тэлефоны
	Купля	Продаж	Купля	Продаж	Купля	Продаж	
Мінск (017)							
Белбизнесбанк (гал. апер. ўпр.)	210000	230000	130000	139000	10500	11400	276-95-31
«Славенбанк»	219000	230000	132000	139000	10900	11400	216-23-91
Афіцыйны курс							Курс на 15.12.1998
Нацыянальнага банка РБ	98000,00		59444,38		4880,00		
Курс, устаноўлены НБ РБ	220000,00		133446,56		10945,27		
Цэнтрабанк Расіі (Масква)	20,1000		12,1737				

На працягу дня ўстаноўлены курсы могуць мяняцца, курсы галаўнога ўпраўлення банка могуць неістотна адрознівацца ад курсаў, устаноўленых у абменных пунктах. Інфармацыя атрымана ад галаўнога ўпраўленняў негандлёвых аператараў адпаведных банкаў.
Агенства ГРАЎЦОВА.

ОРГАНИЗАЦИЯ ЗАКУПАЕТ

свинину и крупный рогатый скот
в живом или убойном весе для
нужд собственного производства.

Тел. в Минске: (017) 264-96-02.

ПАКУЛЬ НЯВЫРАШАНЫЯ «ПАЎТАРЫ ПРАБЛЕМЫ» БЕЛАРУСЬ І УКРАЇНА ПАПІСАЛІ ДАГАВОР АБ ЭКАНАМІЧНЫМ СУПРАЦОЎНІЦТВЕ НА ДЗЕСЯЦЬ ГАДОЎ

11—12 снежня прэзідэнт Украіны Леанід Кучма наведаў з рабочым візітам Беларусь. У першы дзень візіту пасля двухбаковых перагавораў у пашыраным саставе прэзідэнты Беларусі і Украіны падпісалі беларуска-украінскі Дагавор аб эканамічным супрацоўніцтве на 1999—2008 гады, а віцэ-прэм'еры Украіны Сяргей Тыгіпка і Беларусі Валерый Кокараў — Міжрадавае пагадненне аб прынцыпах спягання ўскосных падаткаў пры экспарце, імпарце тавараў (работ, паслуг).

Абодва прэзідэнты высока ацанілі работу сумеснай міждзяржаўнай камісіі, кіраўнікі якой Валерый Кокараў і Сяргей Тыгіпка рабілі справаздачу на перагаворах прэзідэнтаў у пашыраным саставе.

— Гэта добры прыклад для работы ўсіх іншых аналагічных камісій, якія ёсць ва Украіне. І ўсе даручэнні, што даваліся прэзідэнтам, і сумесная міжрадавае праграма практычна выкананы на 99,9 працэнта, — падкрэсліў Леанід Кучма.

Аляксандр Лукашэнка канкрэтызаваў словы свайго калегі: «324 праблема, якія мы вызначылі ў выніку кантактаў з Леанідам Кучмай за апошнія два-тры гады, засталіся не да канца рэалізаванымі ўсяго паўтары праблемы... Мы выйшлі на рашэнне самага галоўнага пытання, якое было перашкодай у нашым гандлі, — аб спягання ўскосных падаткаў па краіне прызначэння. Гэта самая цывілізаваная норма ў гандлі паміж дзяржавамі свету, прынятая і ў Сусветнай гандлёвай арганізацыі. Гэта выгадна і Украіне, і Беларусі».

— Пасля падпісання гэтых дакументаў няма перашкод для росту тавараабароту ў нашых адносінах, — такую выснову зрабіў А. Лукашэнка. І.Л. Кучма яго падтрымаў.

Адначасова абодва прэзідэнты выказалі сваю зацікаванасць развіццём узаемаагавораў тавараабароту сёлета. За студзеня — жасчэраў тавараабарот паміж дзвюма нашымі дзяржавамі ўваў на 18,2 працэнта ў параўнанні з аналагічным перыядам 1997 года — з 1175,3 мільёна долараў ЗША да 962,1 мільёна долараў... Новыя міждзяржаўныя дакументы дазваляюць спадзявацца, што гэтая негатыўная тэндэнцыя будзе пераадолена.

Як патлумачыў беларускі прэзідэнт, падпісаны кіраўнікамі дзяржаў дзесяцігадовы дагавор зацвярджае распрацаваную дзвюма ўрадамі Міждзяржаўную праграму даўгатэрміновага гандлёва-эканамічнага супрацоўніцтва Беларусі і Украіны. Міждзяржаўная праграма мае мэту «ахвічэўленне ўзгодненага комплексу захдаду па аказанню дзяржаўнага садазійнага ўзаемнаму эканамічнаму супрацоўніцтву шляхам збліжэння нарматыўна-прававой ба-

зы і рэалізацыі сумесных праектаў», як сцвяржаецца ў распрацаваным у час перагавораў прэс-рэлізе беларускага МЗС. У Міждзяржаўнай праграме размова ідзе ўжо аб канкрэтных групах тавараў, тэндэнцыях гандлёва-эканамічных адносінаў і інш.

Аляксандр Лукашэнка заклікаў свайго ўкраінскага калегу забяспечыць, каб пастаўкі ў Беларусь тавараў крытычнага імпарту (цукар, алеі, цвёрдыя сарты пшаніцы, а таксама чорныя металы) ішлі напрамую, «мінаючы пасрэднікаў на Захадзе або на Усходзе». Як было заяўлена, урады возьмуць пад кантроль гэтыя асноўныя таварапатокі. Першае падобнае пагадненне аб пастаўках 10 тысяч тон высакаякаснай ўкраінскай мукі ў абмен на беларускія тавары было падпісана ў той жа дзень у Кіеве. Аб гэтым журналістам паведаміў Леанід Кучма.

— Сённяшнія перагаворы пацвердзілі, што ў нас няма практычна ніякіх разыходжанняў, і галоўнае наша заданне — расшырыць супрацоўніцтва, перш за ўсё — у эканамічнай галіне, — заявіў Л. Кучма пасля падпісання Дагавора.

Тым не меней, украінскі прэзідэнт прызнаў, што ёсць адно пытанне, так да канца і не ўрэгуляванае паміж дзвюма краінамі. Гэта праблема ўкраінскай запазчанасці перад Беларуссю. Запозчанасць гэтая ацэньваецца экспертамі ў 170—200 мільёнаў долараў ЗША. Але такая запозчанасць заўсёды лічылася спрэчнай. Аднак нарэшце цяпер гэтае пытанне прэзідэнты дамовіліся канкрэтна разгледзець у сакавіку 1999 года, што само па сабе ўжо пэўны прагрэс. Запозчанасць Украіны Беларусі ўтварылася ў першыя постсавецкія гады, калі беларускія тавары па-ранейшаму ішлі ва Украіну, але за іх ніхто так і не заплаціў да гэтага часу. Беларускі прэзідэнт падкрэсліў, што ён быў бы не супраць, каб часткова гэтая запозчанасць была пагашаная дэфіцытнымі цяпер у Беларусі харчовымі таварамі, якія ёсць ва Украіне — тыя ж цукар, алеі і мука. Гэта і ёсць тыя пакуль нявырашаныя «паўтары праблемы» ў беларуска-ўкраінскіх адносінах, пра якія гаварыў беларускі прэзідэнт.

Валер КАЛІНОЎСКІ.

УДЗЕЛЬНІКАМ МІЖНАРОДНАЙ НАВУКОВАЙ КАНФЕРЭНЦЫІ «ВАВІЛАЎСКІЯ ЧЫТАННІ»

Паважаныя таварышы, сябры!
Шчыра вітаю вас, вядомых вучоных, якія сабраліся на беларускую зямлі на свае традыцыйныя «Вавілаўскія чытання».

Удзел у іх прадстаўнічых дэлегацый Беларусі, Расіі і Украіны пераканаўча сведчыць аб тым, што навука моцная інтэграцыйнымі сувязямі. Свабодны, зацікаўлены абмен свежымі ідэямі і новымі напрацаваннямі ў галіне генетыкі і селекцыі дасць магчымасць вам актыўна развіваць гэты вельмі важны напрамак навукі, які несумненна стане прывілейным у наступным XXI стагоддзі.

Упаўнёны, што правядзенне «Вавілаўскіх чытанняў» у гонар выдатнага вучонага ў старажытным і вечно маладым Гомелі, размешчаным недалёка ад граніц трох нашых дзяржаў, будзе садазійнічаць умацаванню славянскага аднавання, якое бярэ пачатак са старажытнай глыбіні стагоддзяў.

Жадаю ўдзельнікам міжнароднай навуковай канферэнцыі плённых поспехаў, здароўя і дабрабыту.

Аляксандр ЛУКАШЭНКА.

15 снежня 1998 года.

РАШЭННЕ РЭСПУБЛІКАНСКАГА ШТАБА ПРЫ ПРЭЗІДЭНЦЕ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ № 14 АБ РАБОЦЕ КАНДЫТАРСКІХ ПРАДПРЫЕМСТВАЎ І ЦЭХАЎ ПА НАСЫЧЭННЮ СПАЖЫВЕЦКАГА РЫНКУ ПРАДУКЦЫЯЙ, ШТО ВЫРАБЛЯЕЦЦА ІМІ

1. Прыняць да ведама інфармацыю Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь аб прымаемых мерах па стабілізацыі работы адкрытых акцыянерных таварыстваў «Камунарка» і «Спартак» па вытворчасці і пастаўцы на спажывецкі рынак кандытарскіх вырабаў.

2. Адзначыць, што з боку Мінсельгасхарча і яго канцэрна «Белдзяржхарчпрам» у 1998 годзе не было прынята дастаткова эфектыўных мераў па сыравіннаму забеспячэнню і больш поўнаму выкарыстанню вытворчых магутнасцяў прадпрыемстваў кандытарскай прамысловасці, што прывяло да перабою ў гандлі асобнымі відамі кандытарскіх вырабаў.

Мінсельгасхарчу, Мінгандлю, Белкаапсаюзу, аблвыканкамам і Мінскаму гарвыканкаму забяспечыць максімальную загрузку вытворчых магутнасцяў кандытарскіх фабрык, цэхаў і павелічэнню пастаўкі прадукцыі, што вырабляецца імі, на ўнутраны рынак рэспублікі, звярнуўшы асаблівую ўвагу на задавальненне попыту насельніцтва на яе ў навагоднія і каляндныя святы.

3. Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь ўзмацніць кантроль за работай прадпрыемстваў кандытарскай прамысловасці па насычэнню спажывецкага рынку прадукцыяй, што вырабляецца імі, аказаўшы ім неабходную дапамогу ў закупцы сыравіны па імпарту.

Кіраўнік Рэспубліканскага штаба

пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь М. У. МЯСНІКОВІЧ.
11 снежня 1998 г. г. Мінск.

РАШЭННЕ РЭСПУБЛІКАНСКАГА ШТАБА ПРЫ ПРЭЗІДЭНЦЕ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ № 15 АБ РАБОЦЕ МІНІСТЭРСТВА АХОВЫ ЗДОРОВ'Я ПА АРГАНІЗАЦЫІ АНАЛІЗУ ХАРЧОВЫХ ПРАДУКТАЎ, НАКІРАВАННЫХ У ДАХОД ДЗЯРЖАВЫ

1. Адзначыць неадавальняючую работу дзяржаўнай санітарна-эпідэміялагічнай службы па арганізацыі аналізу харчовых прадуктаў, накіраваных у даход дзяржавы, а таксама нізкі кантроль за гэтай работай намесніка міністра аховы здароўя — галоўнага дзяржаўнага санітарнага ўрача Рэспублікі Беларусь В.П.Філонава.

2. Намеснік міністра аховы здароўя — галоўны дзяржаўны санітарны ўрач Рэспублікі Беларусь В.П.Філонаў заслугоўвае вызвалення ад займаемай пасады, аднак з улікам яго запэўнівання аб тым, што ім асабіста будуць прыняты меры па навядзенню парадку ў справе арганізацыі аналізу харчовых і іншых прадуктаў, накіраваных у даход дзяржавы, пытанне аб адпаведнасці В.П.Філонава займаемай пасадазе разгледзець у студзені 1999 г.

3. Рэспубліканскай каардынацыйнай камісіі па пытаннях работы з накіраванай у даход дзяржавы маёмасцю з прычэпленнем зацікаўленых арганізаваць у снежні 1998 г. праверку сістэмы работы аналагічных камісій на месцах.

Кіраўнік Рэспубліканскага штаба

пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь М. У. МЯСНІКОВІЧ.
11 снежня 1998 г. г. Мінск.

САЮЗНЫ БЮДЖЭТ, ЯК І НАЦЫЯНАЛЬНЫЯ, ПАКУЛЬ НЕ ГАТОВЫ

У мінулы панядзелак у Мінску мелася адбыцца дзесятая нечарговая сесія Парламенцкага Сходу Саюза Беларусі і Расіі. Праграму яе правядзення ў пачатку мінулага тыдня абнародавалі сродкі масавай інфармацыі, але праз некалькі дзён сустрачы беларускіх і расійскіх дэпутатаў быў дадзены адбой. Гэта здарылася адразу пасля пасяджэння ў Мінску Выканаўчага Камітэта Саюза. Такім чынам, прычына адмены сесіі, відавочна, у рашэнні Выканкама.

Зразумела, справа не ў сесіі, а ў галоўным пытанні, якое павінны былі абмяркоўваць парламентарыі, — у пракце бюджэту Саюза дзвюх дзяржаў на наступны год. Гэтае пытанне значылася першым і ў парадку дня пасяджэння Выканаўчага Камітэта. Ужо падчас яго правядзення прасачылася інфармацыя, што расійскі бок настойліва прапанаваў адкласці прыняцце бюджэту на больш позні час. Першы віцэ-прэм'ер расійскага ўрада Вадзім Густаў пасля заканчэння работы Выканкама заўважыў, што прыняцце ці непрыняцце бюджэту на ім наогул не прадугледжвалася. Намеснік старшыні Выканаўчага Камітэта растлумачыў, што праект будзе абмяркоўвацца па сутнасці толькі пасля таго, як нацыянальныя парламентарыі Беларусі і Расіі зацвердзяць дзяржаўныя

бюджэты сваіх краін.

Але, хутчэй за ўсё, В. Густаў у першую чаргу меў на ўвазе Расію, дзе праект бюджэту будзе разглядацца ўжо ў другой палове снежня. Што ж да Беларусі, то, як вядома, галоўны фінансавы план нашай дзяржавы на 1999 год да гэтага часу яшчэ не з'яўляўся ў айчынным парламенце. Да таго ж беларускі бок быў згодны спачатку зацвердзіць лічбы саюзнага бюджэту, а потым замацаваць выдаткі на іх пакрыццё ў нацыянальным.

Недвухсэнсоўную пазіцыю Расіі падцвердзіў і кіраўнік Савета Рэспублікі Павел Шыпук, які на адной з апошніх прэс-канферэнцый выказаў сваё бачанне прычын адмены сесіі Парламенцкага Сходу СБР. Паводле яго інфармацыі, у апошні час узніклі рознагалосі па сумах сродкаў, якія будуць выдзяляць Расія і Беларусь у наступным годзе на фінансаванне сумесных праграм. «Пакуль гэтае пытанне не ўрэгулявана», — сказаў П. Шыпук.

У сувязі з гэтым карысна ўспомніць, як летась прымаўся першы бюджэт Саюза. Яго праект быў у пачатку снежня 1997-га адобраны Выканкамам, а 15 снежня дэпутаты, сабраўшыся на нечарговую сесію ў Маскву, канчаткова зацвердзілі яго. Тады аб'ём сродкаў быў вызначаны ў

памеры 585 млн. 334 тысячы дэнамінаваных расійскіх рублёў. Беларусь павінна была ўнесці 35 працэнтаў гэтай сумы, а Расія — 65 працэнтаў. Такі дысбаланс тлумачыўся тым, што ад рэалізацыі сумесных праграм расійскі бок атрымліваў большы ў параўнанні з нашай краінай эфект.

Але на апошняй сесіі Парламенцкага Сходу СБР у Яраслаўлі, дзе разглядалася пытанне выканання бюджэту, прычын для аптымізму было мала. Наадварот, былі сур'ёзныя падставы для роздуму пра будучыню фінансавай падтрымкі інтэграцыі. Па вялікаму рахунку першы блін выйшаў камыкам: грашовое забеспячэнне беларуска-расійскіх праграм на справе было ў значнай меры правалена. Той жа Вадзім Густаў у справаздачце 2 лістапада паведаміў, што з 23 праграм на 100 працэнтаў было прафінансавана толькі правядзенне фестывалю «Славянскі базар у Віцебску», ды і то беларускім бокам. Зноў жа Беларусь цалкам прафінансавала праграму па падрыхтоўцы праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця Саюза (на жаль, эканамічны крызіс зрабіў так, што ўкладанне грошай у справу прагназавання аказалася дарэчным і проста стратным. — Аўт.). Астатнія праекты забеспечваліся грашыма толькі част-

кова, а некаторыя наогул не фінансаваліся. У выніку, паводле інфармацыі, якая была агучана ў Яраслаўлі, наша краіна ўнесла ў саюзнае бюджэт на той час 50,1 працэнта ад узятай на сябе сумы, а Расія — толькі 20 працэнтаў. А між тым, чакалася выдзяленне сродкаў на такія важныя праграмы, як развіццё дызельнага аўтамабілебудавання, правядзенне фундаментальных даследаванняў і рэалізацыя сумесных праектаў у галіне навукі, пераадоленне наступстваў ад аварыі на ЧАЭС. Дарэчы, 42 працэнты ўсяе сумы бюджэту планавалася накіраваць на праваахоўную дзейнасць і ўмацаванне бяспекі Саюза.

Калі верыць сцвярдэнням В. Густава і першага віцэ-прэм'ера Беларусі Васіля Далгалёва, то памер бюджэту на наступны год будзе не меншым за мінулы. Але самі лічбы пакуль застаюцца загадкай, як невядома і тое, ці будуць яны індэксавацца з разліку інфляцыі і дэвальвацыі расійскага рубля. Верагодна, бакі больш цвяроза і разважліва вырашылі на гэты раз падысці да такой складанай справы як фарміраванне бюджэту. Вопыт першага года прымушае задумацца не толькі над лічбамі, але і над механізмам выканання рашэнняў, каб яны не заставаліся толькі на паперы.

Юрась ЛЯШКЕВІЧ.

АФІЦЫЙНА

РАШЭННЕ РЭСПУБЛІКАНСКАГА ШТАБА ПРЫ ПРЭЗІДЭНЦЕ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ № 17 АБ ПРЫМАЕМЫХ УРАДАМ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ МЕРАХ ПА ЗАБЕСПЯЧЭННЮ НАСЕЛЬНІЦТВА ЛЯКАРСТВАМІ

1. Адзначыць, што Урадам Рэспублікі Беларусь прыняты шэраг мераў па насычэнню рынку лякарствамі. Аб'ём іх паставак ў лістападзе павялічыўся ў параўнанні з кастрычнікам на 20 працэнтаў, пры гэтым на 34 працэнты павялічыліся пастаўкі лякарстваў айчынай вытворчасці.

У той жа час сітуацыя з забеспячэннем лякарствамі аптэк і бальніц застаецца напружанай. Аптэкі забяспечаны жыццёва неабходнымі лякарствамі толькі на 75—82 працэнты.

Нацыянальны банк не забяспечыў продаж прадпрыемствам сістэмы «Фармацыя» ўстаноўленага аб'ёму валюты для пагашэння запозчанасці замежным фірмам. Не прынялі меры па пагашэнню запозчанасці за лякарствы Віцебскі, Гомельскі, Гродзенскі аблвыканкамы.

Нязначныя аб'ёмы лякарстваў, што вырабляюцца на прадпрыемствах канцэрна «Белбіяфарм». Не адпрацавана сістэма закупкі сыравіны. Няма належнай каардынацыі ў рабоце Міністэрства аховы здароўя і названага канцэрна.

Няма ўзаемадзейнення ў рабоце рэспубліканскага вытворчага прадпрыемства «Фармацыя» і яе абласных прадпрыемстваў. Міністэрства аховы здароўя не забяспечыла належнае кіраўніцтва пытаннем закупак і размеркавання медыкаментаў і кантролю за сітуацыяй на месцах.

2. Указаць міністру аховы здароўя І. Б. Зелянкевічу на нізкую патрабавальнасць да кадраў і сур'ёзныя хібы ў забеспячэнні насельніцтва Рэспублікі Беларусь медыкаментамі.

3. Прызначыць работу намесніка міністра аховы здароўя А. С. Курчанкова па арганізацыі забеспячэння насельніцтва і лячэбных устаноў лякарствамі неадавальняючай.

Разгледзець паўторнае пытанне забеспячэння насельніцтва і лячэбных устаноў лякарствамі на пасяджэнні Рэспубліканскага штаба пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь у студзені 1999 г. з улікам запэўніванняў І. Б. Зелянкевіча і А. С. Курчанкова аб тым, што будуць прыняты неабходныя меры.

4. Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь:

4.1. у 3-месячны тэрмін распрацаваць і зацвердзіць дзяржаўную праграму развіцця фармацэўтычнай прамысловасці Рэспублікі Беларусь на 1999—2005 гады, прадугледзеўшы ў ёй павелічэнне асартыменту выпускаемай прадукцыі да 450—500 назваў і забеспячэнне лякарствамі айчынага рынку;

4.2. у мэтах поўнага забеспячэння вытворчых магутнасцяў фармацэўтычных прадпрыемстваў канцэрна «Белбіяфарм» увесці з 1 студзеня 1999 г. рэгуляванне вывазу айчынай эндыкрынна-ферментнай і расліннай лекавай сыравіны;

4.3. у месячны тэрмін упарадкаваць адпускныя цэны на лякарствы айчынных вытворцаў, прадугледзеўшы фарміраванне цэн на лякарствы, што вырабляюцца з імпартнай сыравіны і матэрыялаў і пастаўляюцца на ўнутраны рынак, зыходзячы з рэальных затрат на іх вытворчасць з улікам фактычна існуючага курса валюты і нарміруемага ўзроўню рэнтабельнасці (25 працэнтаў).

5. Нацыянальнаму банку забяспечыць канверсасцю сродкаў прадпрыемствам сістэмы «Фармацыя» ў раней устаноўленых аб'ёмах.

Кіраўнік Рэспубліканскага штаба

пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь М. У. МЯСНІКОВІЧ.
11 снежня 1998 г. г. Мінск.

РАШЭННЕ РЭСПУБЛІКАНСКАГА ШТАБА ПРЫ ПРЭЗІДЭНЦЕ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ № 18 АБ УДАСКАНАЛЕННІ ЦЭНАВАЙ ПАЛІТЫКІ

1. Станоўча аднесціся да прапанаў Камітэта дзяржаўнага кантролю па ўдасканаленню цэнавай палітыкі.

2. Пагадзіцца з думкай Савета Міністраў аб неабходнасці разліку індэкса спажывецкіх цэн у двух вымярэннях: па метадалогіі Мінстата, а таксама па пераліку, прапанаванаму Мінэканомікі.

3. Савету Міністраў аднавіць работу Камісіі па каардынацыі дзейнасці дзяржаўных органаў па пытаннях цэнаўтварэння пры Савете Міністраў Рэспублікі Беларусь, створанай у адпаведнасці з Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 30 жніўня 1996 г. № 345 «Аб некаторых мерах па ўпарадкаванню цэнаўтварэння на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь».

4. Міністэрствам, іншым рэспубліканскім органам дзяржаўнага кіравання, аб'яднанням, падпарадкаваным Ураду, прадпрыемствам і арганізацыям удакладніць нарматывы матэрыяльны і працоўныя затрат, прыняць меры па зніжэнню выдаткаў вытворчасці, набыццё сыравіны, матэрыялаў і камплектуючых пераважна без пасрэднікаў, нашчэпчанню вытворчасці канкурэнтаздольнай прадукцыі.

5. Нацыянальнаму банку і Савету Міністраў прыняць дадатковыя меры па стабілізацыі нацыянальнай валюты і пазталнаму скарачэнню множнасці курсаў валют.

6. У сувязі з тым, што цэны на імпартныя тавары фарміруюцца суб'ектамі гаспадарання ў адпаведнасці з пастановай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 3 чэрвеня 1998 г. № 882 «Аб мерах па насычэнню спажывецкага рынку рэспублікі таварамі», Мінэканомікі і Мінфіну распрацаваць і да 31 снежня 1998 г. увесці ў дзеянне механізм фарміравання цэн імпарцёрамі з улікам аптымізацыі велічыні прыбытку.

7. Прадпрыемствам, якія займаюць дамінуючае становішча на таварных рынках і ўключаны ў II раздзел Дзяржаўнага рэестра суб'ектаў гаспадарання, пры фарміраванні цэн на прадукцыю (тавары, паслугі) кіравацца абзацам трэцім пункта 1 пастановы Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 19 кастрычніка 1992 г. № 634 «Аб дадатковых мерах па дзяржаўнаму рэгуляванню цэн (тарыфаў) на прадукцыю (тавары, паслугі)».

8. Мінэканомікі да 1 лютага 1999 г. унесці змяненні і дапаўненні ў Палажэнне аб парадку фарміравання і прымянення цэн і тарыфаў, зацверджанае пастановай Мінэканомікі ад 27 снежня 1995 г. № 36, у мэтах удасканалення механізма фарміравання адпускных цэн на прадукцыю вытворча-тэхнічнага прызначэння, тавары на-роднага спажывання і тарыфаў на паслугі.

9. Мінэканомікі сумесна з Мінфінам і ДПК унесці прапановы ў Савет Міністраў аб увядзенні штрафных санкцый для суб'ектаў гаспадарання ўсіх формаў уласнасці за адсутнасць разлікаў, якія пацвярджаюць узровень цэн, што прымяняюцца.

10. Мінгандлю, Белкаапсаюзу, канцэрну «Белрэсурсы», іншым органам кіравання забяспечыць закупку па імпарту на конкурснай аснове за кошт дзяржаўных сродкаў тавараў народнага спажывання, якія не вырабляюцца або недастаткова вырабляюцца ў рэспубліцы.

Кіраўнік Рэспубліканскага штаба

пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь М. У. МЯСНІКОВІЧ.
11 снежня 1998 г. г. Мінск.

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА ПАВІНШАВАЎ МІТРАПАЛІТА ФІЛАРЭТА

14 снежня 1998 г. Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. Р. Лукашэнка накіраваў віншаванне Мітрапаліту Мінскаму і Слуцкаму Філарэту, Патрыяршаму Экзарху ўсёе Беларусі з нагоды Дня яго тэазаімінаў.

Як паведамілі БЕЛТА з прэс-службы Прэзідэнта, у пасланні кіраўніка дзяржавы адзначаецца шматгадовая архіпастырская дзейнасць Мітрапаліта Філарэта, выказваецца ўпэўненасць, што і ў будучыні яго служэнне будзе прыносіць «важкі плён на ніве духоўнага адраджэння народаў і дружбы паміж імі».

Прэзідэнт пажадаў Мітрапаліту Філарэту моцнага здароўя, многіх гадоў жыцця, далейшай плённай дзейнасці на карысць Праваслаўнай царквы і беларускага народа.

УКАЗ ПРЕЗІДЕНТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ № 606

Аб прысваенні В. К. Іванову ганаровага звання «Народны артыст Беларусі»

За стварэнне музычных твораў, якія ўнеслі выдатны ўклад у айчынную культуру, прысвоіць кампазітару Іванову Валерыю Кірылавічу ганаровае званне «Народны артыст Беларусі».

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. ЛУКАШЭНКА.

14 снежня 1998 г., г. Мінск.

РАСПАРАДЖЭННЕ ПРЕЗІДЕНТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ №353РП

Аб аб'яўленні Падзякі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь У. М. Кубару

За мужнасць, праяўленую пры выратаванні дзяцей, якія танулі, аб'явіць Падзяку Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь вадзіцелю аўтамабіля таварыства з абмежаванай адказнасцю «ПАКТ-М» Кубару Уладзіміру Міхайлавічу.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. ЛУКАШЭНКА.

14 снежня 1998 г., г. Мінск.

МІНІСТРЫ ЕДУЦЬ У ГЛЫБІНКУ...

Старшыня Дзяржаўнага камітэта па друку Міхаіл Падгайны 14 снежня сустрэўся з рабочымі ВА «Беларуськалі» і з ідэалагічным актывам Салігорска. Гэта сустрэча — першая ў снежаньскім плане паездкаў Рэспубліканскай інфармацыйна-прапагандыскай групы па гарадах і раёнах Мінскай вобласці. Узначальвае інфармацыйную групу прэм'ер-міністр Сяргей Лінг. Дыялогі з прадстаўнікамі працоўных калектываў прысвечаны 80-годдзю ўтварэння БССР.

Як паведамілі карэспандэнту БЕЛТА ва ўпраўленні інфармацыі Мінскага аблвыканкама, у саставе інфармацыйнай групы — міністры, супрацоўнікі Адміністрацыі Прэзідэнта, рэдактары рэспубліканскіх газет, вучоныя. На працягу тыдня яны сустрэнуцца з працоўнымі калектывамі прадпрыемстваў і гаспадарак Вілейскага, Стаўбцоўскага, Слуцкага раёнаў, горада Маладзечна.

Аксана АСПІШЧАВА, БЕЛТА.

Погляд

АБРЫСЫ БУДУЧЫХ ВЫБАРАЎ

Калі Палаце прадстаўнікоў да канца гэтага тыдня не ўдасца прыняць Закон «Аб выбарах дэпутатаў мясцовых Саветаў», то запланаваныя на сакавік наступнага года мясцовыя выбары апынуцца пад пагрозай зрыну. Што замінае беларускаму парламенту? Чаму дэпутаты нават з трэцяй спробы не здолелі прыйсці да згоды і зацвердзіць законапраект?

Рашэнне, якое належыць прыняць Палаце прадстаўнікоў, у блізкай перспектыве будзе мець вялікія палітычныя вынікі. Размова ідзе не толькі пра мясцовыя выбары — увогуле пра выбарчую сістэму краіны, пра фундаментальныя прынцыпы. Пры вызначэнні гэтых прынцыпаў упершыню за два гады існавання Палаты прадстаўнікоў паміж дэпутатамі і прэзідэнтам абзначыліся прыкметныя супярэчнасці.

Прэзідэнцкі бок настойвае на тым, што ніжняя «планка» яўкі выбаршчыкаў павінна быць устаноўлена на ўзроўні не ніжэй чым 50 працэнтаў для парламенцкіх і прэзідэнцкіх выбараў. Прэзідэнт згадзіўся пайсці на прапанову дэпутатаў па зніжэнню парога яўкі выбаршчыкаў у другім туры галасавання з 50 да 25 працэнтаў пры выбарах у мясцовыя Саветы.

Зразумела, чым болей людзей прыме ўдзел у галасаванні — тым больш справядлівым будзе выбар, тым больш важкі дэпутатскі мандат. Аднак у сітуацыі, калі Канстытуцыя не абавязвае грамадзян да абавязковага ўдзелу ў галасаванні, палітычная актыўнасць выбаршчыкаў — паняцце вельмі адноснае. Многія памятаюць, у якую зацяжную, дарагую і бясплённую кампанію ператварыліся выбары ў Вярхоўны Савет 13-га склікання якраз на прычыны яўна завышанай «планкі». У большасці выбарчых акруг Мінска і многіх буйных гарадоў дэпутаты тады так і не былі выбраны. У сённяшняй Палаце прадстаўнікоў амаль няма дэпутатаў ад сталіцы.

Норма, якая рэгламентуе ніжнюю мяжу яўкі выбаршчыкаў, — гэта дзейсны інструмент па фарміраванню будучых прадстаўнічых органаў. Можна атрымаць так, што чым вышэй «планка» — тым менш будзе ў наступным парламенце прадстаўнікоў ад Мінска і абласных цэнтраў, тым слабейшымі будуць пазіцыі дэмакратычнай апазіцыі. Бо актыўнасць выбаршчыкаў у буйных гарадах заўсёды меншая, чым у правінцыі: гэта правярана не адзін раз на прыкладзе шматлікіх выбарчых кампаній у пачатку і сярэдзіне 90-х гадоў.

Наўрад ці можна лічыць справядлівым аргумент аб тым, што павінны існаваць адзіныя нормы яўкі выбаршчыкаў для выбараў і дэпутатаў, і прэзідэнта. Актыўнасць грамадзян на выбарах — гэта ў значнай ступені індэксатар цікавасці да вынікаў выбараў, імкнення палепшыць уласнае жыццё. Пры сённяшняй сістэме ўлады магчымасці ўплываць на эканамічную сітуацыю, якая маюць прэзідэнт і парламент, — несумерныя. Электарат гэта выдатна ўсведамляе і ніякіх значных надзей на дэпутатаў не ўскладае. Ці можна ў такой сітуацыі спадзявацца на высокую выбарчую актыўнасць?

Пакуль што Палаца прадстаўнікоў і прэзідэнт не змаглі дамовіцца толькі аб адным выбарчым законапраекце, прытым не самым важным у блоку выбарчых законаў. З вялікай доляй верагоднасці можна сцвярджаць, што гэтак жа складана будуць прымацца і іншыя законы, якія павінны скласці Выбарчы кодэкс. Бо абрысы будучага парламента і наступных прэзідэнцкіх выбараў пачынаюцца менавіта з вызначэння правілаў гэтых палітычных кампаній.

Шкада, што для большасці людзей гэты працэс малазвычайны і аб'якавы. Асэнсаванне таго, што жывём мы так, як выбіраем, — прыходзіць, як правіла, пасля таго...

Валянцін ЖДАНКО.

«КАСМІЧНАЕ» ТЭЛЕБАЧАННЕ НА БЕЛАРУСКАЙ «АРЫШЕ» УЖО 5 ГАДОЎ

У снежны сёлетняга года 5-ю гадавіну з дня ўтварэння адзначае сумеснае беларуска-амерыканскае прадпрыемства «Космас-ТБ». Сталічным аматарам «блакітнага экрана» «касмичная» фірма вядома як кампанія, якая спецыялізуецца на прадастаўленні паслуг мультимедыйнага тэлебачання ў Мінску, на паліпашэнні якасці сервісу ў рабоце з абанентамі, колькасць якіх цяпер пераваліла за 8 тысяч.

Год, які завяршаецца, ў гісторыі «Космас-ТБ» аказаўся найбольш паспяховым. Колькасць трансліруемых каналаў павялічылася з 16 да 22.

Пры фарміраванні праграмных пакетаў кампанія кіруецца пажаданнямі большасці кліентаў глядзець каналы на рускай мове. А таму зараз на ёй часткова ці поўнаасцю прадпрыемствам трансліруюцца каналы «Eurosport», «Disacover» і «Nickelodeon».

На думку генеральнага дырэктара СП «Космас-ТБ» Віктара Кірылава, ужо ў бліжэйшым будучым магчымасць прыёму мультимедыйнага тэлебачання ў кватэры кожнага беларуса стане такой жа звычайнай з'явай, як сам тэлевізар.

Уладзімір ЗДАНОВІЧ.

ПЕЧ — ЗНОЎ У СТРАІ

Першую плаўку пасля рэканструкцыі выдала ўчора трэцяя электрапеч на Беларуска-металургічным заводзе ў Жлобіне. Тым самым паспяхова завяршыўся чарговы этап у ажыццяўленні вялікага па аб'ёму кантракта па карэннай рэканструкцыі флагмана айчыннай металургіі, які быў заключаны паміж вядомай аўстрыйскай фірмай «Фёст-Альпіне» і БМЗ. Дарэчы, аўстрыйскі бок узяў на сябе фінансаванне гэтага знакамітага праекта, тым самым абвергнуўшы пра тое, быццам замежны капітал не спяшаецца ў нашу рэспубліку. Аўстрыйцы ж ажыццяўляюць кантроль за ходам работ, якія выконваюць беларускія рабочыя і інжынерна-тэхнічныя работнікі.

Вось і на гэтым аб'екце нашы спецыялісты пацвердзілі свой клас. Рэканструкцыю печы яны правялі за 40 дзён. Ды і якасць работ — адпаведная.

Як паведаміў нашаму карэспандэнту генеральны дырэктар БМЗ Юрый Феацкістаў, цяпер адпрацоўваецца праграма аўтаматычнага кіравання тэхналагічным працэсам. А ўвогуле пасля рэканструкцыі прадукцыйнасць печы ўзрасце недзе на чвэрць, значна палепшыцца і якасць сталі. Цяпер выдучаць работы па рэканструкцыі пракратнага стана 320/150, якія плануецца завяршыць праз два гады. Ва ўсім разе, абноўлены стан павінен выдаць сваю прадукцыю 29 верасня 2000 года.

Уладзімір ГОЙТАН.

ЛЮДЗІ ПРАПАДАЮЦЬ

За восем месяцаў 1996 года на Брэстчыне прапала 387 чалавек, а за гэты тэрмін 1998 года ў вышукі знаходзіцца 415 асоб. Прапаўшыя дзеляцца на дзве групы. Адна дзельці загублілі ці з'ехалі, не папярэдзіўшы сваякоў, а другія сталі ахвярамі — загінулі. Уцякаюць ад бацькоў і дзеці, але іх лічбы знаходзіць даволі хутка. Больш складаная сітуацыя з тымі, каго забілі. Як правіла, гэтыя людзі мелі пры сабе вялікія сумы грошай альбо зніклі разам з аўтамабілямі. Іх знайсці даволі складана, але нават калі ад чалавека не засталася і следу,

удаецца выявіць забойцаў.

У Баранавічах знік 27-гадовы Залазаў: яго забілі і спалілі ў печы какагаркі. Праз 2,5 года хлопец, які забіў Залазава, ужо служыў у арміі і прагаварыўся. А мог і прамаўчаць.

Са слоў начальніка аддзела вышуку УУС Брэсцкага аблвыканкама М. Церашчука, каля 80 чалавек прапалі ў вобласці ўжо даўно, і звестак ніякіх пра іх няма.

Праўда, у параўнанні з іншымі абласцямі Брэстчына па паспяховым вышuku прапаўшых з'яўляецца лідэрам.

Сымон СВИСТУНОВІЧ.

Біятлон. Кубак свету

Алег Рыжанкоў пачынае з перамогі

У аўстрыйскім гарадку Хохфільцен працягваецца Кубак свету па біятлоне сярод мужчын. Прыемна, што з перамогі пачалі свае выступленні нашы «страляючыя лыжнікі». Магіляўчанін Алег Рыжанкоў пасля гонкі на 12,5 км быў па-за канкурэнцыяй на дыстанцыі 20 км. Прайшоўшы стаерскі забег без адзіночнай штрафной хвіліны, ён паказаў вынік 53.09 сек. Крыху больш чым на 22 секунды адстаў ад беларуса ўладальнік Кубка свету-98 нарвежац Уле-Эйнар Б'ердален, які дапусціў два промахі. Бронзавы прызёр Алімпійскіх гульняў у Нагана Аляксандр Айдаравіч фінішаваў шостым. Астатнія вынікі з удзелам беларусаў: 34. Вадзім Сашурын, 37. Іван Песчараў, 54. Пётр Івашка, 70. Аляксей Маршчакін. Усяго на старт 20-кіламетровай выйшлі 102 удзельнікі.

Уладзімір ЗДАНОВІЧ.

Гандбол. Ліга чэмпіёнаў Сталічныя армейцы «зліваюць ваду»

На вялікі жаль айчынных балельшчыкаў гандбалісты мінскага СКА так і не змаглі завяршыць на мажорнай нощы сёлетні сезон, уступіўшы дома ў матчы рознымі Ліга чэмпіёнаў швейцарскаму «Вітэртур» 24:28. Хоць яшчэ пасля першага тайма сустрэчы на табло высвечвалі лічбы 14:12 на карысць гаспадароў. Праўда, яшчэ перад пачаткам сустрэчы настаўнік мінчан Спартак Мірановіч зазначыў, што госці па саставу намнога мацнейшыя за армейцаў. Таму асаблівых спадзяванняў на станоўчы зыход паядынку не было. Дарэчы, пасля фінальнага свістка ў раздзявальню мінчан накіраваўся не толькі галоўны трэнер, але і цэлы міністэрскі дэсант: міністр абароны Беларусі Аляксандр Чумакоў і міністр спорту і турызму РБ Міхаіл Апанасюк, якія ўважліва сачылі за ходам матча. Як потым удалося высветліць, у высокіх гасцей былі самыя добрыя намеры. Ніякіх папракаў камандзе, а тым больш «прамывання мазгоў». Канешне, дома лепш было б выйграць, але ж нельга ад армейскай моладзі адразаць патрабаванне вялікіх перамог над прафесіяналамі, — такое рэзюме міністраў.

Яшчэ адзін матч групы «В» — ЗТР—«Барселона», які праходзіў у Запарожжы, завяршыўся перамогай іспанцаў 29:20, якія сабе ўжо забяспечылі выхад у наступны этап Лігі чэмпіёнаў.

Турнірная табліца групы «В» пасля 4 тураў

	Г	В	Н	П	М	А
1. Барселона	4	3	1	0	114-84	7
2. Вітэртур	4	2	1	1	103-98	5
3. ЗТР	4	1	0	3	94-106	2
4. СКА	4	1	0	3	87-110	2

Пасля проигрышу швейцарцам мінчане, як, дарэчы, і запарожжы, страцілі ўсе шанцы на выхад у наступны этап. Цяпер беларусаў чакаюць гасцявыя сустрэчы з «Барселоной» і ЗТР, якія пройдуць на пачатку студзеня 1999 г.

Уладзімір ЗДАНОВІЧ.

Вачамі астралага

КОЖНАЯ ЖАНЧЫНА ЎТАЙМОЎВАЕ СВАЙГО ПЕРАМОЖЦУ

Нагледзеўшыся вострасюжэтных ці шчымых фільмаў, можна скласці ўяўленне пра ракавую жанчыну. Яна абавязкова разбівае сэрцы шматлікіх паклоннікаў, а шлях яе ўсыпаны кветкамі і падарункамі. А калі з лютэтка на вас не глядзіць шыкоўная бландзінка ці брунетка, пра якую кажуць — жанчына з шармам? Шанцы стаць ракавой зводзяцца да мінімуму?

— Памылкова думаць, што толькі асобныя жанчыны адораныя здольнасцю браць у палон мужчын. Ракавой па сутнасці з'яўляецца кожная прадстаўніца чароўнай палавіны, варты толькі ўмець гэта ў сабе адкрыць, — заспакоіла астралаг Вераніка Кудраўцава.

— Калі ласка, дайце рэцэпты, думаю, не адна жанчына будзе ўдзячная за падказку.

— Ракавая — не тая, што валодае шалёнай сексуальнасцю, а тая, што адолела навуку пераўвасаблення. Жанчына — асоба шматгранная. І ў кожнай адначасова жывуць як мінімум чатыры сутнасці. Першая ўвасабляе чысціню, нявіннасць, вернасць. Другая з'яўляецца маці. Палюбоўніцай — трэцяя. Чацвёртая ставіць сваёй мэтай праяўленне розуму, разважлівасці, мудрасці. Звычайна пераважае нейкая адна сутнасць, астатнія як бы прыгнечаныя. Іх і варты «разбудзіць» у патрэбны момант. Так што парада адна і вельмі простая: адносіны з абранікам павінны быць натуральнымі, але ў залежнасці ад таго, што хоча бачыць у вас ваша палавіна, вам неабходна перабудоўвацца. І дасягаць дасканаласці.

— Ці не атрымаецца нейкі надуманы спектакль?

— Усё залежыць ад жанчыны. Я ж падкрэсліла — ніякай штучнасці. Не спадабаўся мужчыну вобраз маці — паспрабуйце сабе ў ролі ціхай, мяккай, пяшчотнай. І гэта не прайшло — ахутайце сабе тайнай, нават калі яе не існуе. Прымайце ролі. Жанчыне інтуіцыя павінна падказаць, на чым спыніцца. Не выпадкова ж лічыцца, што ў прадстаўніцы прыгожай палавіны чалавецтва павінна быць загадка. І яна ёсць. Назва планеты, пад чым апякунствам знаходзіцца жанчыны, перакладаецца з лацінскага як вінаградзіна, вінаградная гронка. «Ізіум» (разынка) — сушаны вінаград. Так што «ізіумікамі» планета сваіх падпечных надзяляе. Адкрыце іх у сабе — для некага станеце ракавой.

— Існуе меркаванне, што асобы, якія нарадзіліся пад пэўнымі знакамі задзіяка, валодаюць найбольш гарачым тэмпераментам. Наколькі можна верыць парадкам шукаць партнёра па гараскопу?

— У астралагіі лічыцца, што найбольш тэмпераментныя людзі нараджаюцца пад знакамі Казярога, Льва і Скарпіёна. Але думаць, што гарачыя натуры не могуць быць сярод Авенаў, Цяльцоў ці іншых знакаў, было б наіўна. Усё індывідуальна і залежыць ад асабістага гараскопа. Таму і парадкі выбіраць сваю палавіну пад пэўным знакам задзіяка выконваюць толькі ролі

арыенціра.

Увогуле пра тэмперамент шмат не вельмі справядлівых размоў. Распаўсюджаная такая думка, што тэмпераментны — запальчывы чалавек, скандаліст. Гэтакі тыран і самадур. А калі асоба рахманая, ціхая, стрыманая, дык і тэмперамент у яе бляклы. На самай справе тэмперамент не залежыць ад праяўлення асобы ў грамадстве, а тым больш ад формы вушэй ці даўжыні ног. Гэта ёсць магчыма здольнасць прыцягваць да сябе іншых. Не выпадкова адзін чалавек успрымаецца навакольнымі як сімпатычны, прыемны, а другі — адштурхоўвае ад сябе, зусім неабябальны. Так што звяртаць увагу перш за ўсё трэба на флюіды прыцягальнасці — назавём гэта так.

— Жаночую прывабнасць часта атаасамліваюць з сексуальнасцю. А ў чым заключаецца прывабнасць моцнай палавіны?

— Мужчынская і жаночая натуры вельмі розныя. Жанчыны — больш тонка арганізаваныя натуры, маюць больш трывалую сувязь з Космасам. Не выпадкова сярод жанчын больш прадказальніц, варажбітак. У мужчын гэтая сувязь аслабленая і яны больш прымітыўныя (няхай не крыўдуюць). Сутнасць мужчынскай натуры — стыхійныя сілы, што вырываюцца на волю, праяўляюць сабе за межамі асобы. Прадстаўнікі моцнай палавіны шукаюць у жанчыне асобу, здольную гэтыя сілы скарыць, хоць уголас аб гэтым не прызнаюцца. А жанчына ў стане ўтаймаваць гэтага «звера», бо накірунак яе энергіі — унутр. Тым больш, што і жанчына марыць пра чалавека, здольнага на неверагодныя ўчынкi, дзеля яе — у тым ліку. Хаця звычайна прадстаўніца слабай палавіны падабаюцца мужчыны, здольныя кантраляваць сябе. Дарэчы, у гэтай здольнасці — верх мужчынскай прывабнасці. Мужчына імкнецца быць пераможцам. Звышпрывабны мужчына, як правіла, выбірае сабе роўную палавіну, шматгранную. А жанчына ў здольным кантраляваць свае парывы партнёры бачыць надзейную апору. Мужчыны з пачуццём гонару таксама ў цэнтры ўвагі жанчын.

— Падвядзём рысу. Калі жанчына павінна дасканала авалодаць майстэрствам пераўвасаблення, то яе абранік — даваць волю сваёй энергіі?

— Менавіта так. У гэтым заключаецца прынцып адзінства і барацьбы процілегласцяў. І хоць кажуць мужчыны, што кахаюць яны адных, а жанчына на другіх — гэта няпраўда. Мужчына выбірае той калодзеж, з якога хоча піць усё жыццё.

Жанна КАТЛЯРОВА.

ІМЯНІНЫ

Пр. Андрэя, Авакума, Антона, Апанася, Феафіла, Івана К. Валяр'яна, Марыі

СЁННЯ

Апошняя квадра 10 снежня. З 3.34 — 27-ыя месячавыя суткі.
Месяц — у сузор'і Скарпіёна.

МЕСЯЦ

НАДВОР'Е

Сёння ўдзень па рэспубліцы захавецца воблачнае з праясненнямі надвор'е, на паўночна-заходняй палавіне рэспублікі ападкаў, на дарогах — галалёдзіца. Тэмпература паветра ў Мінску — 6-8, Віцебску — 5-7, Мінску, Гомелі — 3-5, Брэсце, Гродне — 1-3 градусаў марозу.
У наступныя дзве сутак уначы — месцамі, удзень — на большай частцы тэрыторыі ападкаў, слабы галалёд, месцамі на дарогах галалёдзіца. Вечер паўднёва-заходні і заходні, 6-11 м/сек. Тэмпература ўначы — 2-7, 16-га па паўднёвым усходзе да 16 градусаў марозу, удзень — плюс 1 — мінус 4.

Уладзімір ЗДАНОВІЧ.

ДЭКРЭТ ПРЭЗІДЭНТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ № 22

Аб зацвярджэнні Палажэння аб афіцыйным апублікаванні і ўступленні ў сілу прававых актаў Рэспублікі Беларусь

У мэтах удасканалення афіцыйнага апублікавання і ўступлення ў сілу прававых актаў Рэспублікі Беларусь у адпаведнасці з часткай другой артыкула 79, часткай трэцяй артыкула 101 Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь **пастанаўляю:**

1. Зацвердзіць прыкладаемае Палажэнне аб афіцыйным апублікаванні і ўступленні ў сілу прававых актаў Рэспублікі Беларусь.

2. Устаноўці, што выданні, якія з'яўляюцца афіцыйнымі для адпаведных прававых актаў Рэспублікі Беларусь на дзень уступлення ў сілу гэтага Дэкрэта, захоўваюць гэты статус да 1 студзеня 2001 г., калі іншае не прадугледжана гэтым Дэкрэтам.

3. Унесці ва Указы Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь наступныя змяненні:

3.1. пункт 8 Указа Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 3 снежня 1994 г. № 252 «Аб парадку апублікавання і ўступлення ў сілу дэкрэтаў, указаў і распараджэнняў Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь» (Збор указаў Прэзідэнта і пастаноў Кабінета Міністраў Рэспублікі Беларусь, 1994 г., № 13, арт.336; Збор дэкрэтаў, указаў Прэзідэнта і пастаноў Урада Рэспублікі Беларусь, 1997 г., № 3, арт.88) выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«Збор дэкрэтаў, указаў Прэзідэнта і пастаноў

Урада Рэспублікі Беларусь выдаецца тры разы ў месяц і складаецца з двух раздзелаў: у першым публікуюцца дэкрэты і указы Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, у другім — пастановы Урада Рэспублікі Беларусь».

Правыя акты да 1 студзеня 2001 г. афіцыйна публікуюцца ў Зборы дэкрэтаў, указаў Прэзідэнта і пастаноў Урада Рэспублікі Беларусь у адпаведнасці з арыгіналамі, падпісанымі Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь або прэм'ер-міністрам Рэспублікі Беларусь»;

3.2. ва Указе Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 20 ліпеня 1998 г. № 369 «Аб Нацыянальным рэестры прававых актаў Рэспублікі Беларусь» (Збор дэкрэтаў, указаў Прэзідэнта і пастаноў Урада Рэспублікі Беларусь, 1998 г., № 20, арт.532): у пункце 5 словы: «Палажэннем аб Нацыянальным рэестры прававых актаў Рэспублікі Беларусь» замяніць словамі: «Палажэннем аб афіцыйным апублікаванні і ўступленні ў сілу прававых актаў Рэспублікі Беларусь»;

пункт 9 Палажэння аб Нацыянальным рэестры прававых актаў Рэспублікі Беларусь, зацверджанага гэтым Указам, выключыць;

4. Прызнаць страціўшымі сілу:

Указ Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 15

жніўня 1994 г. № 49 «Аб некаторых пытаннях арганізацыі работы Кабінета Міністраў Рэспублікі Беларусь» (Збор указаў Прэзідэнта і пастаноў Кабінета Міністраў Рэспублікі Беларусь, 1994 г., № 2, арт.46);

пункты 1—6 Указа Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 3 снежня 1994 г. № 252 «Аб парадку апублікавання і ўступлення ў сілу дэкрэтаў, указаў і распараджэнняў Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь» (Збор указаў Прэзідэнта і пастаноў Кабінета Міністраў Рэспублікі Беларусь, 1994 г., № 13, арт.336; Збор дэкрэтаў, указаў Прэзідэнта і пастаноў Урада Рэспублікі Беларусь, 1997 г., № 3, арт.88);

Указ Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 4 ліпеня 1996 г. № 242 «Аб апублікаванні міжнародных дагавораў Рэспублікі Беларусь» (Збор указаў Прэзідэнта і пастаноў Кабінета Міністраў Рэспублікі Беларусь, 1996 г., № 19, арт.468).

5. Адміністрацыя Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь:

да 1 студзеня 2000 г. унесці Прэзідэнту Рэспублікі Беларусь прапановы аб удасканаленні выпуску выданняў прававой тэматыкі;

забяспечыць кантроль за захаваннем парадку апублікавання прававых актаў;

прыняць іншыя меры па выкананні гэтага Дэ-

крэта.

6. Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь: у двухмесячны тэрмін прыняць меры па прыкладзенню рашэнняў Урада і падначаленых яму рэспубліканскіх органаў Дзяржаўнага кіравання ў адпаведнасці з гэтым Дэкрэтам;

забяспечыць за кошт сродкаў рэспубліканскага бюджэту фінансаванне расходаў, звязаных з рэалізацыяй гэтага Дэкрэта.

7. Нацыянальнаму центру законапраектнай дзейнасці пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь у двухмесячны тэрмін унесці ва ўстаноўлены парадку Прэзідэнту Рэспублікі Беларусь прапановы аб прыкладзенню рашэнняў Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь і законаў Рэспублікі Беларусь у адпаведнасці з гэтым Дэкрэтам.

8. Гэты Дэкрэт:

уступае ў сілу з 1 студзеня 1999 г., за выключэннем пунктаў 2, 5—8, якія ўступаюць у сілу з дня яго апублікавання;

з'яўляецца часовым і ў адпаведнасці з часткай трэцяй артыкула 101 Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь прадстаўляецца на разгляд Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. ЛУКАШЭНКА.

10 снежня 1998 г., г. Мінск.

ЗАЦВЕРДЖАНА.

Дэкрэт Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь 10.12. 1998 № 22

ПАЛАЖЭННЕ

Аб афіцыйным апублікаванні і ўступленні ў сілу прававых актаў Рэспублікі Беларусь

АГУЛЬНЫЯ ПАЛАЖЭННІ

1. Гэтым Палажэннем рэгламентуюцца пытанні афіцыйнага апублікавання і ўступлення ў сілу наступных прававых актаў Рэспублікі Беларусь (далей — **прававыя акты**), якія прымаюцца (выдаюцца) адпаведнымі дзяржаўнымі органамі і службовымі асобамі Рэспублікі Беларусь:

дэкрэтаў, указаў, распараджэнняў Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь;

законаў Рэспублікі Беларусь; міжнародных дагавораў Рэспублікі Беларусь, уключаючы дапаўненні, папраўкі, пратаколы, дадаткі да іх і іншыя дакументы, якія з'яўляюцца іх неад'емнай часткай (далей — **мжнародныя дагаворы**);

пастаноў Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь;

пастаноў Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь;

пастаноў Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь;

распараджэнняў прэм'ер-міністра Рэспублікі Беларусь;

заклучэнняў і іншых рашэнняў Канстытуцыйнага суда, за выключэннем запятыў, патрабаванняў і рашэнняў працэдурнага характару (далей — **рашэнні Канстытуцыйнага суда**);

пастаноў Пленума Вярхоўнага суда па пытаннях прымянення заканадаўства Рэспублікі Беларусь, якія ўзнікаюць пры разглядае судовых спраў (далей — **пастановы Пленума Вярхоўнага суда**);

пастаноў Пленума Вышэйшага гаспадарчага суда па пытаннях прымянення гаспадарчага заканадаўства на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь (далей — **пастановы Пленума Вышэйшага гаспадарчага суда**);

норматывых прававых актаў Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь і іншых дзяржаўных органаў, непасрэдна падвед-

ных Прэзідэнту Рэспублікі Беларусь (далей — **прававыя акты дзяржаўных органаў**, непасрэдна падведаных Прэзідэнту Рэспублікі Беларусь); норматывых прававых актаў Нацыянальнага банка, міністэрстваў і іншых рэспубліканскіх органаў дзяржаўнага кіравання (далей — **прававыя акты рэспубліканскіх органаў дзяржаўнага кіравання**);

норматывых прававых актаў мясцовых Саветаў дэпутатаў, выканаўчых і распарадчых органаў (далей — **прававыя акты мясцовых Саветаў дэпутатаў**, **выканаўчых і распарадчых органаў**).

АПУБЛІКАВАННЕ ПРАВАВЫХ АКТАЎ

2. Дэкрэты Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь і законы Рэспублікі Беларусь пасля падпісання Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь, у тым ліку ў выпадках, калі ў адпаведнасці з Канстытуцыяй Рэспублікі Беларусь закон лічыцца падпісаным, падлягаюць неадкладнаму афіцыйнаму апублікаванню.

Указы Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь і пастановы Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь норматывага характару падлягаюць абавязковаму афіцыйнаму апублікаванню, калі іншае не прадугледжана гэтым Палажэннем.

Іншыя прававыя акты могуць быць афіцыйна апублікаваны пасля ўключэння іх у Нацыянальны рэестр прававых актаў Рэспублікі Беларусь.

3. Не падлягаюць апублікаванню прававыя акты або іх асобныя палажэнні, што змяшчаюць дзяржаўныя сакрэты або іншыя звесткі, якія ахоўваюцца заканадаўствам, калі іншае не прадугледжана заканадаўствам.

Рашэнне аб тым, што прававы акт або яго асобныя палажэнні не падлягаюць публікацыі, прымаецца па ўстаноўленым заканадаўствам парадку ўпаўнаважаным дзяржаўным органам (службовай

асобай), аб чым на арыгінале дакумента робіцца адпаведная адзнака.

4. Афіцыйным апублікаваннем з'яўляецца дзяржаўнае прававое актаў да ўсеагульнага ведама шляхам перадачы іх тэкстаў у поўнай адпаведнасці з падпісанымі арыгіналамі ў наступных афіцыйных выданнях:

выданні Нацыянальнага рэестра прававых актаў Рэспублікі Беларусь;

газэце «Советская Белоруссия» (дэкрэты, указы, распараджэнні Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, міжнародныя дагаворы, якія не падлягаюць ратыфікацыі і ўступілі ў сілу для Рэспублікі Беларусь, пастановы пленумаў Вярхоўнага суда і Вышэйшага гаспадарчага суда);

газэце «Звязда» (законы Рэспублікі Беларусь, пастановы Палаты прадстаўнікоў і Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, ратыфікаваныя міжнародныя дагаворы, рашэнні Канстытуцыйнага суда (на беларускай мове);

«Народнай газэце» (законы Рэспублікі Беларусь, пастановы Палаты прадстаўнікоў і Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, ратыфікаваныя міжнародныя дагаворы, рашэнні Канстытуцыйнага суда (на рускай мове);

газэце «Рэспубліка» (пастановы Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь, распараджэнні прэм'ер-міністра Рэспублікі Беларусь, прававыя акты рэспубліканскіх органаў дзяржаўнага кіравання); перыядычных друкаваных выданнях, якія вызначаюцца ў адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь мясцовымі Саветамі дэпутатаў, выканаўчымі і распарадчымі органамі (прававыя акты гэтых органаў).

5. Афіцыйнае апублікаванне прававога акта ажыццяўляецца, як правіла, на беларускай і рус-

кай мовах у адпаведнасці з падпісаным арыгіналам.

Афіцыйнае апублікаванне прававога акта на іншых мовах дапускаецца толькі пры наяўнасці афіцыйнага перакладу на адпаведную мову, зацверджанага адпаведным дзяржаўным органам або службовай асобай у парадку, устаноўленым для прыняцця (выдання) гэтага акта.

6. Дата афіцыйнага апублікавання прававога акта лічыцца дата выхodu ў свет афіцыйнага выдання, у якім змешчаны гэты акт.

У выпадку разначасовага апублікавання прававога акта ў некалькіх афіцыйных выданнях дата афіцыйнага апублікавання прававога акта вызначаецца па даце першапачатковага апублікавання.

7. Афіцыйнае апублікаванне прававых актаў у няпоўным перакладзе не дапускаецца, за выключэннем выпадкаў апублікавання актаў, якія змяшчаюць асобныя палажэнні, што не падлягаюць апублікаванню.

8. Апублікаванне прававых актаў у выданнях, не названых у пункце 4 гэтага Палажэння, ажыццяўляецца за выкананнем патрабаванняў, якія прад'яўляюцца да дзейнасці па распаўсюджанню прававой інфармацыі.

Правыя акты могуць быць апублікаваны ў няпоўным перакладзе з паметкай «Вытрымка», а таксама даведзены да ўсеагульнага ведама іншым прадугледжаным законам спосабам.

Апублікаванне, прадугледжанае гэтым пунктам, з'яўляецца неафіцыйным і ажыццяўляецца толькі пасля афіцыйнага апублікавання адпаведных прававых актаў і ў адпаведнасці з афіцыйна апублікаванымі тэкстамі гэтых актаў.

9. Правыя акты публікуюцца з указаннем іх абавязковых рэзюмэ: назвы органа (службовай асобы), якая прыняла (выдала) правы акт, віду акта, даты прыняцця (выдання), парадкавага нумара і назвы прававога акта.

Пры апублікаванні прававых актаў у выданнях, не названых у пункце 4 гэтага Палажэння, абавязкова ўказваюцца таксама крыніца афіцыйнага апублікавання кожнага прававога акта, нумар і дата выданы ліцэнзіі на ажыццяўленне дзейнасці па распаўсюджанню прававой інфармацыі, калі ў адпаведнасці з заканадаўствам наяўнасць гэтай ліцэнзіі неабходна.

10. Накіраванне афіцыйных актаў для афіцыйнага апублікавання ажыццяўляецца: дэкрэтаў, указаў, распараджэнняў Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь — Адміністрацыяй Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь; законаў Рэспублікі Беларусь, ратыфікаваных міжнародных дагавораў, пастаноў Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь — Сакратарыятам Савета Рэспублікі;

пастаноў Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь — Сакратарыятам Палаты прадстаўнікоў;

пастаноў Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь і распараджэнняў прэм'ер-міністра Рэспублікі Беларусь — Апаратам Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь;

мжнародных дагавораў, якія не падлягаюць ратыфікацыі і якія ўступілі ў сілу для Рэспублікі Беларусь, — Міністэрствам замежных спраў;

рашэнняў Канстытуцыйнага суда — Сакратарыятам Канстытуцыйнага суда;

пастаноў пленумаў Вярхоўнага суда і Вышэйшага гаспадарчага суда — гэтымі судамі;

прававых актаў дзяржаўных органаў, непасрэдна падведаных Прэзідэнту Рэспублікі Беларусь, рэспубліканскіх органаў дзяржаўнага кіравання, мясцовых Саветаў дэпутатаў, выканаўчых і распарадчых органаў — органамі, якія іх прынялі (выдалі).

11. Правыя акты, накіраваныя ўпаўнаважанымі дзяржаўнымі органамі (службовымі асобамі) у адпаведныя газеты для афіцыйнага апублікавання, павінны быць апублікаваны не пазней чым у пачатковы тэрмін з дня іх атрымання, за выключэннем дэкрэтаў Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь і законаў Рэспублікі Беларусь, якія падлягаюць неадкладнаму апублікаванню.

УСТУПЛЕННЕ У СІЛУ ПРАВАВЫХ АКТАЎ

12. Дэкрэты Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь і законы Рэспублікі Беларусь уступаюць у сілу праз дзевяць дзён пасля іх афіцыйнага апублікавання, калі ў гэтых актах не ўстаноўлены іншы тэрмін.

Правыя акты, якія не маюць норматывага характару, рашэнні Канстытуцыйнага суда, пастановы пленумаў Вярхоўнага суда і Вышэйшага гаспадарчага суда ўступаюць у сілу з дня іх прыняцця, калі ў гэтых актах не ўстаноўлены іншы тэрмін.

Указы Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, пастановы Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь і іншыя прававыя акты, за выключэннем названых у частках першай і другой гэтага пункта і ў пункце 13 гэтага Палажэння, уступаюць у сілу з дня ўключэння іх у Нацыянальны рэестр прававых актаў Рэспублікі Беларусь, калі ў гэтых актах не ўстаноўлены іншы тэрмін.

13. Норматывыя прававыя акты, якія датычаць правоў, свабод і абавязкаў грамадзян, уступаюць у сілу толькі пасля іх афіцыйнага апублікавання. Пры гэтым, як правіла, акты публікуюцца пасля ўключэння іх у Нацыянальны рэестр прававых актаў Рэспублікі Беларусь.

14. Парадак уступлення ў сілу для Рэспублікі Беларусь міжнародных дагавораў вызначаецца заканадаўствам Рэспублікі Беларусь і нормамі міжнароднага права.

ЗАКОН РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Аб унясенні змяненняў і дапаўненняў у Закон Рэспублікі Беларусь «Аб пенсійным забеспячэнні ваеннаслужачых, асоб начальніцкага і радавога саставу органаў унутраных спраў»

Прыняты Палатам прадстаўнікоў 11 лістапада 1998 года

Адобраны Саветам Рэспублікі 19 лістапада 1998 года

Артыкул 1. Унесці ў Закон Рэспублікі Беларусь ад 17 снежня 1992 года «Аб пенсійным забеспячэнні ваеннаслужачых, асоб начальніцкага і радавога саставу органаў унутраных спраў» (Ведамасці Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь, 1992 г., № 36, арт. 571) наступныя змяненні і дапаўненні:

1. У частцы першай артыкула 10 словы «дзяржаўнага бюджэту Рэспублікі Беларусь» замяніць словамі «рэспубліканскага бюджэту», словы «Фонду сацыяльнай абароны насельніцтва Рэспублікі Беларусь» — словамі «Фонду сацыяльнай абароны насельніцтва Міністэрства сацыяльнай абароны Рэспублікі Беларусь».

2. У частцы першай артыкула 12 словы «органами сацыяльнага забеспячэння» замяніць словамі «органами сацыяльнай абароны».

3. У артыкуле 46 словы «ададзел сацыяльнага забеспячэння» замяніць словамі «ададзел сацыяльнай абароны».

4. Пункт «б» часткі першай артыкула 48 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«б) афіцэрам, прапаршчыкам, мічманам і ваеннаслужачым, якія

заканадаўствам мінімальнай пенсіі па ўзросту ў месяц.

Інвалідам вайны і іншым удзельнікам вайны пенсіі выплачваюцца ў такім жа парадку, але не менш 25 працэнтаў прызначанай пенсіі і не менш 20 працэнтаў устаноўленай заканадаўствам мінімальнай пенсіі па ўзросту ў месяц.

Сума пенсіі, якая належыць да выплаты, залічваецца на асабісты рахунак пенсіянера ў папраўчай установе па месцы адбывання пакарання.

Калі ў пенсіянера, які знаходзіцца ў месцах пазбаўлення волі, ёсць дзеці (пункт «а» часткі трэцяй артыкула 30 гэтага Закона), то пенсія выплачваецца ў наступным парадку: на адно дзіця — 25 працэнтаў, на два дзіця — 33 працэнтаў, на траіх і больш дзяцей — 50 працэнтаў прызначанай пенсіі, самому пенсіянеру — астатняя частка пенсіі за вылікам кошту ўтрымання ў месцах пазбаўлення волі, але не менш 10 працэнтаў (інвалідам вайны і іншым удзельнікам вайны — не менш 25 працэнтаў) прызначанай пенсіі і не менш 20 працэнтаў устаноўленай заканадаўствам мінімальнай пенсіі па ўзросту ў месяц.

Органы ўнутраных спраў, следчыя і судовыя органы абавязаны ў

Артыкул 56. Выплата пенсій пенсіянерам, якія знаходзяцца ў месцах пазбаўлення волі

Пенсіянерам, якія знаходзяцца ў месцах пазбаўлення волі, выплачваюцца розніца паміж пенсіяй і коштам утрымання, але не менш 10 працэнтаў прызначанай пенсіі і не менш 20 працэнтаў устаноўленай

выпадку ўзятца пенсіянера пад варту (асуджэння да пазбаўлення волі) паводзіць у п'яцідзённы тэрмін органу, які выплачвае пенсію».

7. У частцы трэцяй артыкула 58 словы «але не менш п'яцразовага памеру мінімальнай заробатнай платы» выключыць.

Артыкул 2. Гэты Закон уступае ў сілу з першага чысла месяца, які ідзе за месцам яго апублікавання.

Артыкул 3. Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь на працягу трох месяцаў:

падрыхтаваць і ўнесці ва ўстаноўлены парадку ў Палату прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь прапановы па прыкладзенню заканадаўчых актаў Рэспублікі Беларусь у адпаведнасці з гэтым Законом;

прывесці рашэнні Урада Рэспублікі Беларусь у адпаведнасці з гэтым Законом;

забяспечыць перагляд і адмену рэспубліканскімі органамі дзяржаўнага кіравання, падпарадкаванымі Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь, іх нарматыўных актаў, якія супярэчаць гэтаму Закону.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. ЛУКАШЭНКА

7 снежня 1998 г., г. Мінск.

№ 215-3

ЗАКОНЫ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Аб ратыфікацыі Пагаднення аб супрацоўніцтве дзяржаў — удзельніц Садружнасці Незалежных Дзяржаў у барацьбе з незаконнай міграцыяй

Прыняты Палатам прадстаўнікоў 14 кастрычніка 1998 года

Адобраны Саветам Рэспублікі 22 кастрычніка 1998 года

Ратыфікаваць Пагадненне аб супрацоўніцтве дзяржаў — удзельніц Садружнасці Незалежных Дзяржаў у барацьбе з незаконнай міграцыяй, падпісанае ў г. Маскве 6 сакавіка 1998 года.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. ЛУКАШЭНКА

9 лістапада 1998 г., г. Мінск. № 209-3

Аб ратыфікацыі Пагаднення паміж Урадам Рэспублікі Беларусь і Урадам Ісламскай Рэспублікі Іран аб пазбягненні двойнога падаткаабкладання і папярэджанні ўхілення ад уплаты падаткаў у дачыненні да падаткаў на даходы і маёмасць (капітал)

Прыняты палатам прадстаўнікоў 14 кастрычніка 1998 года

Адобраны Саветам Рэспублікі 22 кастрычні

Масла таго я сабіста спажываю нямат. Ну, пакладзе яго жонка ці дачка ў кашу, іншым разам намажаш грамўлку-другую на бутэрброд... Не ў масле, як той казаў, шчасце!

А тут падслухаў ад сваіх дачкаў, што нібыта з ім, маслам, «напруга» атрымліваецца. Маўляў, прыпасы дома заканчваюцца, а ў крамах яго ў вольным продажы няма. А калі і дадуць скрынку-другую, чарга выстройваецца, не раўнуеючы як перад футбольным матчам з удзелам іспанскага «Рэала» ці на бясплатны канцэрт Алы Барысаўны Пугачовой... Калі ёсць час і нервы ў парадку — займай чаргу і стой! Ты ж не Герой Савецкага Саюза і не поўны кавалер ордэна Мацярынскай славы...

Жонка ў нядзелю так і цікавала: калі я адарвуся ад пішучай машынкі і зраблю выгляд, што маю з паўгадзіны вольнага часу. Завала момант і гэтак пашчотна-ласкава прапанавала: пойдзем, маўляў, пагуляем па свежым паветры...

Маршрут жа для той прагулкі яна выбрала акурт міма магазіна харчовых тавараў...

Яшчэ далёк прыкмеціў: нешта ў тым магазіне чакаеца неверагоднае. Да яго навіперадкі беглі-спяшаліся жыхары ледзь не ўсяго мікрараёна. Беглі мацакі-мужыкі і падлеткі-школьнікі. Беглі жанкі з немаўлятамі на руках і, вядома, справа, шануюныя пенсіянэры-ветэраны... Тады я змікіў: там будзе гандляваць маслам!

Жонка тузанула за рукаў: маўляў, хадзем паглядзім... Вось

тут я і здагадаўся, якую «прагулку» прапанавала яна мне. Але ж што зробіш?

Прыладкаваліся ў хвасце чаргі (а яна налічвала ўжо чалавек 150, не менш), і пачалі, што называецца, заводзіць новыя знаёмствы...

Я, уласна кажучы, ведаю ўжо даўно, што людзі ў чарзе — народ асаблівы. Тут і з чалавекам неверагоднага лёсу можаш сустрэцца, і пачуць такое, што ніводзін «Рэзананс» з удзелам Зімоўскага ці «Ітогі» Кісялёва не паведамаць! Не пачуе ад іх, таму што жыццё тое яны ведаюць, мякка кажучы, слававата...

Ветэран у шапцы-вушанцы з трусінага футра не першай свежасці, пачаў гамонку сам. Вось, кажэ, і вярнуліся былыя часы, калі і ў чарзе пастаіш, і таго, чаго хочаш, можаш не набыць... «Памятаеш, — звярнуўся ён да мяне, — гадзі тры таму за гарэлкай душыліся? А зараз вось — за маслам...»

Мне не зусім спадабалася ягонае слова «душыліся»... «Не душымся ж, — кажу, — а стаім спакойна, радком, як у цывілізаваным свеце...»

Жанчына, што стаяла за мной, неяк стрымана-спакойна, але ўсё ж узварвалася: «Ды кінце вы пра цывілізаваны свет! Няма там такога: ні дэфіцыту, ні чаргаў...»

Азірнуўся я: былая настаўніца майёй дачкі. Прыгадаў: сын яе стаў камерсантам, па замежжы ездзіць, мабыць, і ёй шмат што расказвае... У тым ліку і пра дэфіцыты (але ж гэтага там няма), і пра жыццё-быццё «праклятых»

капіталістаў. Думаю: лепш памаўчу.

А дзед-ветэран не сунімаецца. Пачаў прыгадаць, як ужо праз год-паўтара пасля заканчэння Вялікай Айчыннай у краіне была адменена картаная сістэма размеркавання прадуктаў, як паволі, аднак перыядычна, змяняліся на іх цэны...

— Памаўчы ты, дзед, — раптам ледзь не на вуха старому зароў-выгукнуў чырванатвары бамбіза. — Ты, бачу, удзельнічаў у той вайне? Дык навошта ж ты перамагаў у ёй? Лепш бы здаўся немцам: зараз баварскае піва пілі б за бясплатна... А так, пайдзі вунь у бар па Уральскай: сто адзінаццаць тысяч куфаль «Ракаўскага бровара» каштуе!..»

Чарга захалявалася, зашумела... Адны — пераважна сталага веку людзі — накінуліся на чырванатварага. Маўляў, навошта ты, шануюны, зневажаеш ветэрана: ён свет (і сапраўды!) ад карычневай чумы ўратаваў... Другія — хутчэй за ўсё тыя, што грошы лічыць умеюць, — загулі ад іншага: няўжо і сапраўды куфаль піва ўжо па 111 тысяч «рэ» каштуе?

«Каштуе!» — не стрымаўся я. — Сам учора бачыў...

Ад старога бедалагі пакрысе адсталі. Чарга тым часам паволі, аднак упэўнена, рухалася наперад...

— Памаўчыце, людцы, пастаім гадзіну-другую, нічога з намі не зробіцца, — уступіла ў гамонку прывабная на выгляд жанчынка. — Было б што купляць! Ды каб цана, пранцы на яе, не расла... Вунь, гляньце: маргарын

ужо па 270 тысяч за кіло, а масла, бачыце, усяго толькі 175 тысяч...

Сапраўды, падумалася, трэба маўчаць. А то, крый Божа, убачаць ці даведаюцца тыя, хто гэта «правароніў», і тут жа цану падымуць...

Так не толькі я падумаў — думаю, паўчаргі, не менш.

— Цукру, макаронаў, круп я ўжо назапасіла, — на вуха, аднак досыць зычна, сказала суседцы другая жанчына-маладзіца. — Вось бы масла яшчэ прыхапіць! Вы пастойце, а я па дзетак збегу. Няхай і яны возьмуць...

Дзетак яна і сапраўды не забаве прывяла. Ажно двое! Яны, праўда, упарціліся, адчувалі сябе някавата, але маму слухалі. Відэць, пакуль беглі да магазіна, тая з імі правяла адпаведную размову...

...Пра што толькі не перагаварылі людзі ў той чарзе! І пра запаветныя масла і смятану; і пра цэны, што растуць не па днях, а па гадзінах; і пра заробкі, якіх хапае на тыдзень-паўтара; і пра рост квартплаты, якая, нібыта, вось-вось павялічыцца адразу ў два разы... Балазе, выказацца часу хапіла ўсім і кожнаму: у чарзе мы правялі звыш дзвюх з паловай гадзін!

Масла мы, дзякуй Богу, купілі. 400 грамаў я, столькі ж — жонка. На месяц, а мо і больш хопіць. У наступную нядзелю паспрабуйце пастаяць у чарзе за смятанай. А раптам і яе хопіць усім! Ды і кіраўніцтва маё, думаю, не будзе супраць, калі я выкажу яшчэ адно заданне...

Анатоль МЯСНІКОЎ.

ПОГЛЯД

ГАНДАЛЬ САМ ПАДКАЗВАЕ, ШТО БУДЗЕ ДАРАЖЭЦЬ

Апошнім часам з высокіх трыбун не сціхаюць папрокі ў адрас усіх спажывцоў: маўляў, вы самі правакучеце ажытажны попыт. Каб не было вашага «хапуна», усё ляжала б на паліцах. Адсюль напрошваецца лагічная выснова — бяры, колькі табе сапраўды патрэбна, а не рабі запасаў.

Ну, з маслам і яйкамі тут усё зразумела: іх як не было ў дастатковай колькасці ў продажы (пастаўкі тых жа яек, мяса птушкі ў Расію цалкам ніхто не адмяняў, крыху зменшылі толькі аб'ёмы вывазу), так і няма. Калі ёсць, гэта бачна па чэргах. Нібы сігнал для пакупнікі запальваецца: становіся, не думай, дэфіцыт даюць, ужо потым разбярэшся — які канкрэтна. Не станеш — не атрымаеш. Вось і першая прычына.

Але апошнім часам (правяраў неаднойчы) з'явілася яшчэ адна стабільная прымета, якая гаворыць з дакладнасцю «на ўсе сто», які тавар будзе даражэць наступным. Прадастаўляе такую паслугу сам... гандаль.

Па прыклады далёка хадзіць не трэба. У маім універсаме палова паліц у цэнтры гандлёвай зоны была завалена пакетами з саларымі. Раптам яны зніклі, і з'явіліся на ранейшым месцы толькі праз некалькі дзён. Але — па новых цэнах. Каштаваў пакет 12 тысяч, стаў — 16 тысяч. Стаяла ў свабодным продажы мінеральная вада. Двухлітровая бутэлка каштавала 28 тысяч. Гляджу, нібыта спыніўся той завод — та-

вар гэты раптам знік, нібы яго тут ніколі і не было. Усё ў парадку — праз дзень-другі паліцы зноў поўныя, але цана той жа бутэлькі — ужо 33 тысячы. Гэта дробязь, ёсць прыклады больш важкія. Ці даўно вы бачылі ў крамах цукар? Прамільнуў ён некалькі дзён па 73-74 тысячы рублёў за кілаграм, і знік.

Як думаеце, вернецца па староў цане?.. Усё ў тым жа магазіне вітрына-халадзільнік была закладзена кавалкамі сыру (больш туды класці няма чаго). Заходжу вечарам — гола, хаця напярэдадні ніхто яго не браў, ён тут ужо каторы дзень свабодна ляжаў. Якія высновы я павінен рабіць? Зайшоўшы ў другі магазін і ўбачыўшы, што там ёсць тое, што па невядомай прычыне знікла ў папярэднім, ці ўстрымаюся я, каб не набыць (так, на ўсякі выпадак) гэты тавар?! Да таго ж, я не адзін хаджу па крамах і маю вочы.

Нядаўна па тэлевізары прагучаў папрок: няўжо вы не ўмеце павялічваць цэны? Думаю, што не ўмеюць. Каб умелі, рабілі б гэта так, каб сапраўды не з'яўляўся ажытаж.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ПОГЛЯД

ФІЛАСОФІЯ ГАЛЕЧЫ

Стагнацыя нашага грамадства выклікала многімі фактарамі, але, бадай, самы важны з іх — працяглая ізаляванасць народа ад знешняга свету.

Людзі немаладога веку нічога добрага ў сваім жыцці не бачылі. У іх парушана арыентацыя, няма рэальнага адпраўнага пункту, пачынаючы з якога можна было б адлічваць станоўчы ці адмоўны перыяд у жыцці. Можна сказаць, што тады жылі добра, але з чым параўнаць тое жыццё, калі невядома, як жылі іншыя, там, «за бугром».

— На сваю пенсію ў сорок шэсць рублёў я магла апрагнуцца. Купіць фуфайку, гумавыя боты і світэр, — гаворыць вясковае кабета, — а сёння што купіш?

І на самай справе было так. Але тут прыцягвае ўвагу пералік рэчаў. І ён не выпадковы. Фуфайку і гумовыя жанчыны насіла штодня, акрамя хіба што святая ды паездкі ў горад. Брэнжэўскія часы — гэта найлепшы перыяд у жыцці савецкага чалавека. Людзі ў той час маглі купіць не толькі тэлевізар але пры пэўнай эканоміі і аўтамашыну. Вось толькі аўтамабіль быў марай, вяршыняй дабрабыту, а фуфайка — рэч звычайна і неабходная.

Што там, за мяжой, беспрацоўе і прыгнёт, ведалі, пра гэта пісалася і гаварылася, а пра ўсё астатняе прыходзілася толькі здагадавацца.

Жыццёвыя запатрабаванні ў большасці простых людзей надзвычай нізкія.

— Чаго тут ужо плакацца, — разважае ў чарзе пенсіянэра, — хлеб ёсць і малачка купіць можна.

Калі глядзець на сённяшнюю эканамічную сітуацыю ў краіне з пазіцыі гэтай жанчыны, то яшчэ нічога страшнага няма, бо былі ў яе жыццё часы, калі і хлеба не было.

І не будзем здзіўляцца, калі былыя калгаснікі, атрымаўшы 3

млн. пенсіі на дваіх, усё ж не могуць зразумець, за што ім грошы плацяць.

— Калі рабілі — нічога не давалі, а цяпер сядзім і такія грошы даюць, — паціскаюць плячыма старыя.

Ды і гараджане — учарашнія вяскоўцы таксама не жадаюць лавіць жураўля ў небе — абыходзяцца мінімумам. Складаецца ўражанне, што калі летам не працуе завод, то рабочыя не вельмі смуткуюць — сядзяць па дачах і ў вёсках, якія выратуюць і ў больш складаным становішчы.

У знаёмага разам з жонкай зарплата — пяць мільянаў, але ён даволі бадзёры. Пад зіму прывёз свежаніну ад бацькі і цешчы, а пад вясну таксама перападае. Праўда, з кожным годам ухапіць з вёскі шанцаў меней — старыя паміраюць.

«Каб толькі не было горш», — прыходзіцца чуць ад людзей стараішага ды і сярэдняга ўзросту ў магазіне і за чаркай. І гэта не проста словы, а спосаб мыслення, свая філасофія — уклад жыцця. Пры пастаяннай аглядцы назад, у мінулае, няма перспектывы, аптымізму і жыццёвай сілы.

І як сімвалічна, калі старыя, які ўсё жыццё збіраў грошы, шкадаваў сабе лішні акраец хлеба з'есці, паміраючы, просіць, каб яго пахавалі хораша, з вянкамі, і на памінкі на сталы не стаўлялі самагонку, а толькі купленую гарэлку.

Памятаю, як група работнікаў аднаго завода паехала турыстамі ў тагачасную Югаславію. Ад'язджалі ўпэўненыя, а вярнуліся прыхільныя, бо жыццё нават у той сацыялістычнай краіне падалося раем. З'явілася магчымасць параўнаць рэальнае жыццё.

Але ў сябе цяжка штосці перайначыць, таму што праехацца турыстам — тое самае, што паглядзець кіно. Паглядзеў ды і забывае.

Вядома ж, важнейшую ролю

для чалавека адыгрывае дзяржава. Якую перспектыву яна адкрывае для сваіх грамадзян? Што можа ім прапанаваць? І не на словах, а на справе.

Бо казкі пра камунізм разыходзіліся з рэальным жыццём, а калі дзяржава дзесяцігоддзямі хлусіла людзям, то гэта параджала псіхізм і безвыходнасць, нягледзячы на афіцыйную ўзнёслую рыторыку.

Але для беларусаў безвыходнасць адкладвалася ў свядомасці вякамі. Апатія і безвыходнасць — дзвеі галечы.

Абсалютна памылковае думка, што беларусам (літвінам) у Вялікім княстве Літоўскім жылося добра. Магчыма, і жылося, але толькі калі Княства было самастойнай дзяржавай. Пасля Люблінскай уніі 1569 года ВКЛ аб'ядноўваецца з Польшчай у адну федэратыўную дзяржаву — Рэч Паспалітую. І хаця ў Княстве ёсць свая армія, казна, суд і г. д., гэта ўжо васал Кароны. Бясконцыя войны з Маскоўскай дзяржавай, на якія падштурхоўвала Польшча, абскрөвілі Княства і давалі краіну да поўнай галечы.

Усіх вандроўнікаў, якія пабывалі на Беларусі, здзіўляла галечка, у якой жылі людзі. Нічога не змянілася, калі нашы землі апынуліся пад Расіяй. Нават рускія чыноўнікі, якія наведвалі Беларусь, былі ўражаны беднасцю тутэйшага людю.

Фактычна і ў нашым стагоддзі мала што змянілася. Адна вайна, другая, палітычна-сацыяльныя ператварэнні напрыканцы не выратавалі беларусаў ад абдымкаў галечы.

Калі думаць толькі пра «скварку і чарку», то чалавеку, як і грамадству ў цэлым, немагчыма будзе пазбавіцца ад адчуванага сваёй непаўнаценнасці.

Беднасць не загана, але і ганарыцца гэтым не прыходзіцца.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

Фота Мікалая АМЕЛЬЧАНКІ.

МАГІЛЁЎ ЗРАБІЎ ПРАРЫЎ У СФЕРЫ ІНАВАЦЫЙНАГА БІЗНЕСУ

Днямі ў абласным цэнтры адбылося ўрачыстае адкрыццё ЗАТ «Тэхналагічны парк Магілёў» і прайшоў семінар «Інавацыйная структура і яе роля ў эканамічным развіцці».

Ідэя стварэння тэхналагічнага парка нарадзілася ў Магілёве гадоў пяць таму. Шмат перагавораў, некалькі міжнародных канферэнцый, паездкі па перайманню вопыту папярэдніх краін прыняццё ў 1996 годзе рашэння аб рэалізацыі праекта «Тэхнапарк Магілёў» у адпаведнасці з міжрадавым пагадненнем паміж Рэспублікай Беларусь і ФРГ па праграме «Трансформ».

— Мы выбралі Магілёў таму, што ідэя тут была ўжо народжаная, а кіраўніцтва палітычна і эканамічна было гатова да стварэння бізнес-парка, — падкрэслівае сёння саветнік Пасольства ФРГ у Беларусі Кірк Мілднер. — Важна, што мы нічога не вырашваем, а толькі раім, дапамагаем беларускім партнёрам увасобіць іх ідэі і жаданні ў жыццё.

Створанае акцыянернае таварыства атрымала ў цэнтры горада 9-павярховы будынак, адрамантаваны па еўрастандарту за кошт мясцовых і рэспубліканскага бюджэтаў. Акрамя кансультацыйнай дапамогі экспертаў, нямецкі бок выдаткаваў сто тысяч нямецкіх марак для набыцця зямлі і тэхнікі для офісных памяшканняў.

— Гэты тэхнапарк з'яўляецца пілотным, узорным для іншых га-

радоў Беларусі, — сказала кіраўнік беларуска-нямецкага праекта Ангеліка Маер. — Спадзяёмся, што мэры возьмуць гэты праект на ўзбраенне.

Тэхналагічны парк створаны для падтрымкі малога бізнесу, пачынаючых прадпрыемстваў, якія працуюць у навукова-даследчым і прамысловым сектары, маюць новыя ідэі, распрацоўваюць канкурэнтаздольныя тэхналогіі. Асабліва ўвага будзе ўдзелена тым маладым кампаніям, якія маюць дачыненне да НДІ і ВНУ Магілёва.

— Я чакаю, што нарэшце разварушыцца наша навуковая думка, хопіць ёй драмаць, — выказаў свае надзеі мэр Магілёва Дзмітрый Сівіцкі. — Усе, хто раней сумняваўся ў магчымасці паспяхова займацца ў нас інавацыйнай маладым бізнесам, знойдуць падтрымку ў гэтым цудоўным будынку.

Пачынаючы прадпрыемствам і фірмам «Тэхналагічны парк Магілёў» прадаставіць офісныя памяшканні высокага ўзроўню ў арэнду і на працягу чатырох гадоў ільготы — аплата прыйдзеца ад 10 да 75 працэнтаў ад агульнапрынятых нормаў. Акрамя гэтага кансультацыі, наладжванне кантактаў з партнёрамі, камп'ютэрная лабараторыя, сучасныя сродкі тэлекамунікацыі. З такой падтрымкай маладых бізнесменаў поспех іх прадпрыемстваў нашмат павялічваецца.

— Цяжка перазацніць факт

стварэння такіх умоў — вельмі блізкіх да еўрапейскіх, якія дазваляюць перш за ўсё нашым вучонам, якія працуюць у тым ліку і ў навукальных установах, раскрыць свой патэнцыял, — сказаў віцэ-прэм'ер беларускага ўрада Генадзь Навіцкі, які прысутнічаў на цырымоніі адкрыцця «Тэхнапарк Магілёў». — У адрозненне ад не вельмі ўдалых падобных спроб у Расіі, Балгарыі, Малдове, тут аб'ядналіся інтарэсы ўладаў, прадпрыемстваў, замежных інвестараў, і вынік прыемна здзіўляе.

— Укараненне новых тэхналогій дае большы эффект, чым мадэрнізацыя вытворчасці са старымі тэхналогіямі, — працягнуў таму губернатар Магілёўскай вобласці Аляксандр Кулічкоў. — Мы можам бясконца ўдасканальваць тэхналогію колкі дроў, але эфекту не атрымаем, бо трэба перайсці на новыя віды паліва... Вось апошняе мы, вобразна кажучы, і чакаем ад нашага тэхнапарка.

Па інфармацыі кіраўніцтва «Тэхналагічнага парка Магілёў», у дзень адкрыцця будынка засядаць шэсць малых прадпрыемстваў, у бліжэйшым будучым — дзесяць астатніх. Улічваючы, што гэта першы станоўчы вопыт у Беларусі ў сферы падтрымкі бізнесу, заснаванага на распрацоўцы новых ідэй і тэхналогій, магілёўчане прапанавалі свае паслугі для вырашэння праблем рэспублікі.

Ілона ІВАНОВА.

ВІНШАВАННІ

Віншуем з днём нараджэння **Мікалая Уладзіміравіча СВІРЫДЗЕНКУ**. Жадаем радасці, шчасця, здароўя, усяго найлепшага ў жыцці.

Бацькі, браты, дзядуля і бабуля з Брагінскага раёна.

Віншуем **Вольгу Мікалаеўну ЛЕШЫК** з в. Любейкі Ляхавіцкага раёна з днём нараджэння. Жадаем моцнага здароўя, шчасця, доўгіх

гадоў жыцця, поспехаў у справе.

Сыны, нявесткі, унукі, г. Мінск. Шчыра віншуем з днём нараджэння **Міхаіла Міхайлавіча АМБРАЖЭВІЧА** з г. Мінска. Жадаем шчасця, здароўя, дабрабыту і даўгажывання.

Сям'я Амбражэвічаў, г. Слуцк.

Віншуем **Надзею Максімаўну КАПЛІН** з 77-годдзем. Жадаем дабрабыту, шчасця, ба-дзёрнасці на доўгія гады.

Муж, сын, в. Сянно.

«І КАЛІ МАЁ ІСНАВАННЕ СТАЛА ЗУСІМ НЕВЫНОСНЫМ, Я АБ'ЯВІЛА ГАЛАДОЎКУ»

**Сповідзь маладой жанчыны, якая выйшла
замуж за інішаземца, але замест шчасця,
спакое і дабрабыту ў далёкай краіне знайшла
знявагу чалавечай годнасці, расчараванне
ў любімым мужчыне і, не выключана,
бясконную вымушаную разлуку з сынам.**

У Інесы Аль Маджарыш (дзявочае прозвішча Чабатар) прыгожыя, але вельмі сумныя вочы, на якіх час ад часу, асабліва, калі гаворка заходзіць пра сына, пачынаюць блішчэць слёзы, а галас дрыжыць і ламаецца. Не трэба быць псіхіятрам, каб пераканацца ў тым, што жанчына даволі працяглы перыяд знаходзілася ў стрэсавай сітуацыі і цяпер марудна, з болей выходзіць з яе. Тым не менш, яна пакідае ўражанне энергічнай, цвярозай асобы, якая верыць у правату сваёй справы і гатова за яе змагацца да канца. Інеса без ваганняў згадзілася расказаць чытачам «Звязды» сваю невясёлую гісторыю.

Зразумець сапраўдных прычын нянавісці сяварухі да мяне. Напэўна, яна хацела такім чынам «зламаць» мяне, поўнацю падпарадкаваць яе верхавенству. А можа, яна не магла дараваць тое, што я была чалавечкам з іншага грамадства, дзе жанчына карыстаецца роўнымі правамі з мужчынамі? Не ведаю.

Увесь гэты час я штодзень угаворвала мужа пераехаць у Дамаск, дзе сям'я яго бацькоў, выдаць, па прычыне іх шматдзетнасці, выдзелілі дзве кватэры. Адна з іх прастойвала. У ёй не было ніякай мэблі. Тым не менш, я гатова была спаць на падлозе, каб толькі вырвацца з гэтага дома. Але Хусам быў супраць пераезду.

Тым часам з дапамогай сяварухі адносіны сапсаваліся і з сёстрамі. Жыццё становілася ўсё больш невыносным і бесперспектыўным, калі не лічыць варыянт паступова ператварыцца ў хатнюю рабыню. Я ніяк не магла зразумець, чаму мужчыну належыць лепш і больш якасна харчавацца, чым яго жонцы і дзеці. Мясце абуралася, калі маіх дзяцей спрабавалі карміць вельмі таннымі і чарвівымі апельсінамі і мандарынамі. Акрамя таго я, у якой у Мінску было шмат сяброў і знаёмых, вельмі пакутавала ад адзіноцтва, немагчымасці шыра пагаварыць з кім-небудзь. Праўда, потым я пазнаёмілася з адной маладой рускай жанчынай, якая таксама была замужам за сірыйцам і жыла ў гэтай вёсцы. Мы час ад часу сустракаліся, яна мне вельмі спадабалася.

Паступова ў мяне выспела думка вярнуцца дамоў. Але муж выкраў мой і дзяцей пашпарты. На мае пытанні, куды ён іх схавалі, адказаў: «Не твая справа». Але я ўжо даволі добра вывучыла норавы гэтага дома і з вялікай доляй верагоднасці здагадалася, што дакументы, хутчэй за ўсё, захоўваюцца ў пакоі бацькоў. І не памылілася.

Калі падыйшла мая чарга прыбраць гэты пакой, я адначасова асцярожна паспрабавала шукаць нашы дакументы. Але ж за маімі дзеяннямі ўважліва сачылі праз вокны сёстры Хусамы. Аднак, нягледзячы на іх пільнасць, я ўсё ж здолела на працягу двух-трох месяцаў вярнуць тое, што належала мне і маім дзецям. Першым знайшла пасведчанні аб шлюбе, нараджэнні дзяцей, затым пашпарты. Смешна гаварыць, але я спала з гэтымі дакументамі, бо больш за ўсё на свеце баялася, што іх зноў адаб'юць.

Паралельна распрацоўвала план уцёкаў. Ад дома да аўтастасы кіламетра паўтара, потым, калі пашанцуе, на спадарожнай дабрыцы з дзецьмі да Дамаска. Але дзе ўзяць грошы на білет у Беларусь? Усе варыянты самастойнага ад'езду здаваліся нерэальнымі. Пачуццё адчаю ўсё больш ахоплівала мяне. І калі маё існаванне стала зусім невыносным, я аб'явіла галадоўку.

Першыя суткі нават вады не піла, але хутка адчула, што «сухую» галадоўку доўга не вытрымаю. Пачала піць. Муж спачатку ўгаворваў «кінучь дурное». Я працягвала галадаць. Тады ён падаваў мне, што напісаў заяву ў паліцыю аб тым, што ён не нясе за мяне адказнасці, спрабаваў запалохаваць. Мясце

смяшылі яго пагрозы. Думкі аб самагубстве ў той момант часта прыходзілі мне ў галаву. Напрыклад, ляжу і разважаю, ці вытрымае крук люстры мяне, калі я вырашу павесіцца.

На пятыя суткі радня знайшла падыход да мяне. Яны падаслалі дачку Паліну. Тая са слязмі прасіла мяне з'есці хача б кавалачка хлеба, бо інакш яна таксама памрэ ад гора, калі са мной што-небудзь дрэннае здарыцца. Я пашкадавала псіхіку дзіцяці і спыніла галадоўку. Мужу расуца заявіла: калі ён не адправіць нас праведзець маю маці, зноў пачну галадаць. І ён здаўся.

Хусам адпуская мяне толькі з дачкой. Сына не дазваляў узяць. Дамой вярталіся па «крутому» маршруту. З-за эканоміі муж купіў нам білеты на аўтобус Дамаск—Стамбул. На ўсе расходы, у тым ліку і транспартныя са Стамбула, ён даў усяго 200 долараў ЗША.

Шэсць цяжкіх сутак мы дабіраліся дамоў. Двое з іх — да Стамбула. Там мне моцна пашкадавала: удалася сесці на аўтобус беларускіх «чаўнакоў» і даехаць з ім да Брэста. Там памыяла некалькі апошніх долараў і электрычнай накіравалася ў Мінск. Усю дарогу думала пра сустрэчу з маці. Яна атрымлівала ад мяне толькі вясёлыя радасныя пісьмы пра маё цудоўнае жыццё ў Сірыі. Іншыя Хусам не дазваляў пісаць. Кожнае маё пісьмо ён уважліва чытаў перад адпраўкай.

У мяне быў ключ ад нашай мінскай кватэры. Ціхенька адмакнула дзверы. Маці ўжо спала. Калі прачнулася, то не адразу пазнала мяне — так моцна я змянілася.

У СЕ НАСТУПАЕ жыццё ў Беларусі прысвечана барацьбе за сына, бо прыкладна праз два тыдні пасля прыезду ў Мінск я атрымала пісьмо ад Хусамы, дзе ён раіў мне вяртацца ў Сірыю. А калі я ўсё ж рызыкну, то ў мяне будуць вялікія праблемы, бо ён збіраецца жаніцца. Уяўляеце мой стан? Няхай Хусам канчаткова разлучыў мяне, вырашыў кінуць, але якое ён мае права назаўсёды разлучаць мяне з сынам?

Я пачала «ваваць» за яго. Па дапамогу звярнулася ў Кансульскае ўпраўленне МЗС Беларусі, дзе мяне уважліва выслухалі і з таго дня, як мяне здаецца, усяляк імкнучыся дапамагчы ў маёй бядзе. Бо мой сын Ахмад нарадзіўся ў Беларусі і з'яўляецца яе грамадзянінам.

Наведала пасольства Сірыі ў Маскве, якое па сумяшчальніцтве **НЕАБХОДНА ПАСЛАСЛОУЕ. У Кансульскім упраўленні рэдакцыі паведамлі, што яго супрацоўнікі ўсяляк імкнучыся дапамагчы Інесе Барысаўне аль Маджарыш. З гэтай мэтай яны накіравалі ноту ў Расійскае пасольства з просьбай пасадзейнічаць у станаўчым вырашэнні яе складанай праблемы. Аналагічная просьба была накіравана ў пасольства Сірыі ў Маскве. На жаль, адтуль ўжо на працягу трох месяцаў не атрымана адказу, нягледзячы на два напамінкі. Хаця па міжнародных правілах адказ павінен быць дадзены ў 30-дзённым тэрмін. Робяцца іншыя дыпламатычныя захады.**

Але Ахмад аль Маджарыш — грамадзянін Беларусі, і гэта акалічнасць дае шанцы разлічваць на верагодныя зрухі ў лепшы бок у гэтай нялёгкай справе.

Многіх праблем у Інесы Барысаўны магло б і не ўзнікнуць, калі б яна звярнулася перад тым, як узяць шлюб, да вопытных юрыстаў ці супрацоўнікаў Кансульскага ўпраўлення па неабходнай кансультацыі. Таму настойліва раім усім жанчынам, якія збіраюцца замуж за інішаземца, уважліва вывучыць юрыдычны бок вашага шлюбу, каб у будучым пазбегнуць верагодных непрыемнасцяў.

тву адказвае за дыпламатычныя адносіны з Беларуссю. Сустрэлася там з консулам, які абяцаў дапамагчы станаўчача вырашыць маё пытанне. Я некалькі разоў тэлефанавала яму. У апошні раз мне казалі, што мой муж некуды накіраваў скаргу, у якой патрабуе да сябе дачку Паліну. Таму мне лепш прыехаць у Сірыю і на месцы паспрабаваць з мужам палюбоўна дамовіцца аб усім.

Лячу ў Дамаск і адразу накіроўваюся ў Расійскае пасольства. Але была пятніца, і яго дыпламаты працавалі толькі ад абеда. Што рабіць? На выхадні пасляліся ў невялічкім таным атэлі. Добра, што захапіла з сабой дзве палкі сухой каўбасы. Некі пратрымалася і дачкалася панядзелка.

У пасольстве мяне выслухалі і напрасілі зноў прыйсці ў аўторак. У час другой сустрэчы мне растлумачылі, што, па мясцовых законах, незалежна ад таго, грамадзянка ты Сірыі ці інішаземка, дзеці застаюцца з бацькам. Аднак да дзевяцігадовага ўзросту дзеці застаюцца з маці ў тым выпадку, калі маці жыве асобна ад мужа, але абавязкова ў іх краіне. Я паказала ім пісьмо мужа, дзе ён фактычна адмаўляўся ад мяне. Відзець, яго змест уразіў дыпламатаў, і яны вырашылі мне дапамагчы.

На наступны дзень мы накіраваліся ў вёску Хусамы. Пра тое, як, мякка кажучы, надобна разлічваць мяне сустрэлі, можна доўга расказаць. Больш за ўсё мяне пакрыўдзіла тое, што бацькі Хусамы схавалі ад мяне ў доме сваякоў майго сына. І толькі інтуіцыя, мацярынскае пачуццё дазволіла мне адшукаць яго. Сустрэча з сынам пачынаецца асоба. Напрыклад, у нашым інстытуце распрацавана канцэпцыя нацыянальнай адукацыі і выхавання». Застаецца спадзявацца, што на якім-небудзь з наступных «круглых» сталюў, прысвечаных гэтай тэме, гаворка пойдзе не пра праблемы, а пра канкрэтнае іх вырашэнне.

Моладзь — новы народ краіны. Які ён?

У Мінску адбыўся «круглы стол» на тэму «Лёс моладзі — лёс нацыі».

У ім прынялі ўдзел прадстаўнікі многіх арганізацый, якія маюць непасрэдны ўплыў на лёс моладзі. Саюз беларускіх пісьменнікаў сумесна з Міністэрствам адукацыі, Камітэтам па справах моладзі запрапіў усіх зацікаўленых і тых, хто па роду сваёй справы сутыкаецца з моладзевымі праблемамі.

Кожны гаварыў пра набалялае. Прадстаўнікі праваахоўных органаў — пра рост правапарушэнняў, урачы — пра п'янства сярод моладзі. І беспрацоўе расце сярод моладых людзей. Напрыклад, толькі ў Мінскім гарадскім цэнтры занятасці напрыканцы года знаходзіцца на ўліку каля 30 тысяч беспрацоўных, сярод якіх кожны другі ва ўзросце 16—29 гадоў. Думка, якая гуляла падчас абмеркавання: за праблемы моладзі нясуць адказнасць дарослыя.

Васіль Івашын, супрацоўнік Нацыянальнага інстытута адукацыі, адзначыў: «Да абмеркавання тэмы мы, на жаль, падыйшлі аднабокова. А менавіта наша пакаленне павінна зрабіць усё, каб нашым моладзі было за што нам дзякаваць. Моладзь — гэта новы народ краіны. І калі мы б'ём трывогу аб стане ўстаноў адукацыі, не трэба забывацца пра выхаванне, бо з яго пачынаецца асоба. Напрыклад, у нашым інстытуце распрацавана канцэпцыя нацыянальнай адукацыі і выхавання».

Застаецца спадзявацца, што на якім-небудзь з наступных «круглых» сталюў, прысвечаных гэтай тэме, гаворка пойдзе не пра праблемы, а пра канкрэтнае іх вырашэнне.

Ларыса ЦІМОШЫК.

Новае пакаленне выбірае...

13 снежня ў кінатэатры «Кастрычнік» адбылося ўручэнне прызга за лепшы беларускі кліп 1998 года.

Кліпы, якія дамаганстваваліся па БТ у праграме, зробленай Анатолемам і Аксанай Вечарамі, канешне, варта таго, каб дзеля іх наладзіць нейкае шоу. Шоу, як вядома, вымагае належнай падрыхтоўкі, пэўнай рэжысуры, у рэшце рэшт, прысутнасці публікі. Але кошт білетаў на гэтую важную і значную цырымонію быў даволі вялікі па сённяшнім часе — каля 800-900 тысяч рублёў. Ці то публіка аддала перавагу іншаму вечару — Ігару Крутога, які ладзіўся ў той жа дзень, але аншлагу ў «Кастрычніку» не назіралася. Тых, хто не прыйшоў, мелі рацыю: лепей глядзець кліпы па тэлебачанні, прынамсі тут і з гукам усё ў парадку, і можна зразумець, што кажа вядучая.

Але асабліва прадбачлівым не трэба было быць, каб загадзя здагадацца, што лепшым будзе прызнаны кліп «Паліяўнічы і сайгак» гурта «Нейрадаюбел», зняты лепшым рэжысёрам-кліпмейкерам (як аказалася) Анатолемам Вечарам. Дарэчы, Аксана Вечар таксама фігуравала ў спісе намінантаў. Між іншым, журы, якое вызначала шляхам запаўнення анкет, назвала лепшым акцёрам Эдуарда Баранова, які зняўся ў кліпе Надзеі Мікуліч. А вось лепшай песняй стала «Толькі з табою», якую напісаў Алег Казловіч. І тое зразумела — «Песняры» песнямі маглі парадываць. Усім пераможцаў пералічыць немагчыма, бо па колькасці намінацый гэтая імпрэза можа канкураваць са славетным «Оскар» Галоўнае — кліпы ў нас здымаюцца, нагадваюць час ад часу пра артыстаў, якіх любілі, ды і прадстаўляюць тых, каго яшчэ не ведае публіка.

Ларыса ЦІМОШЫК.

З БУДУЧЫМ мужам Хусамам аль Маджарышам пазнаёмілася выпадкова, на святкаванні дня нараджэння маёй сяброўкі. Мы, некалькі дзяўчат, сабраліся павіншаваць яе ў папулярным тады рэстаране гатэля «Мінск». Сёння ўжо нават і не верыцца, што быў час, калі можна было «скінуцца» па 10 рублёў і нармальна правесці вечар у салідным рэстаране.

Зразумела, наша дзявочая кампанія не засталася па-за увагай прысутных. Нас часта запрашалі патанцаваць. Я некалькі разоў танцавала з вельмі сімпатычным, высокім брутэтам, як потым хутка высветлілася, інішаземцам, па выглядзе арабам. Звалі яго Хусам. Ён у той вечар з землякамі, замежнымі студэнтамі мінскіх ВНУ, таксама адпачываў у рэстаране. Яго мяккія, галантыны манеры абыходжання з дамай падабаліся мне, і, калі ён напрасіў дазволу праводзіць мяне дамоў, я згадзілася. Каля пад'езда мы развіталіся, як мне ў той момант здавалася, назаўсёды. Сустрэкацца яшчэ раз з Хусамам у мяне не было настрою, я нават не сказала яму нумар майго хатняга тэлефона.

І ведаеце, якім было здзіўленне, калі праз некалькі дзён я вярнулася з другой змены (працавала тады ў атэлье), а маці мне гаворыць:

- У цябе быў госяць.
- Хто?
- Хусам з Сірыі.

Яна расказала, што амаль з парого Хусам заявіў, што вельмі захахаўся ў мяне, жыццё без мяне ўжо не можа і зараз не ведае, што яму рабіць далей. Выглядаў ён, па словах маці, разгубленым і шчырым, яе сэрца не вытрымала, і яна запрасіла яго ў кватэру. Яны разам павячэралі. Хусам шмат расказваў пра сябе і сваю радзіму, пра бацькоў, сясцёр і братаў, якія там засталіся. Ён прыехаў з Сірыі, студэнт, вучыцца ў Беларускай аграрнай універсітэце, авалодвае спецыяльнасцю інжынера-энергетыка. Карацей, маці ён спадабаўся. Яна дала яму нумар тэлефона, сказала, у якія гадзіны мяне можна застаць дома.

Хусам не прымусяў сябе доўга чакаць. Натуральна, маё першае пытанне было аб тым, як ён даведаўся мой адрас. Маляды сірыец паведаміў у пэўным сэнсе романтичную гісторыю. Паколькі было цёмна, ён запомніў толькі шлях да майго дома. А калі ўдзень вярнуўся на месца нашага развітання, то ніяк не мог усявядоміць, у якой з шэрагу аднапавярхных «хрушчоў» я жыву. І, як сапраўдны дэтактуй, ён вырашыў апытаць мясцовых бабулек, якіх летам шмат сядзіць на лаўках каля пад'ездаў. І, трэба сказаць, ён зрабіў вялікую работу, бо пачаў пошукаць з іншага дома. Нарэшце, каля аднаго з пад'ездаў пасля сентыментальнага апоявду аб тым, што ён шукае сваю кханую дзяўчыну Іну, па наступных прыметах, яму падказалі маю кватэру.

Прызнаюся, мяне кранулі яго настойлівасць, жаданне ўбачыцца яшчэ раз. Мы пачалі сустрэцца, я закахалася ў Хусаму. У нас нарадзілася дачка Паліна, потым сын. Назвалі яго ў гонар бацькі Хусамы Ахмадам. Хусам доўга ніяк не мог закончыць вучобу, дзевяці гадоў быў студэнтам. Я часта дапамагала яму ў вучобе: пісала за яго кантрольныя, курсавыя і г. д. Сям'я ў нас была добрая, дай Бог, каб усё так жылі. Хусам у той перыяд працягваў сябе пераважаць з лепшага боку. Праўда, здараліся спрэчкі, разыходжанні па нейкіх праблемах, былая, і сфарміліся, але ў цэлым, паўтараю, жылі мы добра.

Муж пастаянна пеціў мяне. Перад кожным святкам ён зранку ехаў на базар за прадуктамі і кветкамі для мяне. Потым сам гатаваў святочны абед і г. д. і да т. п. Мне, як жанчыне, гэта было вельмі прыемна. У гэтыя дні наша сям'я здавалася моцнай і дружнай.

Нарэшце муж закончыў сваю вучобу. Надыйшоў час яму вяр-

тацца на радзіму, якая накіравала яго вучыцца ў Мінск. Хусам настойваў, каб я і дзеці ехалі разам з ім. Абяцаў, што будзем жыць без турбот і праблем у сталіцы Сірыі, дзе нас чакае прасторная добраўпарадкаваная кватэра, а яго родныя дапамогуць хутчэй асвоіцца ў новай абстаноўцы. З захапленнем расказваў пра слаўтасці і прыгажосць Дамаска, называў яго не інакш, як «зоркай Усходу», ілюстрацый да казак «Тысячы і адной ночы».

Спачатку Хусам паехаў адзін. Ён рэгулярна тэлефанаваў, цікаваўся нашымі справамі і зваў да сябе. Увогуле я была не супраць, але нейкае прадчуванне падказвала не спяшацца. Сірыя — не Беларусь. У гэтай далёкай арабскай краіне жывуць па іншым, чым у нас, законах, традыцыях. Я часта задумвалася над тым, ці ўдасца мне ўпісацца ў іх лад жыцця, ці здолею зразумець асаблівасці ўзаемаадносін паміж людзьмі, правілы паводзінаў, якія там складаліся на працягу тысячагоддзяў. А што будзе з маімі дзецьмі, калі раптам наш шлюб прыйдзецца скасаваць і я буду вымушана вярнуцца дамоў?

Сваімі сумненнямі і трывогай дзялілася з Хусамам. Ён сцвярджаў мяне, гаварыў, што ўсё будзе ў парадку. Калі ўзнікнуць крытычныя сітуацыі, то без праблем заберэш дзяцей.

ВОСЬ рэйсам «Мінск—Бейрут» я з дачкой і сынам прыляцела ў Ліван. Нас сустрэкалі Хусам і яго маці. Яна пшчотна абняла мяне, пацалавала і нават па-мацярынску расцалувала да слёз. Мы селі ў мікрааўтобус накішталі нашых маршрутных таксі і ўзялі курс на Дамаск. Усё навакол было новым і дзіўным. Першыя непрыемныя сюрпрызы чакаў мяне адразу пасля перасячэння ліванска-сірыйскай мяжы. Хусам нечакана мне заявіў: ты ўжо на тэрыторыі нашай краіны і таму павінна паводзіць сябе адпаведным чынам — безумоўна падпарадкоўвацца ўсяму, што табе будзе загадаваць. У нас словы мужчыны — закон для жонкі. Мне было гэта вельмі крыўдна чужы, але я прамаўчала, каб з першых крокаў не абстрацаць сітуацыю.

Другі сюрпрыз чакаў мяне ў Дамаску. Мы чамоўцы абмінулі сталіцу і паехалі далей. Прыкладна праз гадзіну спыніліся на вуліцы арабскай вёскі ля аднаго з будынкаў. Гэта быў дом бацькоў Хусамы, дзе жылі яшчэ яго дзесяць сясцёр і два браты.

Вёска Махаджа была даволі буйной: з мячэццю, магазінамі, аптэкай. Сярод дамоў трапілася прыгожыя двухпавярховыя сучасныя катэджы. У параўнанні з іх уладальнікамі мы жылі ў сціплым будынку, дзе, як гаворыцца, усё зручнасці былі на дварэ.

Маё непрыемнасці пачаліся літаральна на наступны дзень. Раніцай маці Хусамы вырашыла сама памыць дзяцей. Я была здзіўлена, што на ўсю іх вялікую сям'ю была адзіная вельмі грубая жорсткая мачалка. Ёю яна так моцна шкравала дзяцей, што яны крычалі ад болю. А побач плакала я, але не ўмешвалася. Але калі яна пачала шукаць у галовах дзяцей вошай, то я ўжо не вытрымала. Адбылася наша першая сутычка.

Потым мне сталі падкідаваць нечыя брудныя мужчынскія шкарпэткі, каб іх памыла. Я адмовілася і дала зразумець, што буду абмываць толькі сябе, мужа і дзяцей. Далей — болей. Свякрусе, напрыклад, вельмі не спадабаліся супы і баршчы, якія я часта гатавала. Хаця бацька Хусамы з задавальненнем іх еў і не скупіўся на пахвалу. З ім, дарэчы, у мяне склаліся нармальныя адносіны. Ён нават ў знак павагі некалькі разоў раніцай прыносіў у наш пакой кубачак кавы, што таксама моцна раздражняла жанчыну. Яна зараўнавала. Адносіны нашы няўхільна пагаршаліся. Яна вучыла майго сына нецэнзурнымі выразамі і прымушала Ахмада казаць іх у мой адрас.

Я і сёння не магу да канца

— Калі пры налічэнні пенсій будзе ўлічвацца каэфіцыент заробку звыш 1,3?

І. П. Кашкевіч, г. Маладзечна.

— У пенсіянераў, індывідуальны каэфіцыент заробку якіх 1,3 і вышэй, памеры пенсій зараз сапраўды аднолькавыя і адрозніваюцца толькі ў тым выпадку, калі ёсць падставы для налічэння надбавак і павышэнняў. Гэта вельмі адмоўна ўспрымаецца тымі пенсіянерамі, якія да выхаду на пенсію мелі высокі заробак і, адпаведна, унеслі большы ўклад у фінансаванне пенсійнай сістэмы. Невысокі ўзровень пенсійнага забеспячэння, а таксама адсутнасць поўнай дыферэнцыяцыі ў памерах пенсій у залежнасці ад працоўнага ўкладу да выхаду на пенсію засцяваць, без перабольшвання, галоўнымі праблемамі пенсійнай сістэмы. Але дайце разбірацца разам. Узровень пенсійнага забеспячэння непасрэдна залежыць ад узроўню аплаты працы працоўнай часткі насельніцтва, паколькі адзінай крыніцай фінансавання выдаткаў на выплату працоўных пенсій з'яўляюцца бягучыя страхавыя ўзносы наймальнікаў і працоўных грамадзян. Менавіта абмежаванасцю сродкаў Фонду сацыяльнай абароны насельніцтва, у якім акумуляваюцца сродкі на выплату працоўных пенсій, тлумачыцца тая акалічнасць, што для вызначэння працоўных пенсій прымаецца заробак не вышэй 130 працэнтаў ад сярэдняй зарплаты рабочых і служачых у краіне.

Пры з'яўленні дадатковых фінансавых магчымасцяў Фонду сацыяльнай абароны насельніцтва ў пенсійнае заканадаўства будучы ўносіцца змены, накіраваныя на павышэнне ўзроўню пенсійнага забеспячэння. У прыватнасці, Міністэрствам сацыяльнай абароны падрыхтаваны законпраект, у якім прапануецца пры вылічэнні памеру пенсій ўлічваць пэўную частку заробку звыш 130 працэнтаў сярэдняй зарплаты рабочых і служачых у краіне. Зараз гэты праект разглядаецца ў Адміністрацыі Прэзідэнта. Мы мяркуюем, што яго рэалізацыя дазволіць крышку ўзмацніць дыферэнцыяцыю памераў пенсій у залежнасці ад працоўнага ўкладу пенсіянераў у мінулым.

— Пасля выхаду на пенсію працаваў яшчэ 3 гады. Ці можна залічыць гэтыя 3 гады ў стаж?

А. А. Трацякоў, г. Мінск.

Чаму ў працоўны стаж не залічваецца работа пасля прызначэння пенсіі?

А. Я. Ласькова, г. Скідаль.

— Цяперашняе заканадаўства вызначае, што з 1 студзеня 1991 года работа пасля прызначэння пенсіі па ўзросту, а таксама іншага віду пенсіі пасля дасягнення агульнаўсталяванага пенсійнага ўзросту (60 гадоў для мужчын, 55 — для жанчын) залічваецца ў стаж пры ўмове, калі пенсіянер не атрымліваў за гэты перыяд пенсіі.

Справа ў тым, што ў пенсійных сістэмах, якія заснаваны на прынцыпах салідарнасці пакаленняў, калі працоўны робіць адлічэнні са свайго заробку на выплату пенсій неперададзеным, пенсія разглядаецца як своеасаблівае кампенсацыя зарплаты тым, каго ты змяняў на рынку працы. Перыяды працы з адначасовым атрыманнем пенсіі ў такіх выпадках не з'яўляюцца падставай для яе пераарэзаў. Пры гэтым хацелася б нагадаць, што згодна з артыкулам 23¹ Закона «Аб пенсійным забеспячэнні» кожнаму грамадзяніну краіны, які выходзіць на пенсію, прадастаўлена магчымасць выбару: аформіць пенсію па ўзросту з моманту з'яўлення такога права або адкласці свой выхад на пенсію і атрымаць павелічэнне яе памеру на 1 працэнт заробку (але не менш чым на 1 працэнт мінімальнага памеру пенсіі) за кожныя два поўныя месяцы працы пасля з'яўлення права на пенсію да дня звароту за яе прызначэннем.

— У пенсійнае заканадаўства ўнесена папраўка, паводле якой грамадзяне, якія пасля дасягнення пенсійнага ўзросту не атрымліваюць пенсіі і працягваюць працаваць, потым атрымліваюць павышэнне пенсіі на 1 працэнт за кожныя два месяцы працы. Чаму гэта перавага распаўсюджваецца толькі на тых, хто выходзіць на пенсію з 1 верасня? Як з астатнімі?

К. П. Кабашнік, г. Мінск.

— Нагадаем вядомае: закон зваротнай сілы не мае. Артыкул 23¹ Закона, аб якім ідзе гаворка, пачаў дзейнічаць з 1 верасня 1998 года, а таму распаўсюджваецца на асоб, якія звярнуліся за прызначэннем пенсіі па ўзросту пасля гэтай даты. Разам з тым трэба звярнуць увагу на тую акалічнасць, што норма артыкула 23¹ распаўсюджваецца таксама на асоб, якія пасля 1 верасня 1998 года адмовіліся ад атрымання

ўжо прызначанай ім пенсіі па ўзросту на агульных падставах.

— Чаму з 1991 года праца пасля прызначэння пенсіі не залічваецца ў стаж? З майго заробку што-месяц утрымліваюцца ўсе падаткі, у тым ліку пенсійныя адлічэнні. Да таго ж атрымліваецца так, што ў мяне не хапае стажу (45-ці гадоў) для прызначэння максімальнай пенсіі не з-за таго, што я мала працаваў, а проста таму, што пайшоў на пенсію па ўзросту па спісу № 1...

І. Л. Бейль, г. Мінск.

— Асобам, якім прызначаны пенсіі па ўзросту на льготных падставах (гэта датычыцца і спіса № 1) пасля дасягнення агульнаўсталяванага пенсійнага ўзросту (60 гадоў для мужчын, 55 — для жанчын), робіцца пераарэз пенсіі з улікам стажу работы пасля прызначэння пенсіі. Пры гэтым трэба ўлічваць, што праца пасля дасягнення ўказанага ўзросту залічваецца ў стаж, калі пенсіянер не атрымліваў пенсію ў гэты перыяд. Наколькі нам вядома, вам, Іосіф Львовіч, такі пераарэз быў зроблены ў жніўні 1995 года.

— Паводле Закона, максімальная пенсія для жанчын прызначаецца пры працоўным стажу 40 гадоў. Як можа хто-небудзь зарабіць такі стаж?

В. А. Натанская, г. Ганцавічы.

— Трэба мець на ўвазе, што права на поўную працоўную пенсію жанчыне дае стаж 20, а мужчыну — 25 гадоў. Што да стажу 40 гадоў — для жанчын і 45 гадоў — для мужчын, то для разліку пенсій гэтыя лічбы з'яўляюцца сапраўды максімальнымі.

— Ці праўда, што ў хуткім часе працоўныя пенсіянеры-настаўнікі паўстануць перад выбарам: або працягваць працаваць або атрымліваць пенсію?

А. А. Касімоўская, г. Мінск.

— Гэта пытанне хвалюе не толькі пенсіянераў-настаўнікаў, але і ўсе іншыя катэгорыі пенсіянераў — усіх, хто працягвае працаваць. Наша пенсіянае заканадаўства не ўстанаўлівае абмежаванняў па выплце пенсій працоўным пенсіянерам, за выключэннем некаторых выпадкаў. Такі падыход мае па сутнасці адну прычыну — нізкі ўзровень пенсій у большасці іх атрымальнікаў. Для большасці пенсіянераў працяг працы сёння застаецца элементарнай жыццёвай неабходнасцю. Таму праблема выплаты пенсій працоўным пенсіянерам — справа не сённяшняга дня. Гэта праблема будзе вырашацца паступова, падчас рэфарміравання пенсійнай сістэмы краіны.

— Да якога часу будзе выплачвацца пенсія высокаплатным кіраўнікам прадпрыемстваў, работнікам бюджэтнай сферы, якія выходзяць на пенсію, працягваючы працаваць і атрымліваюць па 10—15 мільёнаў рублёў?

І. Іваненка, В. Нікалаеў, З. Вайцяховіч, П. Парфяновіч, г. Глыбокае.

— Сапраўды, у большасці выпадкаў пенсіі па ўзросту, па інваліднасці і па страце карміцеля выплачваюцца без уліку даходу (заробку) пенсіянера. Выплата пенсіі ў перыяд працы не прадугледжваецца толькі наступным катэгорыям. Па-першае, пенсіянерам за выслугу гадоў, калі яны працягваюць працаваць на пасадах, работа на якіх дае права на такую пенсію. Па-другое, пенсіянерам за выслугу гадоў — служачым дзяржаўнага апарату. І, па-трэцяе, пенсіянерам, якія атрымліваюць пенсію, прызначаную да дасягнення пенсійнага ўзросту ў сувязі з працяглым беспрацоўем.

Вядома, мы ў міністэрстве згодныя, што нормы аб выплце пенсій працоўным пенсіянерам маюць патрэбу ў пэўнай карэкціроўцы. Аднак праблема выплаты пенсій працоўным пенсіянерам шматбакая, і яе вырашэнне не можа быць адназначным. Нягледзячы на тое, што зараз на выплату пенсій працоўным пенсіянерам выдаткоўваецца каля 15 працэнтаў агульнай сумы сродкаў на пенсійнае забеспячэнне і што за кошт гэтых сродкаў можна было б павялічыць пенсіі тым, хто ўжо не ў стане працаваць, даводзіцца канстатаваць, што ва ўмовах эканамічнага крызісу пенсіянераў вымушае працаваць іх нізкі жыццёвы ўзровень, да таго ж працаваць, як правіла, на нізкакваліфікаваных і малааплатах работках. Ёсць і яшчэ адна істотная акалічнасць. У сувязі са змянненнем кан'юнктуры рынку працы нярэдка сітуацыя складаецца такім чынам, што пенсіянеры мимаволі з'яўляюцца адзінымі карміцелямі сваіх дарослых беспрацоўных дзяцей.

— Маю вышэйшую адукацыю. З 43 гадоў стажу 15 працаваў начальнікам цэха. Зараз атрымліваю амаль максімальную пенсію. Чаму

ІЛЬГОТЫ, ПЕНСІІ, ДАПАМОГІ...

На пытанні чытачоў «Звязды» адказвае міністр сацыяльнай абароны Беларусі **Вольга Браніславаўна ДАРГЕЛЬ**

Улічваючы колькасць папярэдніх званкоў і пісьмаў у рэдакцыю, мы адчувалі, што гэта размова будзе няпростай. Менавіта так і атрымалася. Бо не сакрэт: першы «удар» любога крызісу заўсёды прымаюць пенсіянеры, інваліды, сем'і, якія маюць дзяцей. На што павінны разлічваць усе яны ў будучым і што можа зараз зрабіць дзяржава па падтрымцы самых неабароненых катэгорый насельніцтва краіны? Адказы на гэтыя пытанні мы шукалі падчас «прамой лініі» з міністрам сацыяльнай абароны Вольгай Браніславаўнай ДАРГЕЛЬ.

былыя вайскоўцы з нізкім узроўнем адукацыі маюць пенсію на мільён рублёў больш, чым я? Ці будзем калі-небудзь мы, кваліфікаваныя ІТР, атрымліваць пенсію хоць бы на ўзроўні прапаршчыкаў з адукацыяй 7—10 класаў?

І. В. Крэмнеў, г. Барысаў.

— Узровень пенсійнага забеспячэння ваеннаслужачых заўсёды быў вышэйшы за ўзровень пенсійнага забеспячэння іншых грамадзян. Да прыкладу, у 1990 годзе максімальная пенсія па ўзросту складала 120 рублёў (з улікам надбавкі за бесперапынны стаж больш 20 (25) гадоў — 132 рублі), тады як максімальная пенсія ваеннаслужачых былі ў той жа час ад 120 да 350 рублёў. Памеры пенсій ваеннаслужачых вызначаюцца магчымасцямі рэспубліканскага бюджэту, з якога робіцца фінансаванне выплаты гэтых пенсій. Ваеннаслужачыя не падлягаюць дзяржаўнаму сацыяльнаму страхаванню, і пытанні іх пенсійнага забеспячэння рэгулююцца асобным Законам «Аб пенсійным забеспячэнні ваеннаслужачых, асоб кіруючага і радавога саставу органаў унутраных спраў». Працоўныя ж пенсіі прызначаюцца ў адпаведнасці з Законам «Аб пенсійным забеспячэнні». Асноўнай крыніцай фінансавання выдаткаў на выплату гэтых пенсій з'яўляюцца страхавыя ўносы работадаўцаў (у асноўным 35 працэнтаў ад фонду аплаты працы) і працоўных грамадзян (1 працэнт ад зарплат). Гэтыя ўносы акумуляваюцца ў самастойным фондзе — Фондзе сацыяльнай абароны насельніцтва. На жаль, нізкі ўзровень заробкаў працоўных грамадзян вядзе да невялікіх узносаў у фонд і, як вынік, да таго ж нізкага ўзроўню пенсійнага забеспячэння.

— Да 1 красавіка атрымліваў у аддзеле сацыяльнай абароны пенсію з павышэннем за асаблівыя заслугі. Зараз атрымліваю пенсію па нормах Закона «Аб пенсійным забеспячэнні ваеннаслужачых, асоб кіруючага і радавога саставу органаў унутраных спраў» па лініі Міністэрства абароны. Чаму да майёй пенсіі не выплачваюцца павышэнне за асаблівыя заслугі?

С. А. Рубанаў, г. Крупкі.

— Таму, Сцяпан Алімпіевіч, што заканадаўствам, якое рэгулюе пытанні пенсійнага забеспячэння ваеннаслужачых, асоб кіруючага і радавога саставу органаў унутраных спраў, устанавілі пенсіі за асаблівыя заслугі перад Рэспублікай Беларусь не прадугледжваецца.

— Вольга Браніславаўна, патлумачце, калі ласка, што азначае запіс у пастаноўе Савета Міністраў ад 19 лістапада «правесці ў снежні 1998 года карэкціроўку фактычнага заробку пенсіянераў?»

А. І. Скуратовіч, г. Мінск.

— Як вядома, чарговая карэкціроўка фактычнага заробку пенсіянера і адпаведны пераарэз пенсіі робіцца на падставе Закона «Аб пенсійным забеспячэнні», калі сярэдняя зарплата рабочых і служачых у краіне ў параўнанні з яе велічыняй, якая ўжывалася пры папярэдняй карэкціроўцы, узрастае больш чым на 15 працэнтаў. Звесткі аб росце сярэдняй зарплаты паведамляюцца Міністэрствам статыстыкі і аналізу пасля 22 чысла кожнага месяца. Паколькі 19 лістапада, на момант прыняцця пастаноў, такіх звестак яшчэ не было, урад у сувязі з ростам цен на спажывецкія тавары прыняў рашэнне аб карэкціроўцы заробку для вызначэння пенсій і пераарэзу саміх пенсій у снежні незалежна ад таго, будзе або не пераадолены вызначаны законам 15-працэнтны «бар'ер». Дарэчы, як высветлілася пасля пераарэзу, рост снежных працоўных пенсій склаў у сярэднім 22,9 працэнта.

— Чаму пры пераарэзу пенсій у снежні не былі пераарэзаны

надбавкі да іх для інвалідаў вайны?

П. Б. Бяляўскі, г. Мінск.

— Таму, Пётр Барысавіч, што пераарэз надбавак да пенсій залежыць не ад росту сярэдняй зарплаты рабочых і служачых, а ад росту мінімальнай заробатнай платы. У снежні «мінімалка» засталася ранейшай (350 тысяч рублёў), адпаведна, засталася ранейшай і ваша надбавка.

— Да 1991 года працаваў у органах дзяржаўнага кіравання, з 29 сакавіка таго ж года мне была ўстаноўлена персанальная пенсія рэспубліканскага значэння. Зараз атрымліваю пенсію па ўзросту. Сёння звярнуўся за прызначэннем пенсіі за выслугу гадоў як дзяржаўнаму служачаму, аднак атрымаў адмову. Чаму?

Я. У. Жыгарэвіч, г. Мінск.

— Паводле цяперашняга заканадаўства дзяржаўныя служачыя маюць права на пенсію за выслугу гадоў пры дасягненні мужчынамі ўзросту 55 гадоў, жанчынамі — 50 гадоў і наяўнасці стажу работы ў якасці дзяржаўнага служачага не менш як 20 гадоў, пры гэтым не менш як два гады — пасля 1 сакавіка 1994 года. Незалежна ад апошняй умовы (калі выконваюцца дзве першыя) пенсія за выслугу гадоў можа быць прызначана дзяржаўным служачым, якія выйшлі ў адстаўку (на пенсію) у перыяд з 1 сакавіка 1994 года па 11 верасня 1997 года. Да дасягнення агульнаўсталяванага пенсійнага ўзросту пенсіі за выслугу гадоў дзяржаўным выплачваюцца ў памеры 50 працэнтаў. У перыяд работы або заняцця прадпрымальніцкай дзейнасцю выплаты гэтых пенсій прыпыняюцца.

Цяпер, Якаў Уладзіміравіч, непасрэдна да вашага пытання. Паколькі пасля 1 сакавіка 1994 года ў органах дзяржаўнага кіравання вы не працавалі і не выходзілі ў адстаўку ў адпаведнасці з заканадаўствам аб службе ў дзяржаўным апарате, то падстаў для прызначэння Вам пенсіі за выслугу гадоў няма.

— Маю 33 гады педагогічнага стажу, з якіх непрацяглы час працавала ў якасці выкладчыка педагогічнага класа пры сярэдняй школе і старшай піянерважатай. Ці будуць залічаны ў спецыяльны стаж для прызначэння пенсіі за выслугу гадоў гэтыя перыяды работы?

С. У. Пацей, г. Светлагорск.

— У спецыяльны стаж працы, які дае асобным катэгорыям педагогічных работнікаў права на пенсію за выслугу гадоў, залічваецца работа, прадугледжаная зацверджаным пастановай Савета Міністраў Пэралікам. Гэтым Пэралікам прадугледжаны выкладчыцкі пачатковых, базавых і сярэдніх школ, незалежна ад іх прыналежнасці. Калі педагогічны клас, у якім Вы працавалі, уваходзіў у састав сярэдняй школы, то работа ў гэтым класе можа быць залічана ў стаж, які дае права на пенсію за выслугу гадоў. Разам з тым работа на пасадзе старшай піянерважатай у спецыяльны стаж не залічваецца.

— Нарадзіўся 7 верасня 1939 года. З 1949 па 1956 год працаваў у калгасе, што могуць пацвердзіць асабовыя рахункі. Чаму гэты перыяд працы не залічваецца ў мой працоўны стаж як члену калгаса?

А. Ф. Бычкоўскі, г. Мінск.

— Ва ўзросце ад 10 да 16 гадоў Вы не з'яўляліся членам калгаса і працавалі ў ім у вольны ад вучобы час. Гэты перыяд працы можа быць залічаны ў Ваш працоўны стаж, але па фактычнай працягласці. Нагадаю, што праца ў калгасе да 1 студзеня 1966 года залічваецца за год стажу незалежна ад колькасці выпрацаваных працадзён толькі членам калгаса. Для іншых асоб (у тым ліку для членаў калгаснага двара), якія працавалі ў калгасе, але не з'яўляліся яго членамі, такі парадак вылічэння стажу не прадугледжваецца.

— Я маці сем'і дзяцей, у сту-

дзены пятаму дзіцяці спаўняецца 16 гадоў. Так атрымалася, што з 1983 года даваўся працаваць у розных калгасах раёна. У 1986 годзе, у сувязі з пераездам з адной гаспадаркі ў другую, пэўны час не працавала, хаця ўсталяваны мінімум у тым жа годзе быў выпрацаваны. Патлумачце, ці будзе залічаны мне ў стаж, які дае права на атрыманне льготнай пенсіі, 1986 год?

Н. І. Баўкуновіч, Капыльскі р-н.

— Як жанчына, якая нарадзіла пяць і больш дзяцей і выхавала іх да 16-гадовага ўзросту, Вы сапраўды маеце права выйсці на пенсію незалежна ад свайго ўзросту пры стажу працы ў калгасе, саўгасе і іншых прадпрыемствах сельскай гаспадаркі ў вытворчасці сельгаспрадукцыі не менш 10 гадоў без заліку ў гэты стаж часу догляду за дзецьмі. Паводле заканадаўства, калі член калгаса не выканаў усталяванага мінімуму працоўнага ўдзелу ў грамадскай гаспадарцы, то яго праца пасля 1965 года залічваецца ў стаж для прызначэння пенсіі па фактычнай працягласці. Перыяд паміж звальненнем і прыёмам на працу (калі грамадзянін не знаходзіўся ў працоўных адносінах) у стаж работы не залічваецца.

— Маці пяці дзяцей, летась малодшаму споўнілася 16 гадоў. Здаецца, згодна з законам, як работнік калгаса (працую заатэхнікам) я павінна была атрымаць права на датэрміновую сельгасгаспадарчую пенсію. Чаму мне адмовілі ў гэтым праве?

В. В. Пінчук, Барысаўскі р-н.

— Хацелася б звярнуць Вашу ўвагу на адну ўмову закона: жанчына, якая нарадзіла пяцёрку і больш дзяцей і выхавала іх да 16-гадовага ўзросту, павінна быць занята непасрэдна вытворчасцю сельгаспрадукцыі. У Пэраліку работніц, непасрэдна занятых у вытворчасці сельгаспрадукцыі, вызначаны Мінсельгасхарчам, пасада заатэхніка не значыцца.

— 20 гадоў (з 1973 па 1993 г.) адпрацаваў у паўночных раёнах Іркуцкай вобласці. У 2000 годзе мне споўніцца 55 гадоў. Ці буду я мець права на прызначэнне льготнай пенсіі ў Беларусі?

М. І. Янчук, г. Мінск.

— Калі Вы да 1 студзеня 1993 года адпрацавалі не менш як 15 календарных гадоў у раёнах Краіннай Поўначы або не менш як 20 календарных гадоў у мясцовасцях, прыраўнаваных да раёнаў Краіннай Поўначы, то права на льготную пенсію ў Вас будзе.

— У свой час адпрацаваў 3 гады ў Цюменскай вобласці — у мясцовасцях, прыраўнаваных да Краіннай Поўначы. Здаецца, некалі год такой працы залічвалі ў стаж за паўтара года. Чаму ж мне час працы ў Цюменскай вобласці залічылі па фактычнай працягласці?

Л. Л. Кожух, Шаркаўшчынскі р-н.

— Заканадаўства, якое дзейнічае на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь з 1 студзеня 1992 года, не ўтрымлівае нормаў, якія прадугледжваюць ільготнае вылічэнне працоўнага стажу работы ў раёнах Краіннай Поўначы і ў прыраўнаваных да іх мясцовасцях. Асобам, якія выйшлі на пенсію пасля гэтай даты, праца ў такіх раёнах і мясцовасцях залічваецца па фактычнай працягласці — з разліку адзін год працы за адзін год стажу.

— Ці належыць пенсіянеру, інваліду I групы выплата кампенсацыі на транспартныя выдаткі? І яшчэ. Як можна атрымаць інвалідную калёску?

А. М. Бухойка, г. Скідаль.

— Палажэннем «Аб парадку забеспячэння інвалідаў транспартнымі сродкамі і кампенсацыі выдаткаў на іх транспартнае абслугоўванне», якое было зацверджана пастановай Савета Міністраў 22 чэрвеня 1998 года, прадугледжана выплата штогадовай грашовай кампенсацыі на транспартнае абслугоўванне тым інвалідам I групы, якія па медыцынскіх паказчыках маюць права на забеспячэнне аўтамабілем з ручным кіраваннем бясплатна або на льготных умовах. Выплата гэтай кампенсацыі робіцца раўным аддзелам сацыяльнай абароны па месцы сталага пражывання, то інваліднай каляскай Вас забяспячаць бясплатна.

Матэрыялы «прамой лініі» падрыхтаваў Сяргей ГРЫБ. Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА. (Заканчэнне будзе).

«МЫ НЕ ТОЛЬКІ ПАВАЖАЕМ, ШАНУЕМ, АЛЕ І АКТЫЎНА АБАРАНЯЕМ ПАЖЫЛЫХ ЛЮДЗЕЙ»

Напэўна, ні адна катэгорыя насельніцтва Беларусі сёння не знаходзіцца ў такім цяжкім становішчы, як пенсіянеры. Хоць і многім маладым людзям зараз таксама нялёгка. Аднак менавіта нашы пажылыя суграмадзяне, што жывуць на адносна невялікую пенсію, апошнім часам сталі ахвярамі эканамічнага крызісу. Да таго ж старых, нямоглых людзей не абмінула злаваччая наваля, яны горш за іншых пераносяць шматлікія бытавыя праблемы, хваравіта ўспрымаюць і найчасцей пакутуюць ад чыноўніцкай валакіты, і наогул чалавечай чэрствасці. Гэта выдатна разумеюць у Пракуратуры краіны і не пакідаюць па-за ўвагай праблемы пажылых людзей. У прыватнасці, нядаўна органы пракуратуры былі праведзеныя правёрка выканання заканадаўства аб абароне пажылых людзей ад замаху на іх жыццё, здароўе, законныя правы і інтарэсы.

Аб выніках гэтай правёркі карэспандэнт «Звязды» папрасіў расказаць намесніка Генеральнага пракурора Беларусі Міхаіла СНЕГІРА.

— Міхаіл Валянцінавіч, чаму пракуратура скіравала сваю ўвагу менавіта на праблемы пажылых людзей? На першы погляд, асаблівых падстаў для занепакоенасці не павінна быць. Напрыклад, пенсія ў Беларусі выплачваецца без затрымкі, пра што пажылыя людзі з некаторых іншых краін СНД могуць толькі марыцца.

— Сапраўды, кіраўніцтва нашай дзяржавы клапаціцца аб пажылых людзях. У Беларусі рэалізуецца некалькі дзяржаўных праграм па вырашэнню праблем пенсіянераў.

Дарэчы, у нашай краіне больш за 2,5 мільёна пенсіянераў, з якіх 2,2 мільёна пажылых людзей (мужчыны ва ўзросце старэй за 60 гадоў і жанчыны — старэй за 55 гадоў). Прычым штогод колькасць пенсіянераў павялічваецца. Напрыклад, у параўнанні з 1992 годам сёлета колькасць асоб пен-

сійнага ўзросту павялічылася на 113 тысяч чалавек. Нягледзячы на тое, што запазычанасць суб'ектаў гаспадарання па пералічэнню ўзносаў у пенсійны фонд складае 50 працэнтаў месячнай сумы расходаў на выплату пенсій, прэзідэнт і ўрад знаходзяць выйсце з гэтай складанай сітуацыі. Ужо на працягу апошніх двух гадоў пенсіі ў Беларусі выплачваюцца без затрымак. Іншая справа, што памер гэтых пенсій не такі ўжо вялікі. Сёлета абсалютная большасць пажылых людзей атрымлівала пенсіі ў памеры ніжэй за мінімальны спажывецкі бюджэт пенсіянера. На гэта ёсць аб'ектыўныя прычыны эканамічнага паходжання. Вядома, узровень жыцця пенсіянераў, як і астатніх грамадзян нашай краіны, павысіцца толькі тады, калі мы пераадолеем эканамічныя цяжкасці.

Разам з тым, як сведчаць пракурорскія правёркі, ёсць шмат недапрацовак па пенсійнаму забеспячэнню грамадзян і з боку мясцовых органаў сацыяльнай абароны. У прыватнасці, нядаўнымі чыноўнікамі дапусціліся парушэнні пенсійнага заканадаўства пры вызначэнні права на дадатковую пенсію па ўзросце, налічэнню стажу, фактычнаму заробку, што ў канчатковым выніку істотна ўплывала на памер пенсіі.

— З чыноўніцкай некампетэнтнасцю, абыхавасцю, хамствам, урэшце рэшт, апошнім часам, мяркуючы па тэлефонных званках і пісьмах у «Звязду», пенсіянерам даводзіцца сутыкацца не толькі ва ўладных структурах, але і ў медыцынскіх установах. Ці займалася гэтай праблемай пракуратура?

— Так, падчас правёркі было ўстаноўлена, што медыцынскі персанал некаторых лячэбных стацыянаў установаў і службы «хуткай дапамогі» не заўсёды ўважліва адносіцца да пажылых пацыентаў. Працягваю павялічвацца колькасць скаргаў старых людзей на незадавальняючае забеспячэнне лекамі, а таксама на парушэнне медыцынскай

этыкі з боку медперсаналу.

Факты абыхавых адносінаў да пенсіянераў выяўлены і ў сістэме канцэрна «Белпалівагаз», куды пажылыя людзі таксама вельмі часта звяртаюцца са скаргамі і за рознымі кансультацыямі.

— У Беларусі, як вядома, існуе цэлая сетка сацыяльных устаноў. Як там жывеца пажылым людзям?

— У сістэме Міністэрства сацыяльнай абароны зараз функцыянуюць 74 сацыяльныя ўстановы. Трэба адзначыць, што ўмовы пражывання ў многіх з іх далёка не камфортабельныя. Напрыклад, 22 такія ўстановы месцяцца ў прыстасаваных будынках, 4 — не маюць цэнтральнага ацяплення, у 3 дамах-інтэрнатах адсутнічае цэнтральнае водазабеспячэнне, у 6 — няма каналізацыі.

Апроч бытавых цяжкасцяў у некаторых дамах-інтэрнатах зараз складаная крывагагенная сітуацыя.

Справа ў тым, што ў гэтых сацыяльных установах зараз пражывае значная колькасць былых асуджаных. Толькі ў Мінскім гарадскім тэрытарыяльным цэнтры абслугоўвання пенсіянераў налічваецца 24 асобы з крывагагеннай біяграфіяй. За мінулы і гэты год імі ўчынена 14 правапарушэнняў. Праваахоўнымі органамі ўзбуджаны крывагагенныя справы, у тым ліку за наўмыснае забойства, пагрозу забойства, нанясенне цяжкіх цялесных пашкоджанняў, супраць асоб з крывагагенным мінулым, якія пражываюць у дамах-інтэрнатах для састарэлых.

Згодна з пастановай урада Беларусі, для такіх «старых разбойнікаў» мяркуюцца стварыць у кожнай вобласці спецыяльныя дамы-інтэрнаты. Падобныя «спецінтэрнаты», як адзначаецца ў пастанове Савета Міністраў, павінны з'явіцца ўжо на пачатку наступнага года, аднак у некаторых абласцях 3-га адсутнасці фінансавых сродкаў да гэтага часу нават не пачыналі будаўніцтва.

Дарэчы, што датычыць бяспекі пажылых людзей, то яны даволі часта становяцца ахвярамі злачынцаў. Так, напрыклад, за апошнія паўтара гады было ўзбуджана больш за 8 тысяч крывагагенных спраў па фактах злачынства супраць пажылых людзей. Судамі краіны за гэты час разгледжаны 5632 крывагагенныя справы аб злачынствах, учыненых супраць больш як 7 тысяч пенсіянераў. Прычым за памянны перыяд было разгледжана 4316 крывагагенных спраў па фактах крадзяжоў асабістых маёмасці, разбояў, грабжыжоў, махлярства і вымагання грошай у пажылых людзей, 810 крывагагенных спраў — па фактах прычынення цяжкіх цялесных пашкоджанняў і згвалтаванняў пажылых людзей, 183 крывагагенныя справы — па фактах забойства.

— Міхаіл Валянцінавіч, апроч выяўлення негатыўных з'яў і аналізу становішча пенсіянераў, а таксама вывучэння сітуацыі ў сацыяльных установах, якую практычную дапамогу аказвае пракуратура канкрэтным пажылым людзям?

— Органы пракуратуры вельмі ўважліва ставяцца да скаргаў пажылых людзей на неправамерны дзеянні службовых асоб. Мы не толькі паважаем, шануем, але і актыўна абараняем пажылых людзей. Так, напрыклад, за мінулы год і паўгоддзе гэтага года па ісках пажылых людзей аб абароне сваіх правоў і інтарэсаў судамі было разгледжана 3597 грамадзянскіх спраў, з якіх 2629 — задаволены. Ва ўсіх выпадках суды выносілі свае рашэнні згодна з заключэннямі пракурораў.

Мы і надалей будзем актыўна сачыць за тым, як выконваецца заканадаўства, накіраванае на абарону інтарэсаў і правоў пажылых людзей.

Дарэчы, не толькі ў Беларусі, але і ва ўсім цывілізаваным свеце праблемы абароны пенсіянераў з'яўляюцца прыярытэтнымі. Нагадаю, што наступны, 1999 год па рашэнню Генеральнай Асамблеі ААН аб'яўлены Міжнародным годам пажылых людзей.

Мікола ДЗЯБЕЛА.

МІНДЗЯРЖМАЁМАСЦЬ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ ЗАПРАШАЕ ФІЗІЧНЫХ І ЮРЫДЫЧНЫХ АСОБ ПРЫНЯЦЬ УДЗЕЛ У АЎКЦЫЁНЕ ПА ПРОДАЖЫ АКЦЫЙ АКЦЫЯНЕРНЫХ ТАВАРЫСТВАЎ ЗА ГРАШОВЫЯ СРОДКІ, ЯКІЯ НАЛЕЖАЦЬ ДЗЯРЖАВЕ

Аўкцыён адбудзецца 22 снежня 1998 г. у 10.00 па адрасу: г. Мінск, вул. Мяснікова, 39, актавая зала.

Заявы на ўдзел у аўкцыёне прымаюцца да 11.00 21 снежня 1998 г. па адрасу: г. Мінск, вул. Мяснікова, 39, каб. 550, Камітэт па распрадажэнню акцыямі пры Міндзяржмаёмасці.

Для ўдзелу ў аўкцыёне прадстаўляюцца:

заява на ўдзел у аўкцыёне па ўстаноўленай форме;
копіі плацежных даручэнняў, якія пацвярджаюць пералічэнне на разліковы рахунак Камітэ-

та па распрадажэнню акцыямі пры Міндзяржмаёмасці № 3622000001076 у АСБ «Беларусбанк», код 795;

спецыяльнага збору за падачу заяў у памеры 4 мінімальныя заработных плат;

платы за рэгістрацыю ў памеры 1/4 мінімальнай заробатнай платы;

гарантыйнага збору ў памеры 10 працэнтаў ад пачатковай цаны заяўленага лота, які мае найбольшы кошт;

даведка фінансавых органаў аб прадастаўленні дэкларацыі аб аб'ёмах і крыніцах інвестыцый, якія накіроўваюцца на набыццё акцый на аўкцыёне;

копіі ўстаноўчых дакументаў, завераныя натарыяльна або органам, які ажыццяўляе рэгістрацыю.

Пераможцы аўкцыёну вяртаюць фактычныя затраты на яго падрыхтоўку і правядзенне згод-

на з зацверджаным каштарысам.

Атрымаць больш падрабязную інфармацыю аб акцыянерных таварыствах, азнаёміцца з перспектывамі эмісій і балансамі па стану на 1 студзеня 1998 г. можна па адрасу: г. Мінск, вул. Мяснікова, 39, каб. 812.

Кантактныя тэлефоны: 276-99-05; 276-99-45.

№	Наименование ОАО	Уставный фонд шт. акций	Номи- нальная ст-сть акции, руб.	Цена одной акции, руб.	Удель- ный вес пакета в УФ (%)	Кол-во выставля- емых на аукцион акций, шт/руб	Количество акций по лотам / начальная цена, шт / рублей														
							1 лот	2 лот	3 лот	4 лот	5 лот	6 лот	7 лот	8 лот	9 лот	10 лот	11 лот	12 лот	13 лот	14 лот	15 лот
Брестская обл.																					
1	Барановичская обувная фабрика.	10 355	490000	2059000	9,8	1010/ 2079590000	10/ 20590000	10/ 20590000	20/ 41180000	20/ 41180000	50/ 102950000	80/ 164720000	100/ 205900000	100/ 205900000	100/ 205900000	100/ 205900000	100/ 205900000	100/ 205900000	100/ 205900000	120/ 247080000	
Гродненская обл.																					
2	Гродноавтосервис	10 017	206000	1256000	8,8	879/ 1104024000	29/ 36424000	50/ 62800000	50/ 62800000	50/ 62800000	50/ 62800000	50/ 62800000	50/ 62800000	50/ 62800000	50/ 62800000	50/ 62800000	100/ 125600000	100/ 125600000	150/ 188400000		
3	Гродноинтертранс	117 290	10000	774000	1,5	1747/ 1352178000	20/ 15480000	27/ 20898000	30/ 23220000	30/ 23220000	40/ 30960000	50/ 38700000	50/ 38700000	50/ 38700000	50/ 38700000	200/ 154800000	300/ 232200000	400/ 309600000	450/ 348300000		
4	Станция технического обслуживания № 1, г. Лида	5 437	10000	586000	4,6	248/ 145328000	18/ 10548000	20/ 11720000	30/ 17580000	30/ 17580000	30/ 17580000	30/ 17580000	30/ 17580000	30/ 17580000							
5	Белкофе, г. Ошмяны	173 186	35000	109000	7,6	13198/ 1438582000	98/ 10682000	100/ 10900000	150/ 16350000	150/ 16350000	200/ 21800000	300/ 32700000	400/ 43600000	500/ 54500000	1000/ 109000000	2000/ 218000000	2000/ 218000000	2000/ 218000000	2000/ 218000000	2300/ 250700000	
г. Минск																					
6	Республиканский дом моделей обуви, г. Минск	122 240	1000	87000	1,5	1790/ 155730000	40/ 3480000	50/ 4350000	50/ 4350000	100/ 8700000	100/ 8700000	100/ 8700000	100/ 8700000	100/ 8700000	200/ 17400000	200/ 17400000	200/ 17400000	250/ 21750000	300/ 26100000		
7	СПМК-81, г. Минск	36 354	5000	371000	0,9	337/ 125027000	17/ 6307000	20/ 7420000	25/ 9275000	25/ 9275000	25/ 9275000	25/ 9275000	25/ 9275000	25/ 9275000	25/ 9275000	25/ 9275000	50/ 18550000	50/ 18550000			
8	Минсктелеком- строй	143 007	35000	253000	6,6	9473/ 2396669000	23/ 5819000	25/ 6325000	25/ 6325000	50/ 12650000	50/ 12650000	100/ 25300000	200/ 50600000	300/ 75900000	700/ 177100000	1000/ 253000000	1000/ 253000000	1500/ 379500000	1500/ 379500000	1500/ 379500000	1500/ 379500000
9	Белспецпроект, г. Минск	18 586	70000	165000	7,4	1381/ 227865000	21/ 3465000	40/ 6600000	40/ 6600000	50/ 8250000	50/ 8250000	100/ 16500000	100/ 16500000	100/ 16500000	100/ 16500000	100/ 16500000	100/ 16500000	100/ 16500000	180/ 29700000	200/ 33000000	
10	Подъем, г. Минск	10 813	140000	646000	5,1	555/ 358530000	20/ 12920000	25/ 16150000	25/ 16150000	25/ 16150000	25/ 16150000	25/ 16150000	30/ 19380000	30/ 19380000	50/ 32300000	50/ 32300000	50/ 32300000	50/ 32300000	50/ 32300000	50/ 32300000	50/ 32300000
11	Дренаж, г. Минск	4 966	105000	545000	9,8	486/ 264870000	16/ 8720000	20/ 10900000	20/ 10900000	20/ 10900000	20/ 10900000	25/ 13625000	25/ 13625000	25/ 13625000	25/ 13625000	40/ 21800000	50/ 27250000	50/ 27250000	50/ 27250000	100/ 54500000	
Минская обл.																					
12	Специализиро- ванное строите- льно-монтажное предприятие № 128, г. Молодечно	28 571	7000	78000	1,7	490/ 38220000	20/ 1560000	20/ 1560000	20/ 1560000	30/ 2340000	50/ 3900000	50/ 3900000	50/ 3900000	50/ 3900000	50/ 3900000	50/ 3900000	50/ 3900000	50/ 3900000			
13	ПМК-188, г. Воложин	56 184	10000	372000	0,1	82/ 30504000	10/ 3720000	10/ 3720000	10/ 3720000	10/ 3720000	12/ 4464000	15/ 5580000	15/ 5580000								
14	Минскводстрой	3 920	700000	5570000	10,0	392/ 2183440000	12/ 66840000	20/ 11400000	20/ 11400000	20/ 11400000	20/ 11400000	25/ 139250000	25/ 139250000	25/ 139250000	25/ 139250000	25/ 139250000	25/ 139250000	25/ 139250000	25/ 139250000	50/ 278500000	50/ 278500000
15	ПМК-2, г. Заславль	8 011	105000	718000	5,9	469/ 336742000	10/ 7180000	19/ 13642000	20/ 14360000	20/ 14360000	25/ 17950000	25/ 17950000	25/ 17950000	25/ 17950000	25/ 17950000	25/ 17950000	50/ 35900000	50/ 35900000	50/ 35900000	50/ 35900000	50/ 35900000
16	ПМК-32, г. Молодечно	5 690	350000	4168000	10,0	569/ 2371592000	10/ 41680000	19/ 79192000	20/ 83360000	20/ 83360000	25/ 104200000	25/ 10420000	50/ 208400000	50/ 208400000	50/ 208400000	50/ 208400000	50/ 208400000	50/ 208400000	50/ 208400000	50/ 208400000	50/ 208400000
17	Служкий сахаро- рафинадный завод	336 059	350000	1840000	0,1	128/ 235520000	10/ 18400000	10/ 18400000	10/ 18400000	10/ 18400000	10/ 18400000	10/ 18400000	10/ 18400000	10/ 18400000	10/ 18400000	10/ 18400000	18/ 33120000				

«Добры дзень, спадарыня «Звязда»!

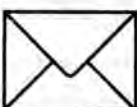
Асмельваюся нагадаць радасную падзею ў маім жыцці. Хутка споўніцца 50 (пяцьдзесят!) гадоў, як я сябрую з табой, паважаная «Звязда». Пасля дэмабілізацыі ў лістападзе 1945 года я вылісаў іншыя выданні, а ў 1949 годзе зрабіў выбар (і надзвычай удалы): стаў вылісваць «Звязду», што раблю да гэтага часу.

З неярпеннем чакаю твоей наступнай нумар, бо спадзяюся сустрэць у ім самую прайдзівую інфармацыю. Іншыя выданні стараюцца неяк ухіліцца, абысці разкія выказванні, ты ж ацэньваеш падзеі аб'ектыўна і па-свойму цікава. У цябе сакавітая сучасная літаратурная беларуская мова. Падабаюцца матэрыялы культурнага жыцця: літаратуры, мастацтва, дасціпны гумар. Прававая адукацыя нашага насельніцтва, мякка кажучы, не на вышыні, і ты ў значнай меры дапамагаеш зарыентавацца ў гэтых складанасцях.

Толькі што паштальёнка прынесла свежы нумар. Вялічым зайшоў у хату вельмі знаёмы і цікавы субяседнік. Адрозны становіцца цяплей на душы ў маёй адзіноце...

Вялікі дзякуй, нязменная сяброўка і дарадчыца. Усяго найлепшага табе, вялікіх поспехаў!

Іван ЗАКОНІКАЎ, ветэран вайны і працы. Вёска Глыбачка Ушацкага раёна.

«Вось і зноў мы прадаўжым падпіску на нашу «Звязду». Ды як жа я не вылісаць, калі яна апераўна і ўсебакова інфармуе пра ўсё, што адбываецца ў роднай Беларусі? «Звязда» — самая змястоўная, сапраўды нацыянальная па сваёму зместу газета. Палітыка, эканоміка, культура, жыццё народа, яго гісторыя і мова — усёму адводзіцца належнае месца. І хоць апошняе сёння заціснута чыноўнікамі, але «Звязда» дае слова людзям, якія выступаюць у абарону роднай мовы. Газета нам дапамагае жыць, робіць наша жыццё цікавейшым і прыгажэйшым. І хоць яно становіцца ўсё больш цяжым, але мы, падпісчыкі, застаёмся са сваёй «Звяздой», будзем ёй вернымі і надалей.

Яўген БЕКІШ,

в. Горка Дзяляўскага раёна.

«Вырашыў застацца са «Звяздой», хоць сёння, асабліва пенсіянерам, не так лёгка знайсці паўтары сотні «зайчыкаў». Праўда, з іншага боку, гэта дробязь — усяго дзесяць боханаў хлеба (у нас ён каштуе па 15 тыс. 500 рублёў — танней не бывае).

«Звязду» вылісваю і чытаю шмат гадоў. Больш таго стараюся прапагандаваць, агітаваць на падпіску перш за ўсё ў вуснай форме, у гутарках з людзьмі. І ўсё ж, чаму я і мая сям'я са «Звяздой» і на наступны год?

Па-першае, гэта беларускамоўнае выданне. А я люблю родную Беларусь, яе жыхароў, прыроду і, безумоўна, мову. З іншага боку, «Звязда», як разумная цешча і сваякоў, не лае, не брэша, не кушае, не крывіць душою і не разводзіць сваркі. Гэта цвярозае, тактоўнае выданне. Для ўсіх: і дарослых, і нават дзяцей, жанчын і мужчын, кіраўнікоў і простых «рабаціяў», гараджан і жыхароў вёсак, здаровых і хворых, аматараў гумару і шукальнікаў шчасця. Таматыка матэрыялаў, які і наша жыццё, вельмі разнастайная. Да таго ж у «Звяздзе» падабраны букет здольных журналістаў, якіх я чытаю з вялікім задавальненнем.

Мінчане, акрамя афармлення падпіскі на прадпрыемствах РА «Белпошта», змогуць гэта зрабіць і ў гандлёвых кропках «Белсаюздруку», але ў такім разе ім самім прыйдзецца забіраць нашу газету ў кіёску. Таму кошт падпіскі на 1 месяц пры такой яе форме будзе складаць:

для індывідуальных падпісчыкаў — 39 тысяч рублёў (індэк 63850);

для арганізацый — 140 тысяч рублёў (індэк 63239);

на 3 месяцы — 117 тысяч і 420 тысяч рублёў адпаведна.

Паведамляем адрасы гандлёвых кропак, якія прымаюць падпіску на «Звязду» да запатрабавання:

Кастрычніцкі пункт падпіскі — вул. Жукоўска-

га, 5, корп. 1

Партызанскі пункт падпіскі — вул. А. Каша-

вога, 8

Першамайскі пункт падпіскі — пр-т Ф. Ска-

рыны, 113

Фрунзенскі пункт падпіскі — вул. Раманаўская

слабада, 9

Магазін № 1 — вул. Жукоўскага, 5

Магазін № 2 — пр-т Ф. Скарыны, 44

Магазін № 3 — пр-т Ф. Скарыны, 76

Магазін № 4 — вул. Леніна, 15

Магазін № 6 — вул. Філімонава, 1

Магазін № 7 — вул. Я. Коласа, 69

Магазін № 8 — вул. Сурганава, 40

ПІСЬМО З КАМЕНТАРЫЕМ

«МЫ ТАКСАМА ХОЧАМ ЛЮДЗЬМІ ЗВАЦА...»

Гэта пісьмо, як стала цяпер зразумела, не магло не паступіць у рэдакцыю. І зусім не выпадкова, што людзі, пакрыўджаныя лёсам, зараз крыўдуюць на тых службовых асоб, да якіх звярталіся безвынікова.

«Паважаная рэдакцыя, — піша інвалід І групы, член праўлення дабрачыннага фонду падтрымкі прадпрымальнікаў-інвалідаў (ДФПП) «Вілакдэс» Сяргей Пінчук, — ці цікавіліся вы, які чым жывуць інваліды ў дамах інвалідаў? А мы хацелі б людзьмі звацца і адчуваць жыццё, як усе звычайныя людзі. Для гэтага сабраліся некалькі ініцыятывных чалавек, уперамежку са здаровымі, і стварылі свой дабрачынны фонд. І мета яго — аказваць дапамогу ў рэалізацыі магчымасцяў прадпрымальнікаў-інвалідаў, іх творчых, працоўных здольнасцяў, а таксама ў выяўленні гэтых здольнасцяў у дзяцей-інвалідаў.

Вядома ж, мы не вельмі разлічвалі, што зразумеець, падтрымаюць нас у Мінгарвыканкаме, і ўсё ж папрасілі выдзеліць нам кватэру, ну хоць бы двухпакатковую. Вядома ж, неадарма, а за невысокую плату: наш фонд пакуль існуе на ўзносы. А якія яны ў нас, інваліды, лёгка можна ўявіць. Такое жылое памяшканне нам патрэбна для таго, каб можна было наладзіць не афіцыйную сустрэчу за самаварам і пірагамі з капустай. Мы ж па-

вінны сустрэцца адзін з адным і са здаровымі, нармальнымі творчымі людзьмі. Ды і сярод нас няма таленавітых, проста здольных людзей: ёсць і мастакі, і паэты, і народныя ўмелыцы. Можна, у час такіх сустрэч і змаглі б чым-небудзь дапамагчы адзін аднаму.

Пісьмо са сваёй просьбай мы адправілі яшчэ ў маі, але з аддзела сацабароны Мінгарвыканкама ніякага канкрэтнага адказу нам так і не далі.

Дарагая рэдакцыя, дапамажыце, калі ласка, нам!»

Гэта пісьмо-просьба было накіравана Мінгарвыканкам. І вось праз месяц у афіцыйным адказе начальнік упраўлення сацыяльнай абароны У. Локіс паведамляе, што заява разгледжана.

І якія вынікі гэтага разгляду? Прама скажам, ніякіх. Указваецца толькі, што С. І. Пінчук, 1967 года нараджэння, інвалід І групы з дзяцінства, пражывае ў гарадскім тэрытарыяльным цэнтры сацыяльнага абслугоўвання пенсіянераў з 07.09.1988 г. на поўным дзяржаўным забеспячэнні. Займае асобны пакой. Перасоўваецца пры дапамозе крэсла-каляскі. Дыягназ — дзіцёчы цэрабральны параліч.

Праўда, далей паведамляецца, што ў асабістай гутарцы старшыні фонду падтрымкі прадпрымальнікаў-інвалідаў «Вілакдэс» Р. Д. Патапавай растлумачана, што сістэма сацыяльнай абароны не мае жыллага фонду і не можа задаволіць просьбу па выдзяленню ім кватэры. Рэкамендавана для паспяховага вырашэння статутных задач супрацоўнічаць з грамадскімі арганізацыямі інвалідаў (Беларускім таварыствам інвалідаў, Беларускай асацыяцыяй дапамогі дзецям-інвалідам і да т. п.), клубам адпачынку інвалідаў ЦП БелТІ «Інвэцэнтр», Мінскім гарадскім саюзам прадпрымальнікаў і г. д., якія ўжо маюць станоўчы вопыт у вырашэнні пытанняў працаўладкавання, арганізацыі рабочых месцаў для інвалідаў, а таксама ў правядзенні мерапрыемстваў творчай накіраванасці і адпачынку.

Цалкам згодны, што ўпраўленне сацыяльнай абароны, як прызначаецца У. Локіс, ніколі не валодае і не валодае жылым фондам. Натуральна, ніякага пакойчыка, а тым больш кватэры выдзеліць, каб і хацела, нікому, нават інваліду, не можа.

На наш погляд, гэта функцыя і кампетэнцыя Мінгарвыканкама, якому, дарэчы, і было накіравана пісьмо. Незразумела толькі чаму, як футбольны мяч, яго адпасавалі ўпраўленню сацабароны?

З горыччу і хваляваннем пры сустрэчы ў рэдакцыі пра нялёгкае становішча дабрачыннага фонду гаварыла яго старшыня Р.

Патапава.

— Членамі нашага ДФПП з'яўляюцца 200 чалавек, з іх палова інваліды, а таксама састарэлыя, нават бомжы, — сказала Раіса Дзмітрыўна. — У нас ёсць свая архітэктурна-мастацкая майстэрня, створаны без ніякага памяшкання лячэбны цэнтр, два масажысты якога робяць працэдур. Але ўсё гэта раскідана па кватэрах ва ўсім горадзе. Нават для нейкай канторкі і бухгалтэры арандуем жылля пакойчыкі. І за ўсё гэта даводзіцца плаціць, а грошай няма, і ніхто нашым спонсарам быць не хоча.

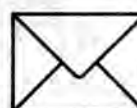
Вось фонд і просіць выдзеліць яму ў аранду хоць нейкую «двухпакатку». Вядома, куды больш выгадна здаць у аранду ці нават прадаць памяшканне багатай фірме, чым інвалідам за невысокую плату з іх мізэрных узносаў.

Вось і выходзіць, як піша С. Пінчук, што нікому мы не патрэбны: ні Богу, ні людзям, ні дзяржаве.

І ўсё ж будзем спадзявацца, што Мінгарвыканкам праявіць да гэтых гаротных людзей, пакрыўджаных лёсам і жыццём, чалавечую чалавечую і пойдзе ім насустрэчу. І зробіць гэта, як кажучы, не па службе, а па душы і ад душы.

Падрыхтаваў да друку Іван БРАЛКА.

г. Мінск.

«Мы на працягу многіх гадоў вылісваем сваю любімую газету. Вось і цяпер аформілі паўгадавую падпіску (1999 г.) на «Звязду». Так будзе і далей. Помню; раней надна не любілі вылісваць газеты на беларускай мове. На «Звязду» ў той час падпіска ішла туга. Цяпер «Звязду» асабіста я прапагандую, але многія вылісваюць яе і без агітацыі. Яна агітуе сама за сябе. Газета стала цікавая, змястоўная, дае разнастайныя матэрыялы, шмат інфармацыі, змяшчаюцца праблемныя пытанні аб рабоце прамысловасці, сельскай гаспадаркі, гандлю, навуковых установаў і г. д. Часта з'яўляюцца і літаратурныя творы. Газета мае свой асабісты почырк, погляд. Яна не падначаленая газета, не гаворыць толькі тое, што ў нас у рэспубліцы ўсё добра, востра крытыкуе недахопы, раіць, як з іх выйсці, адказвае на шматлікія пытанні жыхароў рэспублікі. «Звязду» мы ніколі на іншую газету не праманяем.

Аляксандр І Зінаіда ЛАЗОЎСКІЯ, г. Навагрудак.

«Пасля развалу СССР з'явілася шмат новых газет, але я не здардзіла «Звяздзе». Чаму? Таму, што гэта сапраўдная беларуская газета, якая аб'ектыўна адлюстроўвае ўсе бакі нашага жыцця, імкнецца дапамагчы сваім чытачам у вырашэнні розных праблем, асабліва цяпер, калі не ведаеш, дзе знайсці праўду. Вы не разменьваецеся на дробныя сенсацыі. Хочацца, каб вы больш увагі звярталі на становачы ў нашай краіне, знаходзілі добрых людзей — працаўнікоў вёскі. Правільна, што паказваеце вялікія заводы, добрыя калектывы, якія ўсё робяць, каб выйсці ў гэтай сітуацыі. З задавальненнем прачытала і пра наш Рагачоўскі малочна-кансервавы камбінат. Дзякуй за ўсё. Вы робіце неабходную ўсім людзям справу.

Соф'я МАЛЮКОВА, в. Лучын Рагачоўскага раёна.

«Падпісваюся я на вашу газету штогод і ў савецкія часы, працягаю яе чытаць і зараз. Змяняюся час, змяняюся і змест газеты. Не буду на гэтым доўга затрымлівацца, толькі хачу адзначыць, што падпісваюся на «Звязду» таму, што атрымліваю большую частку патрэбнай мне інфармацыі. Мне падабаецца «Звязда» за цікавыя публікацыі, за яе смелую грамадзянскую пазіцыю. Пастаянна падпісваюся на «Звязду» яшчэ і за тое, што яна на беларускай мове.

К. ХАРЫТОНАЎ,

в. Сакаўшчына Валоўскага раёна.

Дзякуй аўтарам за крытыку, прапановы і падтрымку, у тым ліку Яніне Ерш з вёскі Мастоўскага раёна, Ніне Дзенісені з вёскі Дзяніскавічы Івацэвіцкага раёна, Марыі Коваль з в. Хорастава Салігорскага раёна, Мікалаю Стасевічу з в. Грабава Зэльвенскага раёна і ўсім, хто да-слаў нам лісты з пажаданнямі. Яны будуць выкарыстаны ў далейшай нашай працы. Спадаёмся, што кожную раніцу «Звязда» будзе спяшацца да вас, каб данесці гарачае пультсаванне жыцця краіны. Наперадзе вялікая і адказная праца. Будзем разам з вамі, наш чытач, рабіць нашу «Звязду». Мы шчыра хочам бачыць вас пастаяннымі субяседнікамі.

Таму напамінаем, што 15 снежня заканчваецца падпіска на I паўгоддзе 1999 года.

Уладзімір АНДРЭЕВІЧ.

Кіёск № 34 — г-ца «Мінск», пр-т Ф. Скарыны, 11

Кіёск № 136 — станцыя метро «Я. Коласа», выхад

да ін-та фізкультуры

Кіёск № 187 — гасцініца «Беларусь», вул. Стара-

жоўская, 15

Кіёск № 262 — г-ца «Планета», пр-т Машэрава, 31

Кіёск № 78 — г-ца «Юбілейная», пр-т Машэрава, 19

Да ўвагі мінчан: выдавец падпіску могуць усе пункты падпіскі, магазіны, кіёскі «Саюздруку», якія знаходзяцца побач з работай ці жыллем чытача (па яго жаданню). Падпіска прымаецца да 23 чысла перададнішняга месяца.

Тэл. для давадак: 227-88-41.

«Звязда» — гэта самая апэратыўная і патрэбная для кожнай сям'і інфармацыя!

Заставайцеся з намі!

БУДЗЕ ЦЁПЛА!

Фота Васілія ЗЯНЬКО.

ААН МОЦНА КРЫТЫКУЮЦЬ ЗА МАРНАТРАЎСТВА, АЛЕ НЕ ЗАЎСЁДЫ СПРАВЯДЛІВА

Адзін з галоўных папрокаў у адрас кіраўніцтва ААН з боку развітых багатых краін, асабліва ЗША, які быццам бы павінен ускосна апраўдваць іх нежаданне фінансавана падтрымліваць арганізацыю, датычыцца бяздумнага марнатраўства грошай. Бадай, часцей за ўсё ў час падобных спрэчак узгадваецца правядзенне ў апошнія гады серыі буйных міжнародных канферэнцый ці так званых сустрэч на вышэйшым узроўні. Нядабраначліўцы называлі іх «экстравагантнымі святамі балбатні».

ні канферэнцыі. А асноўныя затраты — на арэнду памяшканняў для канферэнцый, наём неабходнага мясцовага персаналу, ахову, праезд і пражыванне супрацоўнікаў ААН яе краіна, якая прымае канферэнцыю.

Кожная краіна лічыць за вялікі гонар правесці ў сябе падобную канферэнцыю на вышэйшым узроўні. Па-першае, краіна ў рэшце рэшт акажацца ў вялікім матэрыяльным выйгрышы, бо даходы ад эксплуатацыі гасцініц, кафэ і рэстаранаў, транспарту, сродкаў сувязі і г. д. значна перакрываюць папярэднія расходы. Па-другое, сур'ёзна ўмацоўваецца імідж краіны на міжнароднай арэне. На канферэнцыю звычайна з'язджаюцца сотні журналістаў з усіх куткоў планеты і прыкладна тыдзень — паўтара сталіца дзяржавы знаходзіцца ў цэнтры сусветнай увагі.

Што датычыць карысці ад гэтых кан-

ферэнцый, то яна відавочная, хаця і праяўляецца не адразу. Бо маштабы ўзнімаемых праблем настолькі складаныя, што могуць быць вырашаны толькі агульнымі намаганнямі ўсіх краін. Так, пасля сусветнай сустрэчы на вышэйшым узроўні па сацыяльнаму развіццю ў 1995 годзе ў Капенгагене, куды прыбылі 117 кіраўнікоў дзяржаў, многія краіны заняліся канкрэтнай мэтанакіраванай работай па выкараненню беднасці. Канферэнцыя прыцягнула ўвагу да негатыўных наступстваў глабалізацыі эканомікі: павелічэння разрыву паміж багатымі і беднымі, «прабуксоўкі» механізмаў сацыяльнай абароны, росту няпэўнасці ў сферы працаўладкавання і г. д.

А пекінская сусветная канферэнцыя па становішчу жанчын прыняла пяцігадовы план па пашырэнню іх магчымасцяў у сацыяльнай, эканамічнай, па-

літычнай галінах, паляпшэнню іх здароўя, узроўню адукацыі, ахову іх сямейных і сексуальных правоў. Пасля канферэнцыі больш як 100 краін аб'явілі аб сваіх ініцыятывах па выкананню гэтага плана. У ЗША, напрыклад, распрацавалі сваю праграму па барацьбе з насілле супраць жанчын і асігнавалі на яе рэалізацыю 1,6 млрд. долараў, стварылі прэзідэнцкі савет па становішчу жанчын.

Разам з тым моцная крытыка прымуціла ААН больш ашчадна ставіцца да выкарыстання бюджэтных сродкаў. У значную эканомію вылілася ліквідацыя дзесяткаў адміністрацыйных пасадак, скарачэнне расходаў на сувязь, колькасць і працягласць канферэнцый, пасяджэнняў, нарад, вылікаў супрацоўнікаў у штаб-кватэры, змяншэнне аб'ёмаў дакументацыі. Толькі за кошт укаранення электроннай сістэмы пе-

раводу грошай у Жэнеўскай штаб-кватэры ААН эканомілі 350 тысяч долараў ЗША.

Але, нягледзячы на жорсткую, з усіх бакоў і на розных накірунках крытыку, рэйтынг папулярнасці ААН у свеце застаецца даволі высокім. Нават у Злучаных Штатах, вывучэнне грамадскай думкі паказала, што 64 працэнты амерыканцаў далі ёй у цэлым станоўчую ацэнку. А многія жыхары ЗША лічаць, што ААН працуе больш эфектыўна, чым іх уласны ўрад.

Гэта крытыка даволі доўга служыла падставай для кангрэса ЗША затрымліваць вылату ўзносаў у рэгулярны бюджэт ААН, хаця прэзідэнт Б. Клінтан не бачыў сур'ёзных перашкод у пагадненні запазначэнні, якая перасягнула мільярд долараў. Менавіта падобная пазіцыя ЗША паставіла ААН на мяжу банкруцтва. Пад яго знакам прайшоў амаль увесь 1998 год. І толькі нядаўна ЗША пералічылі ў ААН унёскі бюджэт 580 млн. долараў. У Нью-Йоркскі штаб-кватэры арганізацыі ўздыкнулі з палёгкай — фінансавы крызіс адступіў. Але ніхто не ведае, ці надойга?

Леанід ЛАХМАНЕНКА.

БОН ГУБЛЯЕ СТАЛІЧНЫ СТАТУС, АЛЕ ЗАСТАЕЦЦА БУЙНЫМ ЦЭНТРАМ ГЕРМАНІІ

Бон, невялікі горад на Рэйне, у зямлі Паўночны Рэйн-Вестфалія, пасля паваеннага падзелу Германіі на дзве дзяржавы часова быў абраны месцам знаходжання парламента і ўрада. Цяпер жа, пасля аб'яднання Германіі, ягоныя жыхары рыхтуюцца да знікнення сталічнага статусу свайго горада, але зусім не ўяўляюць яго правінцыйным, і таму робяць усё, каб Бон застаўся буйным адміністрацыйным, міжнародным, прамысловым, культурным і навуковым цэнтрам на захадзе Германіі.

Калі перанос сталіцы Казахстана з Алма-Аты ў Астану, што адбываўся на нашых вачах, прайшоў надзвычай імкліва, то немцы да вяртання сталічнага статусу Берліну падшлі вельмі разважліва і без паспешлівасці. Прычым не толькі ў справе рэстаўрацыі рэйхстага і пабудовы новых адміністрацыйных будынкаў у Берліне, але і ў падыходах да далейшага лёсу былой свайго сталіцы — Бона.

Колькі будзе каштаваць перанос сталіцы Германіі з Бона ў Берлін, у мэрый Бона пэўна адказаць не змаглі. Дакладнай лічбы няма, ёсць толькі прагнозы: не менш чым 200 мільярд марак, але канчатковая лічба будзе вызначана толькі пасля таго, як гэты доўгатэрміновы працэс завершыцца.

Горад Бон, які роўна паўстагоддзя (з 1949 па 1999 гады) быў сталіцай Заходняй Германіі і пакуль што яшчэ выконвае функцыі адміністрацыйнага цэнтра аб'яднанай ФРГ, чаквае вялікага перасялення. Цэнтральныя апараты ўрада, міністэрстваў і ведамстваў, парламента, прэзідэнта павінны пераехаць у новую старую сталіцу адзінай Германіі — Берлін. Першыя «перасяленцы» пачалі з'яўдацца ў Берлін ужо сёлета, але асноўны бум чакецца летам наступнага года.

Адміністрацыйныя пасады ва ўрадавых арганізацыях Германіі вельмі прэстыжныя і высокааплачаныя, таму большасць іх су-

працоўнікаў, нягледзячы на матэрыяльны і арганізацыйныя складанасці, гатовы пакінуць сваё бонскае асяроддзе і пераехаць у берлінскія кватэры. Нават тыя, каму засталася некалькі гадоў да пенсіі. Урад гатовы прафінансаваць перавоз маёмасці і білеты на самалёт. Пра астатняе чыноўнікі вымушаны будучы паклапаціцца самі.

Як паведаміў супрацоўнік бонскай мэрыі Штэфан Заўерборн на сустрэчы з беларускімі журналістамі, якая была арганізавана клубам «Мінск-Бон», усяго з Бона ў Берлін павінны выехаць 15 тысяч чыноўнікаў. Разам з сям'ямі гэта складзе больш за 30 тысяч чалавек — амаль 10 працэнтаў насельніцтва горада Бона, у якім цяпер жыве 310 тысяч чалавек.

— Утворыцца сапраўдны сацыяльны катэдр, — зазначае Ш. Заўерборн. — З іншага боку, страцяць працу шматлікія работнікі абслугоўвання ўрадавых арганізацый і пасольстваў.

Усяго будучыя страты для горада ацэнены ў 22.500 рабочых месцаў. Такім чынам, Бон сутыкнецца з вялікімі цяжкасцямі. Але ён ужо гатовы да іх.

— Калі 20 чэрвеня 1991 года бундэстаг прыняў рашэнне вярнуць сталічны статус Берліну і пакінуць Бон, горад і яго жыхары былі ў шоку, — расказвае Штэфан Заўерборн. — Што рабіць са створанай інфраструктурай, якую выкарыстоўваў апусце-

лая адміністрацыйны будынак? Потым шок змяніўся разлікамі і было прынята рашэнне будаваць будучыню нашага горада на пяці асобных калонах: адміністрацыйнай, навуковай, інвацыйна-прамысловай, культурнай і турыстычнай. Па гэтых накірунках былі распрацаваны перспектывыя праграмы.

26 красавіка 1994 года бундэстагам быў прыняты спецыяльны «Закон Бон—Берлін», які надаваў Бону статус федэральнага горада і прадугледжваў «доўгатэрміновы і сумелны падзел працы паміж сталічным горадам Берлінам і федэральным горадам Бонам». А 29 чэрвеня 1994 года было падпісана Пагадненне аб кампенсацыі, якое прадугледжвала выдзяленне Бону і рэгіёну на працягу 10 гадоў 2,81 мільярда нямецкіх марак на вырашэнне ўзніклых сацыяльна-эканамічных праблем.

Згодна з «Законам Бон—Берлін», Бон застаецца важным адміністрацыйным цэнтрам, тут будучы функцыянаваць цэнтральныя апараты вясмы міністэрстваў, у тым ліку такіх важных, як міністэрствы пошты і камунікацый, статystыкі, сельскай гаспадаркі і харчавання. Згодна з законам, іншыя міністэрствы, бундэсрат (верхняя палата парламента) і федэральны прэзідэнт будучы мець свае другія офісы ў Боне. У якасці кампенсацыі з іншых гарадоў Германіі ў Бон прыбудуць іншыя федэральныя інстытуты: аўдытарскі суд, федэральны страхавы офіс, федэральны офіс па радыкальнай бяспецы і інш. Яны дадуць гораду 7500 дадатковых рабочых месцаў. Разам з тым мяркуецца ператварыць Бон у буйны міжнародны цэнтр, тут ужо прадстаўлены альбо неўзабаве раз-

мешчацца многія міжнародныя арганізацыі. З 1996 года блакітны сцяг ААН ужо развіваецца над Бонам, тут размесціліся офісы некалькіх ААН'скіх арганізацый. У хуткім часе ў Боне размясціцца і Міжнародны паралампііскі камітэт, іншыя еўрапейскія і сусветныя структуры.

Акрамя таго, федэральным урадам Германіі прадэкларавана мэта скаанцэнтравання ў Боне нацыянальныя інстытуты, арыентаваныя на супрацоўніцтва з краінамі, якія развіваюцца. Яны будучы арганізуюць культурны, навуковы і эканамічны абмен ФРГ з гэтымі дзяржавамі, у тым ліку і Беларуссю. Такім чынам, эканамічныя і культурныя сувязі Бона і Мінска, якія надзвычай умацаваліся за апошнія гады, захаваюцца. У прыватнасці, паміж мэрыямі Бона і нашай сталіцы падпісаны пагадненні аб супрацоўніцтве, гандлёва-прамысловай палата зямлі Паўночны Рэйн-Вестфалія ўтрымлівае ў Мінску сваё прадстаўніцтва, і, нягледзячы на эканамічныя цяжкасці ў Беларусі, наладжвае кантакты бізнесменаў дзвюх краін. З часам з'явіцца і новыя магчымасці.

Цяпер Бон мае адносна невысокі ўзровень беспрацоўя. Па словах бургамістра горада Бона Берберль Райндль, беспрацоўных у горадзе толькі 7 працэнтаў ад працаздольнага насельніцтва, пры тым што ў цэлым па Германіі іх 10,2, а ў зямлі Паўночны Рэйн-Вестфалія — нават 11,2 працэнта. Каб пазбегнуць імклівага росту беспрацоўя пасля пераезду ўрадавых арганізацый у Берлін, бонская гарадская адміністрацыя ўзяла курс на развіццё прадпрыемальніцтва ў сферы так званай «белай прамысловасці». У першую чаргу тут канцэнтруюцца прадпрыемствы

тэлекамунацыйнай галіны. Толькі філіял «Дойчэ Тэлеком» даў нядаўна Бону 2000 новых рабочых месцаў. Імкнучыся сюды і многія камп'ютэрныя фірмы, ствараюцца прадпрыемствы сферы паслуг. Па словах Штэфана Заўерборна, які ў мэрый Бона адказвае за падтрымку прадпрыемальніцтва, з 1991 года ў Боне створана 21 тысяча новых фірмаў, большасць якіх заснавалі маладыя людзі, і мэрыя цяпер даламагае ім стаць на ногі. За імі будучыня федэральнага горада.

Увогуле тут пасля пераносу сталіцы чакаецца сапраўдны прамысловы бум, бо горад размешчаны ў вельмі выгадным месцы ў самым цэнтры Заходняй Еўропы, а створаная раней інфраструктура і інвестыцыйны клімат прыцягальны для бізнесу. Таму прадстаўнікі фракцыі «зеляныя» у гарадскім парламенце Бона нават паклапаціліся раней часу распачаць кампанію за тое, каб захаваць усе незабудаваныя цяпер бонскія тэрыторыі і лясны ў яго ваколіцах, у сувязі з пераездам сталіцы ў Берлін яны правялі спецыяльны экалагічны маніторынг, узялі на ўлік кожнае дрэўца і падрыхтаваліся праводзіць акцыі ў іх абарону, калі такое спатрэбіцца...

Але ці не найбольшую ўвагу бонская мэрыя ўдзяляе далейшаму развіццю навукі і адукацыі. З 2,81 мільярда марак федэральнай кампенсацыі на навуку будзе накіравана 1,665 мільярда марак. За гэтыя грошы мяркуецца заснаваць Еўрапейскі цэнтр развіцця навукі і даследаванняў, Цэнтр вывучэння еўрапейскай інтэграцыі, некалькі вышэйшых прафесійных школ. Асабліва спадзяванні ў мэрый Бона на культурныя і турысты-

чныя праекты — у Боне 29 музеяў, Бон — радзіма Бетховена, і тут адбываецца безліч музычных і тэатральных імпрэз. У прыватнасці, у гэтым годзе, падчас так званай «Бонскага лета», якое цягнецца з мая па кастрычнік, калі адбываюцца галоўныя культурныя праекты, у Боне гастралявала сем музычных і тэатральных калектываў з Беларусі. Тут можна наведаць канцэрты зорак з усіх краін свету. Адсюль вынікае і жаданне ўладаў Бона зрабіць свой горад адметным турыстычным цэнтрам. Дад гэтага ўжо створана спецыяльная кампанія, якая будзе развіваць турызм на новым узроўні.

Разам з урадавымі арганізацыямі перанос сталіцы з Бона ў Берлін закране і больш як 150 замежных пасольстваў. Аднак іх пераезд не будзе такім хуткім, паколькі іх ніхто не можа прымуціць мяняць сваё месцазнаходжанне. Пераносцы пасольстваў — здавальненне зусім не таннае. Таму, як паведаміў у мэрый Бона, многія замежныя краіны пакуль што захаваюць сваё пасольства ў Боне, адразу ж пераедуць у Берлін пасольствы толькі найбольш буйных і багатых дзяржаў свету, але і яны пакінуць у Боне свае консульствы.

Такім чынам, невялікі, але прыгожы горад на Рэйне застаецца прыцягальным цэнтрам сучаснага эканамічнага і палітычнага жыцця ў Заходняй Еўропе. Толькі месцы палітыкаў і чыноўнікаў тут зоймуць бізнесмены і менеджэры.

Валер КАЛІНОЎСКІ.

Бон—Мінск.

Рэдакцыя газеты «Звязда» выказвае падзяку клубу «Мінск-Бон», які арганізаваў паездку і сустрэчы нашага карэспандэнта ў Германіі.

КАГО НАКРЫЛА ХВАЛЯ РАСІЙСКАГА КРЫЗІСУ?

Расійскі фінансавы крызіс, нібы гіганцкі вір, паглынуў у сябе і іншыя малыя і маленькія дзяржавы. І чым мацней краіна была звязана з эпіцэнтрам гэтага «бедства» — Расіяй, тым больш магучым быў разбуральны эффект для яе эканомікі.

Вызначыць меру сувязі асобных дзяржаў з Расіяй, а значыць і моц разбуральнага ўздзеяння, дазваляе такі паказчык, як аб'ём тавараабароту. Зразумела, чым большая доля гандлю ў агульным тавараабароце краіны прыпадае на Расію, тым глыбей

апусцілася на дно эканоміка гэтай дзяржавы. Такім чынам, адны пацярпелі больш, іншыя менш.

Паводле даных Міністэрства статыстыкі і аналізу Беларусі, напярэдадні крызісу гандаль з Расіяй займаў 60 працэнтаў ад агульнага тавараабароту нашай дзяржавы. Такім чынам, сярод краін Цэнтральнай і Усходняй Еўропы мы аказаліся ў самым незадаволенным становішчы. Раптоўная неплацежаздольнасць расійскіх суб'ектаў гаспадарання ў момант падкасіла эканамічнае становішча Беларусі. Украіна, якая толькі на 30 працэнтаў залежыць ад Расіі, адчула ўдар ў два разы слабейшы. А краіны Цэнтральнай Еўропы, якія былі за мяжой стратэгічна дапушчальнага памеру экспартна-імпартных адносін з Масквой, наогул хіба што крышчу спужаліся.

Юрась ЛЯШКЕВІЧ.

КАНЦЭРТ ІГАРА КРУТОГА САБРАЎ НЕ ТОЛЬКІ ЭСТРАДНЫ, АЛЕ І ПАЛІТЫЧНЫ БАМОНД

Ніводнага свабоднага месца не было ў нядзелю ў пяці-тысячнай зале сталічнага Палаца спорту. Аншлаг сабраў папулярны расійскі кампазітар Ігар Крутой, які правёў у Мінску свой творчы вечар. Сярод гледачоў на канцэрце прысутнічалі прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка, прэм'ер-міністр Сяргей Лінг, старшыня Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Павел Шыпук, члены ўрада, іншыя афіцыйныя асобы.

Адкрываючы свой вечар, Ігар Крутой выказаў удзячнасць кіраўніку беларускай дзяржавы за ўвагу да яго творчасці і сказаў, што ён па-добраму зайдэрсіцца таму, які кіраўніцтва нашай краіны ставіцца і да культуры, і да спорту.

Ад імя прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнка ўдзельнікам канцэрта была паднесена шыкоўная карзіна кветак. А пасля яго завяршэння кіраўнік дзяржавы наладзіў прыем для артыстаў.

Застаецца дадаць, што арганізаваў гэты цудоўны вечар прад-эсэрскай цэнтр «Клас-клуб ДжасКрафт». Дарэчы, яго супрацоўнікі стараюцца парадаваць паклоннікаў самых розных жанраў: на яго рахунок арганізацыя гастраляе ў Мінску Патрысіі Каас, Дамітрыя Хварастойскага, групы «Скорпіяно». Чарговы сюрпрыз рыхтуецца для аматараў рок-музыкі. Як паведамілі карэспандэнту БЕЛТА ў «Клас-клубе», у лютым мінчан чакае сустрэча з адной з супергруп сусветнага маштабу.

Эдуард ПІВАВАР, БЕЛТА.

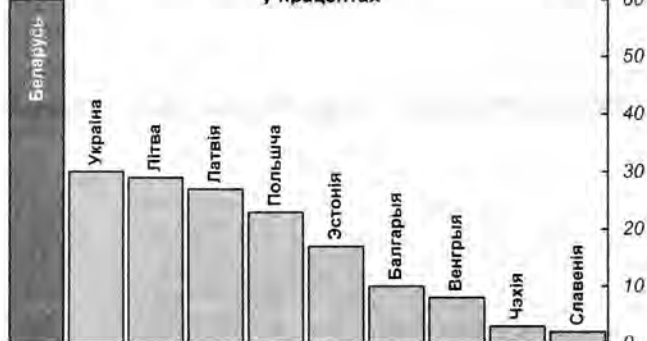
НЯМЕЦКІ ПАСОЛ ВЕРНЕЦЦА Ў МІНСК

Абнародаванне на мінулым тыдні сумеснай заявы міністра замежных спраў Беларусі і Старшыня Еўрапейскага саюза станоўча паўплывала на вырашэнне сітуацыі з рэзідэнцыямі паслоў шэрагу краін Заходняй Еўропы ў Мінску. Як паведаміў у пасольстве ФРГ, пасол гэтай краіны вернецца ў беларускую сталіцу. Праўда, канкрэтныя тэрміны яго прыезду пакуль не вырашаны. На ўрад ці адбудзецца гэта да калядных святаў.

Зараз далейшае вырашэнне праблемы «Драздоў» нямецкі бок уважліва вывучае разам з іншымі еўрапейскімі краінамі.

Леанід ТУГАРЫН.

Доля Расіі ў тавараабароце некаторых еўрапейскіх краін, у працэнтах

Крыніцы: Міністэрства статыстыкі і аналізу РБ, "Business Central Europe".

Так усё і было

Леанід Мішуніч,
Пінск:

Рэцэпт вылечыў

Пажылыя людзі вёскі Лемяшэвічы, што на Піншчыне, як і іншыя навакольных вёсак, яшчэ і зараз успамінаюць добрым словам свайго былога доктара Паўла Якаўлевіча Рабцэвіча, які ў пасляваенныя гады доўгі час працаваў у тых мясцінах.

У яго багатай лекарскай практыцы было шмат неардынарных выпадкаў, часам і камічных, і анекдатычных. Лёс на даўна звёў мяне з чалавекам, які, са слоў Паўла Якаўлевіча, і раскажа адну з такіх вываляц.

Неяк на прыём да лекара з цэлым букетам хвароб прыйшла жанчына. Той выслухаў яе скаргі, абследаваў, усталяваў магчымы дыягназ і вылісаў ёй рэцэпт у аптэку — нейкія лекавыя травы, раслінныя, як з тых траў гатаваць адвары і як іх прымаць.

Пра гэтую хворую доктар амаль забыў — людзей кожны дзень было шмат — калі тая яшчэ да прызначанага ёй тэрміну завітала да яго зноў. Жыццядарасная, са здаровым румянцам на твары, яна паклала на стол добры кавалак сала, яйкі.

«Доктар, даражэнькі, гэта вам за тое, што вы паставілі мяне на ногі. Я ж і да знахарак колькі папахадзіла, зёлкамі іхнімі ратавалася, нашаптаную ваду піла — нічога не дапамагала. І толькі тая цыдулка, што вы далі, за нейкія тры тыдні і выгнала з мяне ўсе балючкі».

У апошніх словах маладзіцы было штосці такога, што насцярожыла вопытнага лекара.

— Пачакай, пачакай, якая цыдулка? Як ты гатавала, як ужывала тых лекі, што я табе прапісаў? — прадчуваючы нейкую недарэчнасць, пацікавіўся Павел Якаўлевіч.

— Ой, ды не хвалюся, — махнула тая рукой, — усё я рабіла так, як вы казалі. Ну, тую паперку, што вы мне далі, я падзяліла на аднолькавыя кавалкі, адварвала іх і піла кожны дзень перад ядой, як вы і вучылі. Праўда, не па дзве лыжкі, а па палове шклянкі, і не тры, а, каб хутчэй направицца, чатыры разы на дзень. І не сумнявайцеся, самі бачыце — усё мае немачы як рукой зняло!

Вітаю вас, шановныя! Вельмі рада нашай новай сустрэчы. Яно інакш і быць не магло: вашы пісьмы «На прызбу» ідуць штодня. Што асабліва ўсцешчае — сярод лістоў старых знаёмых нашай старонкі нярэдка з'яўляюцца допісы новых аўтараў, якія часам наогул пішуць у газету ўпершыню. Якраз для гэтай катэгорыі нашых гасцей спяшаюся сказаць: пішыце смялей, шановныя! «Першы блін — сабаку» — гэта не пра нас. Калі ваш першы твор варты ўвагі — ён абавязкова з'явіцца на старонках «Звязды». «На прызбе» няма прадэсінанаў і дылетантаў, любімчыкаў і наадаварот. Я люблю вас усіх і з цікавасцю чытаю ўсе вашы творы, незалежна ад прафесіі, узросту, пачырку, пісьменнасці іх аўтараў. «На прызбе» ўсе гэтыя паняцці нічога не значаць. Галоўнае — іскрынка таленту. Калі яна свеціцца, хай сабе нават ледзь-ледзь — з'явіцца святло ёй на нашай старонцы забяспечана.

Калі ўжо сёння зайшла размова пра арганізацыйны момант, хачу нагадаць некаторыя з іх.

На канверце ўказвайце, калі ласка, што допіс адрасаваны менавіта «На прызбу». Я разумею, які цяпер час — усё трэба эканоміць, але ўсё ж старацца, шановныя, свае творы пісаць на адным баку аркуша — гэта значна аблегчыць работу з імі. І яшчэ — самая галоўная просьба, якая датычыць перш за ўсё тых, хто

піша «На прызбу» не першы раз. Шановныя, не паўтарайце, калі ласка, адны і тыя ж творы (асабліва прыпеўкі) у розных пісьмах. Прасачыць паўтор вельмі цяжка, і як вынік — адзін і той жа твор двойчы з'яўляецца ў газеце.

Але гэта так — другараднае. Спяшаюся запэўніць, што вашы допісы, у любым іх выглядзе (як у каго атрымаецца), я заўсёды чакаю з прадчуваннем прыемных хвілін. І прадчуванні гэтыя, хачу зазначыць, заўсёды спраўджаюцца, калі прыходзіць свежая пошта.

Спадзяюся, вы не забыліся, што наступная наша сустрэча адбудзецца пад Новай год. Чакаю вашы каляндна-навагоднія творы. Але зусім не заклікаю абмяжоўвацца толькі гэтай тэматыкай: будзьце ж і наступныя выпускі. Пішыце ва ўсе наміняцы, прапануйце новыя — карацей, стварайце, што душа пажадае. Толькі на будзённым створанае пакласці ў канверт і даслаць нам.

Чакаю новых допісаў!

Алена ЛЯЎКОВІЧ.

Ой, Божа ж мой, Божа!
Ды цалую я цябе ў грудзі,
Бо сабраліся на пахароны людзі.
Ды цалую цябе ў нос,
А які ж цябе чорт сюды прынес?
Ой, Божа ж мой, Божа!
Ды цалую цябе ў шчокі,
Што ты дома не начаваў ночкі.
Ды цалую цябе ў ногі,
Бо ты не знаходзіў дадому дарогі.
Ой, Божа ж мой, Божа!
Ды цалую я цябе ў рукі,
Што ты мне не аддаваў палучкі.
Ты ж яе прапываў
Ды чужым жанкам аддаваў.
Ой, Божа ж мой, Божа!
Ды цалую я цябе ў бровы,
Што зроду не было сена карове,
А я галасіла
Ды гнілу салому з калгаса насіла.
Ой, Божа ж мой, Божа!
Ды цалую я цябе ў шыю,
Што не раз твае штаны мыла.
Бо ж як ты напіваўся,
То пад плотам валяўся.
Ой, Божа ж мой, Божа!
Ды цалую я цябе зноў,
Што ніколі не было палена дрэў.
А я ж ламачка з лесу цягала,
Сваю сілу аддавала, дзяцей абагравала.
Ой, Божа ж мой, Божа!
А бацька слухаў стаў,
Падшоў ды гэтак сказаў:
«От, дочка, бачу, колькі ў цябе бяды,
Што прынеслі яго сюды.
То пацалуй ты яго яшчэ і ў лоб,
Ды... забівайма гроб!»

Як жывецца — так пнецца

Ніна Захарэвіч,
Паставы:

А наш рынак аднабок —
Цэны скачучы пад аблокі.
Вось каб голпуні ўніз —
Гэта б быў для ўсіх сюрпрыз.

Віктар Федарак,
Скідаць:

У мяне ў гандлі сват
(Так што трохі маю блат).
Будучы зноў, казаў, талоны
На муку і макароны.

Мікола КУРЛЫКА,
в. Сінягорская, Сенненскі раён:

Наш сусед, сяржант ДАІ,
Не кароў статак даіў.
«Падаіў» пяць ішмамарак —
І ў кішэні сто дойчмарак.

Людміла ЮШЫНА,
Гомель:

У бабулі ўзняўся ціск.
Паднялі суседзі піск.
Трэба бабу ратаваць,
Бо няма за што хаваць.

Сказаў — як звязаў

Марыя КАНАПЛІНІК,
в. Завішкі, Салігорскі раён:

Праз акно і Ясь харошы

Павёз дзядзька Іван Ясь ў суседнюю вёску, кіламетраў за сем, у сваты. Ясь быў непрыгожы, губаты, насаты, а сват нішто сабе. Як водзіцца ў вёсцы, маладыя кабеты ды дзяўчаты ідуць пад вокны — паглядзець на жаніха. (Даўней вокны былі з адной шыбай, не завешваліся.) Сядзіць дзядзька ў хаце, чуе, што пад акном жанкі кажуць: а харошы, харошы. Дзядзька думае: «Мабыць, яны мяне хваляць, ці ж ён, ліха на іх, харошы?» Мусіў ён выходзіць, сам праз акно глядзець. Потым людзям раскажаў: гляджу, кажа, сядзіць Ясь, бокам трохі, унурыўшыся, губы падціснуты, — дык і праўда хлопец хоць куды...

З таго часу і па сёння ў нашай вёсцы кажуць: «Харошы, як Ясь праз акно...»

Перапелы

Настасся ЯКАВЕЦ,
в. Лобча, Лунінецкі раён:

Галашэнне ў сучаснай апрацоўцы

У аднаго бацькі быў сын.
П'яніца, хоць і адзін.
Але ж нейкі ён яго ажаніў,
Жыццё маладзіцы загубіў.
Прышла раз маладзіца дахаты:
«Хадзем, бацька, сына хаваці.
Гэта ж так напіўся, што здубіўся.
Здымаў, здымаў з тае гарэлкі пробу,
Дый пайшоў да гробу».
Вось нясуць труну на магілкі,
А ў кабет той — ні слязіны.
Паставілі каля ямкі, на траве,
А бацька падышоў і просіць яе:
«Дочка, ты ж хоць паплач скары,
А то ж ніхто не плача, стыдна людзей...»
От стала жанчына плакаць маліцца,
А людзі — слухаць-дзівіцца:
«Ой, мой жа ты мужык,
Ды цябе твая жанчына кліча».

Я не паэта

Надзея САЛОДКАЯ,
Полацк:

Мая светласць пяхоча

Вышывала зіма распісныя фіранкі
Па настлай асноведзі белая шкла,
Прыляцела каханне бядамонным падранкам
У марозную пустку нямаго жытла.
Не марозыце мяне, завірухі-віхуры,
Супыніце, прашу вас, шалёны разбег,
Не іграйце трыюгу на пыльных хаўтурах,
Не мяцце сумёты ў бясконцай журбе.
Я шукаю спагаду ў ранкаў халодных,
Непагодную ветрань ацхнуць малю,
Дайце стома пагушкаў у марак салодкіх,
І паслухаць пяхочы задумлівы блюз.
Анямелі зімы бела-белыя пальцы,
Захнула параша пуховы пакрыў,
Мая светласць пяхоча

прымроеным вальсам
Даліць да цябе на крылатках вятроў.

УСЁ ПРА ЁСЁ

ПАРАДЖАЛІСЯ РЫБЫ ... З БУРАКАМІ

унікальны эксперымент, што ажыццявілі кітайскія вучоныя, як лічаць эксперты-аграрнікі, уяўляе выключную важнасць для стварэння новых марозаўстойлівых сельскагаспадарчых культур. Калі верыць прэсе, то біёлагам з Кітая удалося ўжывіць ген рыбы ў цукровы бурак. Дзякуючы «неспадзяванаму» сваяцтву буракі набылі каштоўныя якасці. Трансплантаваны ў расліну ген аднаго з відаў насельніцка падводнага свету паўночных мораў дазваляе лёгка пераносіць расадзе тэмпературу да мінус 6,5 градуса, што значна ніжэй «кропкі замарзання» буракоў. Перыяд выпявання трансгенетычнага дзіва скараціўся на паўмесяца.

КІТЫ У РОЛІ... ГРАДУСНІКАЎ

Апошнім часам вельмі шмат размоў вядзецца пра сусветнае пацяпленне. Доказаў таму мaeцца нямала. Але самы неспадзяваны з іх здабыў аўстралійскі даследчык Уільям Дэлемар. Ён атрымаў неабвержанае сведчанне ўзмацнення раставання марскіх льдоў у Антарктыдзе пад уздзеяннем глабальнага пацяплення. Аўстралійцу прыйшло ў галаву вывучыць архівы кітабных промыслаў за мінулыя дзесяцігоддзі. Аказалася, што за перыяд з сярэдзіны 50-х да сярэдзіны 70-х гадоў каардынаты ў суднавых кнігах аб выяўленні кітоў перамясціліся на поўдзень у сярэднім на 3 градусы. А кіты, як вядома, звычайна знаходзяцца якраз на мяжы раставання льдоў.

Па матэрыялах друку склала Вікторыя КЛЯНОВІК.

ВІНШАВАННІ

Шчыра віншую з днём нараджэння Людмілу Адамаўну КАНАНОВІЧ з г. Слоніма. Жадаем шчасця, радасці, моцнага здароўя і заўжды яснага сонейка.

Хросная маці Надзя і яе сям'я.

Сардэчна віншую настаўніцу Маркаўскай школы Марыну Эдуардаўну ЯКАВЕШЫНУ з днём нараджэння. Жадаем поспехаў у працы, шчасця, радасці, здароўя і дабрабыту.

Сябры, калегі.

Віншую з днём нараджэння дарагіх унукаў Іру і Таню ДУБРОЎСКІХ з в. Даўгінава Вілейскага раёна. Жадаю здароўя, шчасця, радасці і, пакуль яшчэ вучыцца, жадаю вучыцца на пяцёркі.

Бабуля Вера.

Сардэчна віншую з днём нараджэння Надзею Адамаўну ПРУСАКОВУ і жадаем здароўя, сямейнага дабрабыту, цяплення і актыўнасці ў наш нялёгкі час.

Марыя і Аляксандр, г. Жлобін.

Нашу дарагую і любімую мамачку Таісу Якаўлеўну КАЗЛЯК, якая жыве ў в. Стрэльнікі Карэліцкага раёна, віншую з 60-гаддзем. Жадаем яшчэ шчасця, дабрабыту і доўгіх гадоў жыцця.

Дзеці.

Дарагія Асана і Сярожа ГАЙШУНЫ, віншую вас з нараджэннем даччы. Жадаю даччы і вам моцнага здароўя, шчасця, радасці. Няхай збудзецца вашы мары.

Зоя Вайтовіч, в. Вераб'евічы. Шчыра віншую Наталлю Цімафееўну МАСЮКЕВІЧ з в. Курылаўцы з 70-гаддзем. Жадаем добрага здароўя, сілы духу.

Дзеці, унукі, праўнук з Астрына. Віншую Паўла Мікалаевіча і Тацяну Аляксееўну РЫЛАЧАЎ з в. М. Чучэвічы з юбілеем і днямі нараджэння. Пусты моршчынкі вас не старят і не трогает беда. Пусты прырода вам падарит жыцці долгие года.

Дзеці і ўнукі.

36,6°

ПАПЕРАДЖАЛЬНЫЯ СІГНАЛЫ АРГАНІЗМА

Зразумела, з дапамогай сучасных дыягнастычных метадаў можна хутка і надзейна распазнаць практычна любую хваробу. Але, пагадзіцеся, маля хто з нас рэгулярна падвяргае сябе неабходнаму комплекснаму медыцынскаму абследаванню з галавы да пятак — дэфіцыт часу, грошай, добрых урачоў і блізка размешчаных клінік...

Але не бяды. Нам дапамогуць бачныя змены і адчуванні на скуры, слізистых абалонках, вачах, пазноггах і іншых адкрытых для самаконтролю частак цела. У большасці выпадкаў гэтыя «дэфекты» адносна бяскрыўдныя, але часам указваюць і на развіццё сур'ёзнага захворвання.

Патрэсканыя губы. Калі разам з трэшчывымі на губах і ў вугалках рота адчуваецца агульная мышачная слабасць, узнікаюць праблемы з канцэнтрацыяй увагі і моцна выпадаюць валасы, то гэта ўжо комплексныя сімптомы недахвату вітаміну В(2) (рыбафлавіну). Парушаную раўнавагу ў арганізме хутка адновяць малочныя прадукты, яйкі, арахіс, соя, грушы, персікі, таматы, цвятная капуста.

Белы налёт на мазі — спадарожнік тых, хто доўга псіцыя, некалькі дзён «лячэбна» галадае ці вельмі прастуджаны. Але калі на фоне абвалакальнага белага налёту выраза на праяўляецца пакрасненне краёў мазі, то цалкам верагодна, што гасіт.

Бледна-шэры налёт на мазі адлюстроўвае парушэнні ў рабоце страўніка-кішачнага тракта. Пры адначасовай прыпухласці губ і сухасці скуры арганізму, часцей за ўсё, не хапае жалеза. Тэрміновыя контрмеры: як мага менш чорнага чаю і кавы (благірычны засваенне жалеза), больш пятрушкі, печані, рыбы і белых грыбоў (крыніца жалеза) і намага больш яблыкаў і цытрусавых (содзейнічаюць засваенню жалеза).

Сухасць у роце — нармальны рэакцыя на стрэсы і душэўныя перажыванні. Калі яна захоўваецца працяглы час і ёй спадарожнічае хронічная раздражняльнасць, то вінаваты ва ўсім недахват вітаміну В(3) (нікацінавая кіслота). Гэтага вітаміну шмат утрымліваецца ў мясе тушкі, ялавічыне, печані, нрыках і прарошчаных пшанічных зародках. Да сухасці ў роце часам прыводзіць і запаленне слінных залоз.

Пух у рота. Не трэба яго асабліва палюхацца, калі вы знаходзіцеся ў стане «пасля ўчарашняга». Але калі непрыемны пах з рота стварае пастаянныя праблемы не ў сувязі з вялікай выплёўкай і запущанай гігіенай поласці рота, А то ж ніхто не плача, стыдна людзей...»

От стала жанчына плакаць маліцца, А людзі — слухаць-дзівіцца: «Ой, мой жа ты мужык, Ды цябе твая жанчына кліча».

Пух у рота. Не трэба яго асабліва палюхацца, калі вы знаходзіцеся ў стане «пасля ўчарашняга». Але калі непрыемны пах з рота стварае пастаянныя праблемы не ў сувязі з вялікай выплёўкай і запущанай гігіенай поласці рота, А то ж ніхто не плача, стыдна людзей...»

От стала жанчына плакаць маліцца, А людзі — слухаць-дзівіцца: «Ой, мой жа ты мужык, Ды цябе твая жанчына кліча».

та за злоўжыванне алкаголем і тытунём. Рэкамендацыя сурова, але непазбежная: курэнне спыніць, дозы спітнага скараціць. Часам гэта сімптом сямейнага ліхаманкі, гэта значыць алергія на пылок траў, яшчэ часцей — прымета таго, што ў арганізме нестae вітаміну А, і тады трэба больш есці сыру, морквы і таматаў.

Павялічаныя лімфатычныя вузлы паказваюць на запаленчыя працэсы ў арганізме: ад звычайнай прастуды да больш сур'ёзнага, калі неабходна ўмяшанне медыцыны.

Цёмная мача. Хутчэй за ўсё, чалавек з такім недахопам проста недапівае вады да патрэбнай кандыцыі. Але калі выхад цёмнай мачы суправаджаецца высокай тэмпературай і слабасцю, то вельмі верагодна і іншыя небяспечныя захворванні. Тэрмінова да ўрача!

Частыя крывацёкі з носа павінны падвесіць нас да думкі аб тым, што варта змяраць крывацёк. Калі ён павышаны, то прычына знойдзена. Зніжыць яго разумнае харчаванне і спакойны лад жыцця. Калі ж ціск у норме, то тады галоўным фактарам насавых крывацёкаў з'яўляецца недахват вітаміну К. Давядзецца больш ужываць капусту, шпінату і суп з крапівы.

Павышаная патлівасць павінна прымусіць суб'екта абследаваць шчытападобную залозу. Моцныя начны пот — непазбежны спадарожнік нервовага знясілення.

Папярэчная баразна на пазноггі (адна) узнікае ў выніку пашкоджання зоны росту пазногга. Мноства баразёнак утвараецца з-за авітамінозу і цяжкага хранічнага стрэсу.

Пазноггі «лыжачкай» (увагнутыя ўнутр) — могуць быць сімптомам недахвату жалеза ў арганізме.

«АИФ-Здоровье».

ЗАСНАВАЛЬНІКІ:

Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ.

Рэдакцыйная калегія: У. АНДРЭЕВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), І. БАРАНОЎСКІ, У. ГОЙТАН, Л. ЛАХМАНЕНКА, М. МІХАЕВІЧ (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. МЯСНІКОЎ, Л. РЫЖАНКОВА (намеснік галоўнага рэдактара), С. ШАЎЦОЎ.

Рэгістрацыйны нумар 1.

НАШ АДРАС: Рэдакцыя газеты «Звязда», вуліца Б. Хмяльніцкага, 10-а, 220013, г. Мінск.
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 68-29-19; намесніку галоўнага рэдактара — 32-44-12, 32-14-25, 32-35-05; аддзелаў: інфармацыйна-аналітычнага — 32-38-02, 68-28-14, 68-29-68, эканамікі — 32-31-21, 68-29-68, палітыкі — 68-28-69, 68-27-57, 68-28-64, культуры — 68-29-42, 68-28-27, пісьмоў — 68-27-47, маралі і права — 68-28-51, міжнацыянальных адносін — 68-27-40, 68-28-69, журналістыкі — 68-28-38, 68-28-72, знешнеэканамічнай дзейнасці — 68-29-44; аглядальнікаў па праблемах: навуцы і адукацыі — 68-28-31, экалогіі і ліквідацыі вынікаў Чарнобыля — 68-28-36; уласных карэспандэнцый: у Гродне — 33-25-29, Гомелі — 53-13-92, Баранавічах — 7-26-02, Магілёве — 31-13-75, Паставах — 26-562; бухгалтэры — 32-32-03; даведкі па рэкламе і аб'явах — 32-04-52, 32-31-98.
ФАКС: 68-27-79. E-mail: daily@zvyazda.belpak.minsk.by «ДЛЯ ВАС» — 32-44-12.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нёсучы адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не з'яўляюцца супадзеннем з меркаваннямі рэдакцыі. Рэдакцыя пакідае за сабой права не ўстаўляць у перапіску з чытацтвам. Матэрыялы, пазначаныя значком «рэклама», асабліва характэрныя для зместу рэкламы нёсучы рэкламацыйны характар.

Друкарня выдавецтва «Беларускі Дом друку». Мінск, праспект Ф. Скарыны, 79. Тираж 100.989. Індэк 63850. Зак. № 7239. Выходзіць 250 разоў у год. Нумар падпісчы ў 20.15. М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12